

Gymnázium
Střední odborná škola
Vyšší odborná škola

LEDEČ NAD SÁZAVOU

Školní vzdělávací program

pro gymnaziální vzdělávání nižší stupeň osmiletého gymnázia

„Proč? ... Proč ne?“

Ledeč nad Sázavou 2018

Č.j. GSV/0842/2018

Obsah:

OBSAH:	1
1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1 NÁZEV ŠVP	3
1.2 MOTIVAČNÍ NÁZEV	3
1.3 VZDĚLÁVACÍ PROGRAM	3
1.4 FORMA VZDĚLÁVÁNÍ	3
1.5 PŘEDKLADATEL	3
1.6 ZŘIZOVATEL	4
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1 VELIKOST ŠKOLY	5
2.2 VYBAVENOST ŠKOLY	5
2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	7
2.4 DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	7
2.5 SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A JINÝMI SUBJEKTY	8
2.6 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	8
3 CHARAKTERISTIKA ŠVP	9
3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	9
3.2 PROFIL ABSOLVENTA	10
3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	10
3.3.1 PRAVIDLA PRO PŘESTUP ŽÁKŮ	11
3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	11
3.5 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	11
3.5.1 KOMPETENCE K UČENÍ	11
3.5.2 KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	12
3.5.3 KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	12
3.5.4 KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	13

3.5.5	KOMPETENCE OBČANSKÉ.....	13
3.5.6	KOMPETENCE PRACOVNÍ	14
3.6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
3.7	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	20
3.8	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	20
3.8.1	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT DO ŠVP	20
3.9	CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH PROJEKTŮ	22
4	UČEBNÍ PLÁN.....	24
5	UČEBNÍ OSNOVY.....	27
5.1	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	27
5.2	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ANGLICKÝ JAZYK	40
5.3	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FRANCOUZSKÝ JAZYK.....	85
5.4	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: NĚMECKÝ JAZYK.....	92
5.5	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: RUSKÝ JAZYK	100
5.6	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: OBČANSKÁ VÝCHOVA.....	112
5.7	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: DĚJEPIS.....	125
5.8	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZEMĚPIS	134
5.9	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA	154
5.10	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: FYZIKA	167
5.11	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: CHEMIE	187
5.12	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: BIOLOGIE.....	195
5.13	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	209
5.14	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDEBNÍ VÝCHOVA	214
5.15	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	222
5.16	VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA	229
5.17	VZDĚLÁVACÍ OBOR: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ.....	263
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	269
6.1	KRITÉRIA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ	269
6.1.1	SEBEHODNOCENÍ ŽÁKŮ	277

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání – nižší stupeň osmiletého gymnázia (zpracováno podle RVP ZV).

1.2 Motivační název

„Proč? ... Proč ne?“

1.3 Vzdělávací program

čtyřletý

1.4 Forma vzdělávání

denní

1.5 Předkladatel

Název školy	Gymnázium, SOŠ a VOŠ Ledec nad Sázavou
Adresa školy	Husovo náměstí 1, 584 01 Ledec nad Sázavou
IČ	60126647
Rezortní identifikátor školy	600011534
IZO	130002097
Ředitel školy	Mgr. Ivana Vitisková e-mail: vitiskovai@gvi.cz, telefon: 569 430 501
Další kontakty	web: www.gvi.cz

1.6 Zřizovatel

Název	Kraj Vysočina
Adresa	Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Právní forma	územní orgán samosprávy
Kontakty	www.kr-vysocina.cz , tel. 564 602 111

Platnost dokumentu od 1. září 2018

Mgr. Ivana Vitisková
ředitelka

2 Charakteristika školy

Dne 15. června 1946 hlasatel ledečského rozhlasu přečetl zprávu o založení Reálného gymnázia v Ledči nad Sázavou. Nebylo snadné prosadit v malém venkovském městě s třemi tisíci obyvateli založení střední školy a stejně tak nebylo snadné vytvořit během krátké doby vhodné podmínky pro zahájení výuky v této škole. Do roku 1946 nebyla v okrese Ledec, který byl po dlouhá desetiletí jedním z největších okresů v českých zemích, ani jedna střední škola a mladí lidé byli nuceni dojíždět do středních škol v Havlíčkově Brodě, Čáslavi, Kutné Hoře, Humpolci a Benešově.

V lednu 1946 podaly okresní orgány memorandum o zřízení střední školy v Ledči nad Sázavou. Slavnostní otevření gymnázia se konalo v neděli dne 8. září 1946 za účasti představitelů ministerstva školství, zemské školní rady, činitelů politické správy okresu a obce, za účasti učitelů a přijatých žáků i obyvatel Ledče n. S. a okolí. Vyučování bylo zahájeno v pondělí 9. září 1946. Do školních lavic zasedlo 191 žáků.

Změna v organizaci gymnázia nastala v roce 1990. Vedle čtyřletého studia bylo zavedeno i sedmileté gymnázium. V souvislosti s opětovným zavedením devítileté povinné školní docházky se ze sedmiletého gymnázia stalo osmileté. V roce 2000 maturovali poslední žáci sedmiletého studia, první maturity osmiletého cyklu se pak uskutečnily v roce 2002.

Od 1. 1. 2004 se rozhodnutím Kraje Vysočina sloučilo Gymnázium Ledec nad Sázavou a Vyšší odborná škola a Integrovaná střední škola Ledec nad Sázavou. Vznikl nový subjekt pod názvem Gymnázium, Střední odborná škola a Vyšší odborná škola Ledec nad Sázavou.

2.1 Velikost školy

Výuka probíhá v osmi třídách osmiletého (4 třídy nižšího a 4 třídy vyššího) gymnázia a čtyřech třídách čtyřletého gymnázia. V těchto třídách každoročně studuje více než 220 žáků.

2.2 Vybavenost školy

Vzdělávání probíhá v kmenových a odborných učebnách a v laboratořích. Kmenové učebny jsou vybavené funkčním a estetickým zařízením.

Škola je rozmístěna ve třech budovách. Výuka žáků gymnázia probíhá ve dvou budovách. Na Husově náměstí je k dispozici 18 učeben.

Rozvoj didaktické techniky umožňuje využívat modernější metody výuky. K nadstandardnímu vybavení školy patří pro potřeby gymnázia tři učebny informačních technologií. V budově gymnázia byla vybudována za podpory spolku SRPG v Ledči nad Sázavou nová učebna informačních technologií se 30 počítači. 100 % počítačů je připojeno na síť Internet. Žáci mají přístup k počítačům bezplatně i po vyučování, tyto počítače jsou pro žáky umístěny ve studovně školy. Žáci mohou využívat wifi ve všech prostorách školy. Všichni žáci školy mají k dispozici školní verzi MS Office 365.

Učebny jsou vybaveny počítačem v síti s připojením na Internet a datovým projektorem. Kapacita učeben odpovídá požadavkům BOZP, umožňuje konat přednášky, dělení skupin na cvičení a podle charakteru předmětu také podmínky pro individuální práci žáků na PC.

Výuka cizích jazyků probíhá ve specializovaných jazykových učebnách. Je založena na komunikativním pojetí a využívá informační technologie.

Výuka některých předmětů je zajišťována v učebnách fyziky, biologie, zeměpisu, výtvarné výchovy, hudební výchovy, dějepisu, informačních technologií, byly též vybudovány tři učebny pro výuku jazyků, učebna pro výuku deskriptivní geometrie. Škola má k dispozici laboratoř fyziky, chemie a biologie.

Škola v posledních letech prošla rozsáhlou rekonstrukcí. V budovách školy jsou vybudovány odpočinkové zóny pro žáky. Součástí školy jsou prostory pro osobní hygienu a odpočinek žáků i vyučujících, prostory pro stravování, odkládání oděvu a obuvi, prostory pro setkávání žáků celé školy. Sociální zařízení odpovídá potřebám jednotlivých objektů. Pracovní prostředí je v souladu s hygienickými a bezpečnostními předpisy, je pravidelně kontrolováno a provádí se pravidelná údržba.

Všechny učebny jsou vybaveny didaktickou technikou – datové projektory propojené s notebookem nebo počítačem, které jsou připojeny k internetu; k výuce jsou k dispozici 3 interaktivní tabule.

Kabinety učitelů jsou uspořádány podle předmětových komisí. Každý kabinet je vybaven počítačem včetně laserové tiskárny, který je připojen do zaměstnanecké i studentské sítě. Všechny počítače jsou trvale připojeny na Internet.

Pro výuku se využívají výukové software – MS OFFICE, OPEN OFFICE, multimediální výukové programy (Lang Master – Brána vědění) – jazyky, matematika, fyzika, EU, environmentální výchova atd.

Například k výuce matematiky se využívají výukové programy matematika, matematika v pohybu, algebra, mistr rovnic, dynamická geometrie atd. Ve fyzice se používá digitální učebnice fyziky pro SŠ, fyzika v pokusech, fyzika v kuchyni aj.

Pro výuku písemné a elektronické komunikace využívá škola učebnu s výukovým programem.

Na škole je zřízena školní knihovna, existují i menší žákovské knihovny pro cizí jazyky – dobře je zásobena literatura psaná anglicky, francouzsky a německy i literatura psaná rusky. V budově gymnázia je k dispozici žákům školy čtenářská dílna.

Škola je zabezpečena čipovým systémem, kamerový systém je umístěn pro vstupy do školy, šatny, chodby, senzorový systém pro zabezpečení významných prostor ve škole.

Žáci mají k dispozici multifunkční sál gymnázia, kde se konají různé besedy, koncerty ap. Je využíván k výuce hudební výchovy.

Pro výuku tělesné výchovy má škola k dispozici sportovní halu, kde rozměry sálu odpovídají rozměrům házenkářského hřiště, světlost haly je 11 m, halu lze rozdělit zástěnami na tři sektory (např. 3 hřiště správných rozměrů na odbíjenou). Vedle haly je možno využívat hřiště s umělým povrchem a fitcentrum.

Vzdálenost od školy je cca 5 minut. V hodinách tělesné výchovy škola často využívá zimní stadion v Ledči nad Sázavou.

Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně naší školy. Žáci využívají čipový systém při přihlašování a odhlašování stravy, mohou také využít Internet. V současné době si vybírají ze dvou nabízených jídel.

Ve škole dochází k účelovému užití dotací a rozvoji ICT infrastruktury. V uplynulých letech byla dotace využita na obnovu počítačových učeben a lektorských počítačů, byly nakoupeny upgrady stávajících softwarů a nové výukové a multimediální programy.

Evidence zaměstnanců a žáků, pedagogická dokumentace a matrika je vedena v programu Bakaláři. Všichni pedagogové mají přístup k centrální evidenci žáků z jakékoliv budovy naší školy v rámci VPN sítě ISP (s výhledem na přístup pomocí webového rozhraní odkudkoli ze sítě Internet – usnadnění hodnocení žáků).

Informační servis poskytují webové stránky školy, využívána je komunikace elektronickou poštou. Informace mezi školou a žáky se přenášejí ústně, telefonicky, písemně a elektronicky. Každý učitel má vlastní e-mailovou schránku. Škola má vytvořeny www stránky standardním způsobem. Žáci mohou komunikovat se všemi pedagogy školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučuje dlouhodobě více než 40 pedagogů, z toho na gymnáziu více než 20 a další pracují na částečný úvazek. Výuka žáků je zajišťována kvalifikovaně. Věková skladba je plynule rozložena. Průměrný věk se pohybuje okolo 45 let. Pedagogický sbor má optimální odbornou a pedagogickou způsobilost, což umožňuje zajistit kvalifikovanou a aprobovanou výuku všech předmětů a tento fakt se pozitivně projevuje ve výsledcích, kterých naši žáci dosahují v různých soutěžích (olympiády, sportovní soutěže, ...), u maturitní zkoušky a při přijetí ke studiu na vysokých školách.

Škola poskytuje poradenské služby – výchovné poradenství, prevence sociálně-patologických jevů. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovnými poradci, školním metodikem prevence a kariérovým poradcem. Na škole působí koordinátor ICT. Škola má 9 předsedů předmětových komisí.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s partnerskými školami v zahraničí, organizuje výměnné pobyty. Škola též organizuje jazykově poznávací zájezdy do dalších zemí – Anglie, Rakousko, Švýcarsko, Německo, podle zájmu žáků i Rusko.

Gymnázium se podílí na realizaci okresních kol biologické olympiády kategorie C a D.

Na gymnáziu mají dlouhodobou tradici sportovní turnaje – házená, malá kopaná, florbal nebo futsal.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

Při škole je zřízena Školská rada (od roku 2005), která má šest členů (informace o složení, zápisy z jednání – webové stránky školy).

Zákonní zástupci žáků z jednotlivých tříd jsou členy spolku Sdružení rodičů a přátel gymnázia v Ledči nad Sázavou. Jsou dalším důležitým partnerem školy. Nejméně dvakrát ročně se scházejí s vedením školy a přenášejí některé informace na třídních schůzkách zákonným zástupcům a naopak informace od zákonných zástupců vedení školy. SRPG podporuje a organizuje některé akce školy, nejvýznamnější je ples gymnázia. Za podpory spolku SRPG v Ledči nad Sázavou byla na gymnáziu vybudována učebna informačních technologií se 30 počítači.

Škola dále spolupracuje s Hasičským sborem v Ledči nad Sázavou (ochrana člověka za mimořádných událostí).

Veřejnost je pravidelně informována prostřednictvím webových stránek. Velké množství novinových článků se také objevuje hlavně v místním tisku.

Škola spolupracuje i s dalšími organizacemi v Ledči nad Sázavou, v oblasti kulturní zejména s Městskou knihovnou, Základní uměleckou školou, Střediskem volného času. V otázkách volby povolání je důležitým partnerem školy Úřad práce v Havlíčkově Brodě a Hospodářská komora Havlíčkův Brod.

2.6 Charakteristika žáků

Kapacita gymnázia je 360 žáků. Do nižšího stupně 8letého studia gymnázia jsou přijímáni nejlepší žáci z 5. tříd ze základní školy v Ledči nad Sázavou, Světlé nad Sázavou, Zruče nad Sázavou a ostatních menších obcí v okolí Ledče nad Sázavou.

3 Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který je platný od 1. 9. 2017.

Název školního vzdělávacího programu vychází z výroku irského dramatika George Bernarda Shawa. V doslovném překladu zní výrok takto: „Vidíte věci tak, jak jsou, a ptáte se Proč? A já sním o věcech tak, jak nikdy nebyly, a ptám se Proč ne?“ Myslíme si, že by G. B. Shaw nic neměl proti naší parafrázi svého výroku: Proč studovat, poznávat? ... Proč ne? Vždyť přece ve studiu a poznání je naše jediná síla. Moc měnit nás samotné, svět. Uskutečňovat sny o lepším.

„Proč? ... Proč ne?“

3.1 Zaměření školy

Záměrem rozvoje vzdělávacího programu je zvyšování kvality vzdělávání, zvýšení a zajištění rozvoje vzdělávání. Základním cílem ŠVP je rozvíjení klíčových kompetencí žáka, které jsou jasně definovány v Rámcovém vzdělávacím programu (RVP G) a vycházejí z obecně formulovaných hodnot společnosti.

Škola umožňuje všem žákům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech vzdělávacích oborech, další odborné znalosti ve zvolených volitelných oborech.

Důraz je kladen na vlastní zodpovědnost žáků za své vzdělání a tedy budování kladného vztahu k celoživotnímu vzdělávání. Hlavním cílem většiny žáků je studium na VŠ.

Podpora jazykového vzdělávání se týká zkvalitňování materiálního vybavení, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a rozvíjení zahraničních aktivit. Prvním cizím jazykem je jazyk anglický. Škola usiluje o prohloubení jazykových dovedností žáků se zaměřením na využití cizího jazyka v praxi. Kvalitní jazykovou výuku podporuje také její organizace – dělení na skupiny. Dalším cizím jazykem je německý, francouzský a ruský jazyk, který se vyučuje na nižším gymnáziu od primy. Výuka jazyků se realizuje ve třech jazykových učebnách s nejmodernější technikou. Žákovská a učitelská knihovna je pravidelně doplňována i cizojazyčnou literaturou.

Cílem rozvoje IT na naší škole je zkvalitnění výuky za pomoci informačních technologií i v předmětech nepočítačového charakteru. Prioritní cíle jsou zaměřeny na intenzivní integraci informačních a komunikačních technologií do výuky všech předmětů. Pro podporu účelného zkvalitnění a modernizaci vzdělávání ve škole je koncepce zaměřena na pokračování v digitalizaci školy, vybudování e-Learningového systému školy, získávání prostředků z grantů vyhlašovaných Evropskou unií a jiných donátorů.

V plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků školy je vhodně nastavena podpora vzdělávání v oblasti ICT. Škola věnuje pozornost dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, kteří absolvují semináře, školení a přednášky. Tím dochází k naplňování práva a povinnosti pedagogických pracovníků pro další vzdělávání pracovníků po dobu pedagogické činnosti.

Během roku dochází k plnění dalších kvalifikačních předpokladů nutných k výkonu složitějších a náročnějších řídicích činností.

Součástí školního vzdělávacího programu jsou také tematické exkurze, které umožňují žákům seznamovat se s kulturním a přírodním bohatstvím, historií naší vlasti a technickou vyspělostí. V rámci výuky českého jazyka a literatury navštěvují jednotlivé třídy pravidelně divadelní představení v Praze. V multifunkčním sále se konají pro žáky přednášky bývalých absolventů školy, odborné přednášky o nových technologiích a IT. Žáci se zapojují do sportovních soutěží, účastní se lyžařského výcviku (je organizován pro žáky 1.B a kvinty), sportovně turistického kurzu (3.B a septima) a dalších sportovních aktivit (atletika, malá kopaná, odbíjená atd.).

Velkou pozornost věnujeme preventivním programům, např. (ne)bezpečnost na netu, patologické závislosti, sociální práce a péče, první pomoc (První pomoc do škol – krajský projekt), trestní odpovědnost mladistvých, škola finanční gramotnosti atd. V oblasti prevence sociálně patologických jevů realizujeme prevenci rizikového chování. Nehodou to začíná. Pokračujeme v projektu Klima třídy, škola a šikana, do kterého se zapojila většina tříd. Žáci prvních ročníků se účastní se svým třídním učitelem adaptačního kurzu v rozsahu 2 – 3 dny.

Dobré vztahy mezi pedagogy a žáky charakterizují atmosféru školy a dotváří příjemné prostředí pro výuku. Učitel si vytváří respekt především svými schopnostmi, znalostmi a pracovním příkladem.

3.2 Profil absolventa

- ŠVP vychovává člověka svobodně jednajícího, tvořivého, s touhou dále se vzdělávat, hledajícího své uplatnění ve světě, člověka, který dokáže rozumně reagovat v životních situacích.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku vybaveni znalostmi, které převyšují poznatky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku připraveni úspěšně studovat na vyšším stupni osmiletého gymnázia případně na jiné střední škole.
- Žáci získají návyky a dovednosti potřebné pro profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, prezentace výsledků.
- Žák po absolvování získá doložku o ukončení základního vzdělání.

3.3 Organizace přijímacího řízení

- O přijetí uchazeče ke vzdělávání rozhoduje ředitel školy, který také stanovuje rozsah a pojetí přijímací zkoušky a řídí přijímací řízení. Pokud plní podmínky přijímacího řízení více uchazečů, než lze přijmout, rozhoduje jejich pořadí podle výsledku hodnocení přijímacího řízení. Přijímání žáků se řídí platnými právními předpisy.

- Kritéria přijímacího řízení jsou zveřejněny na webových stránkách školy do konce ledna příslušného roku a na nástěnce školy.
- Do prvního ročníku nižšího stupně gymnázia lze přijmout žáky, kteří úspěšně ukončili 5. třídu základní školy.
- Přesné informace lze najít na webových stránkách školy a na informačních letácích, které každoročně škola vydává.

3.3.1 Pravidla pro přestup žáků

Při přestupu z jiné školy je žák povinen splnit všechny požadavky školního vzdělávacího programu pro nižší stupeň osmiletého gymnázia.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Absolvuje-li žák úspěšně poslední ročník gymnázia, pak je jeho vzdělávání ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Konání maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a příslušným prováděcím právním předpisem.

Žák může konat maturitní zkoušku, pokud úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. Účelem maturitní zkoušky je ověřit, jak žáci dosáhli cílů vzdělávání stanovených rámcovým a školním vzdělávacím programem v příslušném oboru vzdělávání, zejména ověřit úroveň vědomostí, dovedností a postojů žáka, které jsou důležité pro jeho další vzdělávání nebo výkon povolání. Strukturu a obsah maturitní zkoušky určuje zákon.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z 3 povinných zkoušek. Zkoušky se konají v tomto vzdělávacím programu formou ústních zkoušek před zkušební maturitní komisí. Žáci, kteří úspěšně absolvují mezinárodní jazykovou zkoušku FCE (First Certificate in English) nebo PET (Preliminary English Test), mohou požádat o nahrazení profilové zkoušky z anglického jazyka touto zkouškou.

Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná všechny části maturitní zkoušky.

Přesné informace o průběhu maturitní zkoušky jsou zveřejněny na webových stránkách školy.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Strategie jsou společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí. Vybavit žáka kompetencemi, znamená, že se dokáže v určité přirozené situaci přiměřeně orientovat, provádět vhodné činnosti, zaujmout přínosný postoj. Tedy musí být vybaven souborem vědomostí, dovedností a postojů, kde je vše propojeno.

3.5.1 Kompetence k učení

- Učitel vede žáky k samostatnému objevování při získávání nových poznatků a jejich zpracování; ty vedou k využívání odborné literatury (i cizojazyčné), školní knihovny a internetu přímo v učebně.
- Učitel vede žáky k samostatnosti při vytváření referátů – učitel je pouze konzultantem.

- Učitel motivuje žáky k učení ukázkami využití učiva v praxi.
- Učitel podporuje účast žáků ve všech předmětových soutěžích.
- Učitel žákům doporučuje další vzdělávací aktivity (televize, časopisy, internet, ap.).
- Učitel zařazuje do vyučování práci s chybou.
- Žáci jsou vedeni ke skupinové práci, jejíž výsledky obhajují.
- Žáci se učí stanovovat si dostupné cíle a hodnotit míru jejich dosažení jednak sami sebou, ale i v rámci společné diskuse s ostatními žáky.
- Žáci se naučí orientovat se v širší nabídce informačních zdrojů a využívat tuto skutečnost při tvorbě samostatných prací.
- Učitel vyhledává a podporuje talenty.
- Na konci ročníku a stupně vzdělávání mohou být ve vybraných předmětech aktuálně zařazeny srovnávací testy zejména s ohledem na implementaci autoevaluačních produktů do praxe škol v rámci kraje.

3.5.2 Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k využívání učiva z jiných předmětů (matematika – fyzika, fyzika – zeměpis, český jazyk – cizí jazyk ap.).

Učitel podporuje žáky při hledání různých postupů při řešení zadaných úloh, upozorňuje žáky na chyby, kterých se mohou dopustit (vede je k vyloučení těchto chyb).

Žák opakovaně hledá správný postup řešení, jestliže předchozí nevedl k požadovanému výsledku.

Učitel využívá samostatné práce, laboratorní práce k rozboru problému a stanovení cíle práce.

Žáci individuálně nebo ve skupinách řeší úlohy, navrhují a porovnávají různá řešení, vzájemně je hodnotí, učí se vyvozovat závěry z vlastních i cizích chyb.

Žáci jsou vedeni k orientaci v běžných životních situacích.

Učitel aplikuje i herní formy řešení problémů vzájemným zadáváním a hodnocením úkolů (např. pomocí PC, internetu, e-mailu, aj.).

3.5.3 Kompetence komunikativní

- Učitel zařazuje samostatná vystoupení žáků – referáty, recitace, soutěže.
- Učitel vede žáky k práci s textem – rozlišování podstatných informací od méně podstatných.
- Žák hodnotí svoji práci i práci spolužáků.
- Žák používá přesnou terminologii při vlastních úvahách, obhajobách prací atd.
- Žák prezentuje poznatky z exkurzí.
- Žák vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu.

- Učitel podporuje vhodný zásah žáků do výuky (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje.
- Učíme žáky vhodné komunikaci mezi sebou, s pedagogy i mimo školu.
- Učitel rozvíjí komunikativní dovednosti řízenou diskusí k učivu, která má souvislost s aktuálními problémy.
- Vytváříme podmínky pro komunikaci v cizích jazycích. Rozvíjíme vztahy s jinými školami a subjekty (projekty, mimoškolní aktivity, videokonference).
- Učitel podporuje vhodný zásah žáků do výuky (dotaz, rozšiřující informace, upozornění na chybu) a adekvátně na něj reaguje.

3.5.4 Kompetence sociální a personální

- Učitel využívá v hodinách skupinovou práci a také podporuje řešení úloh v malých skupinách.
- Žák je veden k tomu, aby se podílel na vytváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými žáky, aby dokázal pomoci druhým.
- Žák respektuje různá hlediska a čerpá z toho pro sebe poučení.
- Učitel vyhledává a podporuje talenty pomocí soutěží.
- Žáci jsou vedeni k respektování pravidel chodu školy, na nichž se sami podílejí.
- Žáci umí vyjadřovat vlastní stanoviska (i opačná). Žáci jsou vedeni, aby vyslechli názory druhých a přiměřeně na ně reagovali.
- Učitel formuje sportovní činností v žácích žádoucí návyky ve vztahu k vlastnímu zdraví.
- Učitel vytváří hodnotné mezilidské vztahy, atmosféru tolerance a potlačení xenofobie.
- Učitelé vyžadují dodržování stanovených pravidel chodu školy, třídy, řádu odborné učebny ap.
- K nabytí kompetencí přispívají i výměnné pobyty s partnerskými školami, kdy žáci buď pobývají v rodinách, nebo hostí svého kamaráda.
- Při vytváření těchto kompetencí pomáhá rovněž lyžařský výcvikový kurz.

3.5.5 Kompetence občanské

- Učitelé vedou žáky k přijetí pravidel platných při realizaci konkrétní činnosti ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu.
- Žák chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu.
- Učitel důsledně kontroluje plnění uložených úkolů.
- Učitel volí vhodnou tematiku pro referáty – cizí země, cizí kultury, zahraniční osobnosti.
- Žák se učí prezentovat na veřejnosti sám sebe a život školy (školní časopis, média).
- Učitelé vedou žáky k toleranci vůči jiným kulturám.

- Učitel vede žáky k přijetí pravidel platných při realizaci praktických činností ve škole a k poznávání zásad bezpečnosti a zdravého životního stylu.
- Žák chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.

3.5.6 Kompetence pracovní

- Učitel zařazuje práci s technikou a různými materiály – laboratorní cvičení, výtvarné práce ap.
- Učitel podporuje žáky, aby si stanovili vlastní postup práce, kontrolu výsledků, zhodnocení výsledků.
- Učitelé vedou žáky k poznání zásad bezpečnosti práce, ochrany svého zdraví i druhých, ochrany kulturních a společenských hodnot.
- Učitel vede žáky, aby úkoly plnili ve stanoveném termínu.
- Využijeme exkurzí, aby teoretické poznatky byly doplňovány i ukázkami z praxe a žáci měli možnost sledovat vliv lidské činnosti na okolí.
- Žáci jsou seznamováni se světem práce – exkurze, besedy atd.
- Žáci mohou prezentovat vlastní výsledky práce (charitativní akce, výzdoba školy atd.).
- Žáci získávají pracovní návyky i zadáváním domácích úkolů, zpracováním laboratorních protokolů či seminárních prací a referátů.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, jehož vzdělávání z důvodu jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření.

Škola poskytuje podpůrná opatření, která mají kompenzovat speciální vzdělávací potřeby žáků a vyrovnávat jejich obtíže ve vzdělávání. Těmito opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školních poradenských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou. Podpůrná opatření zahrnují poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení, úpravu organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně prodloužení délky středního vzdělávání až o dva roky. Podpůrným opatřením je také úprava podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání. Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se mohou využívat kompenzační pomůcky, speciální pomůcky, učebnice a náhradní komunikační systémy. Podpůrná opatření zahrnují také možnost úpravy očekávaných výstupů ze vzdělávání u definované skupiny žáků, úpravy obsahů vzdělání, které je možné modifikovat nebo obohacovat.

Podpůrná opatření škola následně specifikuje v individuálním vzdělávacím plánu, rodič o IVP žádá a ředitelka školy jej schvaluje na základě §16 školského zákona a §3 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Podpůrná opatření zahrnují také personální posílení výuky jednak asistenty pedagoga.

Podpůrná opatření se člení do 5 stupňů, podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti.

Podpůrná opatření je možné kombinovat, pokud to vyžadují obtíže žáka.

Podpůrná opatření 1. stupně poskytuje škola, v součinnosti se školním poradenským pracovištěm. Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovnými poradci, školním metodikem prevence a kariérovým poradcem. Výchovní poradci koordinují poskytování podpůrných opatření. Výchovní poradci jsou zaměstnanci školy, kteří jsou pověřeni spoluprací se školským poradenským zařízením.

Podpůrná opatření 1. stupně spočívají v přímé podpoře žáka, tj. individualizaci výuky a jednak v plánu pedagogické podpory. Přímou podporu poskytuje žákovi ve výuce učitel, slouží ke zmapování možných forem podpory žáka. Pokud nepostačuje tato forma podpory a žákovy obtíže vyžadují součinnost více pedagogických zaměstnanců, je vytvářen plán pedagogické podpory. Plán pedagogické podpory sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a učitelem konkrétního vyučovacího předmětu. Plán pedagogické podpory má písemnou podobu a obsahuje náležitosti dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. Při jeho zpracování budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce, třídní učitel a vyučující. Plán je následně vyhodnocován. Pokud podpůrná opatření poskytovaná školou nevedou k úpravě vzdělávání žáka a k pozitivní změně, výchovný poradce nejpozději do 3 měsíců požádá žáka nebo jeho zákonného zástupce o návštěvu školského poradenského zařízení.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména tato podpůrná opatření.

V oblasti metod výuky se jedná především o respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků, metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi, důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu, respektování pracovního tempa žáka a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů. Samozřejmostí je také poskytování individuálních konzultačních hodin.

Metody výuky vycházejí z obecných didaktických zásad, reflektují možnosti a potřeby žáka; rozvíjejí a podporují preferované učební styly žáka, respektují míru nadání žáka a jeho specifika. Rozvíjí vnímání, zapamatování a reprodukci poznatků, řešení typových úloh a problémů, vedou k osvojení vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování. Aktivizují a motivují žáka, upevňují pracovní návyky.

Individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáků a stylů učení žáků, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu aj.).

Při nastavování podpůrných opatření prvního stupně učitel respektuje základní didaktické zásady, které se vztahují k metodám, ale i formám výuky, stejně tak k používání didaktických pomůcek.

Individualizace výuky vychází z uvědomění si skutečnosti, že každé dítě může být vzhledem ke svému intelektu, zkušenostem, rodinnému zázemí a dalším předpokladům na odlišné vývojové úrovni. Učitel přistupuje k žákovi na základě přijetí individuální vztahové normy a je schopen odlišit jednotlivé úrovně žáka a přistupovat k němu podle jeho specifických vzdělávacích potřeb.

Používané formy práce při individualizaci výuky

- vyšší míra pozorování žáka, sledování a zaznamenání jeho vzdělávacích potřeb,
- hledání bariér či překážek, které brání úspěšnému rozvoji školních dovedností, identifikace oslabených oblastí u rizikových žáků,
- zadávání úkolů rozvíjejících oslabené schopnosti žáka (v oblasti percepce, motoriky, řeči a jazykových schopností),
- používání pomůcek, pracovních listů, podnětových materiálů podle potřeb žáka,
- individuální uplatňování metodických kroků při výuce čtení a psaní v cizím jazyce (respektování úrovně, na jakou se žák dostal, procvičování, podpora pro postup do vyšší metodické roviny),
- zadávání individuální obtížnosti úkolů tak, aby splnění úkolu přinášelo žákovi motivaci pro další práci, pocit radosti z úspěšně řešených úkolů,
- zadávání jednodušších činností u žáků, kteří nedosahují „třídní“ úrovně v dílčích činnostech,
- zadávání obtížnějších úkolů žákům, kteří se v dosažených dovednostech pohybují nad rámcem „třídní“ úrovně,
- ověřování porozumění zadaného úkolu,
- v případě potřeby opakovaný individuální výklad,
- větší dohled a podpora, povzbuzení při plnění úkolů, ocenění přístupu žáka, pečlivosti, svědomitosti aj.,
- umožnění více času na splnění úkolu, pokud to pracovní tempo žáka vyžadovalo,
- větší tolerance při hodnocení výkonů žáků, hodnocení splněných úkolů (naopak nehodnocení toho, co žák nezvládal – vzhledem k času i možnostem žáka),
- práce žáků ve dvojicích, dopomoc „slabšímu“ či „pomalejšímu“ žákovi,
- v případě potřeby konzultace se zákonnými zástupci ohledně probírané látky a doporučení postupu na domácí přípravu,
- pokud je to možné, využití asistenta ve výuce.

V oblasti organizace výuky učitel preferuje střídání forem a činností během výuky, diferenciaci výuky, využívání skupinové výuky a zohlednění postavení žáka ve třídě.

Ve vyučovací hodině učitel věnuje větší pozornost metodám výuky, struktuře vyučovací hodiny, přiměřenosti vyučování, logické organizaci a srozumitelnosti předkládaného učiva, motivaci k učení a opakování základních principů učiva. Organizace výuky směřuje k aktivizaci koncentrace pozornosti žáka, k zlepšení jeho motivace a schopnosti učení se, k zapamatování a vybavení si učiva. Současně je zohledňován sociální statut a vztahová síť žáka, prostředí, ze kterého žák přichází do školního prostředí.

Příklady upevnění a modifikace pravidel a struktury vyučovací hodiny

- Dobře zformulovaná pravidla (vyučovací hodina, přestávka, jídelna).
- Jasná struktura vyučovací hodiny s dobrou organizací přechodového času.
- Srozumitelné definování požadavků, pokynů.
- Změny v organizaci výuky, přiměřené střídání činností.
- Shoda na základní organizační struktuře s dalšími vyučujícími.

Příklady individualizace výuky

- Krokování a individualizace dílčích vzdělávacích cílů.
- Diferenciaci důležitosti učiva (určení priorit, dílčích kroků).
- Využití odlišné formy výkladu.
- Individualizace času potřebného ke zvládnutí úkolu/dílčího cíle.
- Posílení názorně demonstračních a praktických metod výuky.
- Individualizované propracování obsahu učební látky (obsah „na míru“).
- Opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem.
- Individuální prodloužený výklad a procvičování.
- Častější individuální kontrola během výuky.
- Častější kontrola plnění zadaného úkolu a nastavení způsobu kontroly plnění.
- Tolerance odlišného pracovního tempa, úrovně pozornosti a motorického neklidu, s následným zapojením do společné práce.
- Nastavení dílčích cílů vzdělávání tak, aby žák mohl prožívat dílčí úspěchy.
- Podpora zaměření žáka na úkol, nikoliv na riziko neúspěchu.
- Podpora pozitivních strategií při práci se žákem.
- Využití vhodných pomůcek.
- Volba vhodné formy komunikace se žákem.

- Podpora kompetence, samostatnosti a odpovědnosti žáka (práce s chybou, vytvoření podpůrného systému pro plnění/zaznamenávání povinností)

Příklady diferenciací výuky

- Seskupování žáků do homogenních skupin podle určitého kritéria (věku, dosažené úrovně dovedností, míry nadání, podle zájmů),
- stanovení odlišných cílů skupin při školním vzdělávání i domácí přípravě,
- nabídka volitelných a nepovinných předmětů.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně realizuje škola na základě doporučení školského poradenského zařízení. Opatření jsou poskytována bezodkladně po obdržení doporučení školského pedagogického zařízení (PPC nebo SPC) a udělení písemného souhlasu zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Informovaný souhlas obsahuje

- výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření,
- informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření,
- informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat, a
- podpis zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, stvrzující, že informacím uvedeným výše porozuměl.

Zletilý žák nebo zákonný zástupce doručí do školy písemný informovaný souhlas neprodleně.

Za spolupráci školy a školského poradenského zařízení zodpovídá výchovný poradce. Škola poskytne školskému poradenskému zařízení plán pedagogické podpory žáka. Školské poradenské zařízení stanoví lhůtu, kdy vyhodnotí podpůrné opatření. Zároveň stanoví dobu, po kterou je poskytovány podpůrných opatření nezbytné. Na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření individuální vzdělávací plán žáka se SVP. IVP je závazný dokument a vychází ze školního vzdělávacího programu, je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou minimálně jednou ročně.

Škola realizuje pracovně-právní kroky k zajištění personální podpory v případě poskytování podpůrných opatření žákovi/žákům, jako např. asistent pedagoga, další pedagog (včetně speciálního pedagoga – učitele), tlumočnický českého jazyka, přepisovatel pro neslyšící.

Podpůrná opatření lze upravovat dle konkrétních potřeb žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., s využitím dokumentu Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (NUV, 2016).

Soustavnou a cílenou pozornost věnují všichni učitelé prevenci nežádoucích sociálních projevů v chování žáků. Škola zpracovává preventivní strategii školy v oblasti prevence proti rizikovému chování, do jejíž aktivit také patří nejrůznější besedy s odborníky z praxe zabývající se touto problematikou. Součástí strategie je prevence proti rizikovému chování. Cílem programu prevence je vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí. Hlavní součástí je krizový plán „Co dělat, když ...“. Zahrnuje situace, které škola zvládne řešit vlastními silami a situace, kdy škola potřebuje pomoc z venku a je nezbytná součinnost se specializovanými institucemi a s policií. S tímto plánem jsou vždy na začátku školního roku prokazatelně seznámeni žáci a jejich zákonní zástupci. Škola při řešení problémů sestavuje výchovné komise. Do těchto aktivit patří také adaptační kurz pro 1. ročník v rozsahu 2-3 dnů.

Žáci jsou na začátku školního roku prokazatelně proškoleni. Žáci jsou vedeni k BOZP vysvětlováním, názornými příklady a modelovými situacemi. V průběhu školního roku probíhají modelové situace nácviku konkrétních situací, například poskytování první pomoci, fiktivní požární poplach apod.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Podpora mimořádně nadaných žáků je žádoucí nejen vzhledem k žákům samotným, ale má zásadní význam pro společnost. Zejména v odborném školství se připravují budoucí odborníci v oblasti techniky, technologií i životního prostředí. Ve vzdělávání žáků mimořádně nadaných se využívají náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práce s informačními technologiemi aj. Žáci jsou zapojováni do skupinové a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), jsou vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje výchovný poradce se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka.

Nadaným žáků lze v souladu s vývojem jejich školním dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený školním vzdělávacím programem.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Podpůrná opatření lze upravovat dle konkrétních potřeb žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., s využitím dokumentu Metodika pro nastavování podpůrných opatření ve školách ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (NUV, 2016).

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

„Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a prováděcími předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí žák, jehož vzdělávání z důvodu jeho speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje uplatnění podpůrných opatření. Při studiu je těmto žákům věnována individuální péče, především prostřednictvím jejich zapojení do různých soutěží a metodickou pomocí při řešení náročnějších úkolů.

Pomocí jsou jim také konzultační hodiny, různé kroužky, nepovinné předměty (např. Tv, biologie, další cizí jazyk).

Mimořádně nadaný žák může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu s ohledem na osobnost žáka a druh jeho nadání.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje výchovný poradce se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka.

Nadaným žáků lze v souladu s vývojem jejich školním dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený školním vzdělávacím programem.

Vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků se řídí vyhláškou č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.8 Průřezová témata

Povinnou součástí gymnaziálního vzdělávání jsou kromě vyučovacích předmětů také průřezová témata. Slouží k formování postojů, hodnot, jednání žáků a jsou realizována při výuce formou integrace v jednotlivých vyučovacích předmětech (viz následující tabulka).

3.8.1 Začlenění průřezových témat do ŠVP

Tematické okruhy průřezových témat	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
<i>Osobnostní a sociální výchova (OSV)</i>				
<i>Osobnostní rozvoj</i>				
rozvoj schopností poznávání	Čj, Vv, On, Bi, Hv, Z, IKT	Čj, Vv, Hv, Bi, IKT	Vv, On, Hv, Bi, IKT	Vv, Hv, Bi, IKT, F

sebezpoznání a sebezpojetí	Vv, Hv, Z, F, IKT	Čj, Vv, Hv, F, IKT	Vv, Hv, Bi, IKT, F	Čj, Vv, On, Hv, Nj, IKT, Aj, Fj
seberegulace a sebeorganizace	Vv, Tv, Hv, IKT	Vv, Tv, Hv, IKT	Vv, Tv, Hv, IKT	Vv, On, Tv, Hv, IKT
psychohygienu	Vv, Tv, Hv, IKT, F	Vv, Tv, Hv, F	Vv, On, Tv, Hv, IKT, F	Vv, Tv, Hv, F
kreativita	Čj, D, Vv, Tv, Hv, IKT	Čj, Vv, Tv, Hv, IKT	Čj, Vv, On, Tv, Hv, IKT	Čj, Vv, Hv, Tv, IKT
<i>Sociální rozvoj</i>				
poznávání lidí	Čj, Vv, On, Hv, Tv	Vv, On, Fj, Tv, Hv, Z	Vv, Hv, Tv	Čj, D, Vv, Hv, Tv
mezilidské vztahy	Čj, D, Vv, Hv, F	Vv, On, Fr, Hv, Aj, Fj	D, Vv, Fj, Hv, Aj, Rj, Fj	Vv, Hv, On, F, Z
kommunikace	Čj, D, M, Vv, Hv, F, Aj, Z, Bi, On, Tv, Fj, Rj	Čj, M, IKT, Vv, Tv, Aj, Rj, Fj, On, Hv, Bi, F	Čj, M, Vv, Hv, Aj, Rj, Nj, Fj, Bi, F	Čj, Aj, M, Vv, Hv, IKT, Bi, Rj, Tv, Nj, F
kooperace a kompetice	M, Bi, Tv	M, Bi, Tv	Hv, M, Vv, Bi, IKT, Tv, Nj	Hv, M, IKT, Vv, Bi, Tv, Nj
<i>Morální rozvoj</i>				
řešení problémů a rozhodovací dovednosti	D, M, Bi, F	Čj, M, Bi, F	D, M, Vv, Hv, Aj, Bi, F, On, Ch	Čj, M, Vv, Hv, Aj, Bi, Ch, On, F
hodnoty, postoje, praktická etika	Čj	Čj, On, Z	Hv, On, Vv	D, Hv, Vv, Z
<i>Výchova demokratického občana (VDO)</i>				
Občanská společnost a škola	On	M, On	D	On, Fj
Občan, občanská společnost a stát	D, On, Z	Z	D, Fj, Z	D, On, Fj, Z, Rj, Aj
Formy participace občanů v politickém životě	On	On	D	D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D, Z, F	D, On, Z, F	F, Z	D, F
<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (MEGS)</i>				
Evropa a svět nás zajímá	Čj, Vv, Hv, Z	Čj, D, Aj, M, Vv, Hv, On, Fj, Nj	Čj, D, Aj, M, Vv, Hv, On, Rj, Nj	Čj, D, M, Vv, Hv, Aj, Rj, On, Fj, Nj
Objevujeme Evropu a svět	Čj, Z, Fj	Čj, Fj, Z, F	D, On, Hv, F	D, Fj, Hv, Aj, F
Jsme Evropané	D, Vv, Hv	D, Vv, On, Hv, Z	Čj, Vv, On, Hv	D, Vv, Hv, Z

Multikulturní výchova (MUV)				
Kulturní diference	D, Z	Fj, Z	D, Nj, Aj, Z	Fj, Nj, Aj, Rj
Lidské vztahy	On, F	D, On, Fj, Aj	D, Nj, Aj	Čj, On, F
Etnický původ	On, Z	D, Z	Z	D
Multikulturalita	Čj, Z	Z	On, Fj, Z	
Princip sociálního smíru a solidarity		On	On	
Environmentální výchova (ENV)				
Ekosystémy	Bi, Z, F	Bi, F	Bi, F, Z	Bi, Fj, F, Z
Základní podmínky života	D, Bi, Z	D, Bi	Bi, Z	D, Fj, Ch, Bi
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z, Bi	Bi, On, Fj	D, Vv, Hv, Ch, Bi, Aj, Z	D, Z, Vv, Fj, Nj, Rj, Bi, Hv, On, Aj
Vztah člověka k prostředí	Čj, D, M, Bi, Z, F	M, Bi, Fj, F	D, M, Bi, F, Ch, Z	Čj, D, M, Nj, Bi, F, On, Z
Mediální výchova (MEV)				
Receptivní činnosti				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Z		D	Čj, On
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Z	Čj	Čj, On	Čj, D, M
Stavba mediálních sdělení		Čj		Čj
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj, Vv, Hv	Čj, Vv, Hv
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj, F	On, Aj, F	D, Hv, F	Čj, D, Fj, F, Nj, Hv, Aj
Produktivní činnosti				
Tvorba mediálního sdělení			On, IKT	Čj, IKT, Aj
Práce v realizačním týmu		On	IKT	On, IKT

3.9 Charakteristika jednotlivých projektů

Lyžařský výcvikový kurz – LVZ

Žáci sekundy se v rámci předmětu tělesná výchova účastní lyžařského výcvikového kurzu. Lyžařský kurz trvá 8 dní a je zařazen do zimního období v závislosti na povětrnostních podmínkách. Žáci absolvují základy sjezdového a běžeckého lyžování. Kurz zajišťují učitelé TV a ostatní pedagogové, kteří jsou instruktory školního lyžování.

Úkolem je rozvíjet pohybové dovednosti žáků, vztah k zimním sportům. Kurz také pomáhá rozvíjet klíčové kompetence u žáků a obsahuje některé části průřezových témat.

Kurz první pomoci

Tento kurz zajišťuje Krajský úřad kraje Vysočina v Jihlavě. Dále spolupracujeme s Červeným křížem a rychlou záchrannou službou v Ledči nad Sázavou.

Žáci se seznámí se zásadami první pomoci. Pozitivním jevem je, že u tohoto školení převládá praktický výcvik. Žáci si mohou prohlédnout vybavení sanitky rychlé záchranné služby. Kurz je zakončen návštěvou a prohlídkou požární stanice v Ledči nad Sázavou.

Program primární prevence sociálně patologických jevů

Nárůst sociálně patologických jevů různého druhu (užívání drog, gamblerství, workoholismus, agresivita, šikana, ozbrojování, nesnášenlivost, komerční sex) stále více ohrožuje zdravý vývoj dětí a mládeže. Nejpostiženější skupinou, kde je zaznamenáván trvalý vzestup některých jevů, je středoškolská mládež. Je zaznamenán značný věkový posun směrem dolů, kdy jsou žáci ZŠ a SŠ konfrontováni nejen s alkoholem a tabákovými výrobky, ale i jinými drogami (hlavně konopné a taneční drogy). Cílem našeho Programu je vzniku těchto jevů na naší škole předcházet, a vyskytnou-li se, účinně je potlačovat.

apod.

4 Učební plán

Učební plán gymnázia – nižší gymnázium osmiletého cyklu vzdělávacího programu v základním vzdělávání

Přehled vyučovacích předmětů a jejich hodinových dotací v jednotlivých ročnících, počet výuky týdně v ročníku

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Ozn.	Počet týdenních vyučovacích hodin				Celkem
		prima	sekunda	tercie	kvarta	
Český jazyk a literatura	Cjl	4	5	4	5/1	18
Anglický jazyk	Ajk	5/5	4/4	3/3	3/3	15
Další cizí jazyk	Nj2, Rj2, Fj2	2/2	2/2	2/2	2/2	8
Matematika	Mtm	5	5	4	4/1	18
Dějepis	Djp	2	2	2	2	8
Občanská výchova	Ov	1	1	2	1	5
Fyzika	Fzk	2	1	2,5/0,5	2,5/0,5	8
Chemie	Chm			2,5/0,5	2,5/0,5	5
Biologie	Big	2	2	2	2/1	8
Zeměpis	Zmp	2	2	2	2	8
Informační a komunikační technologie	Ikt	1/1	1/1		1/1	3
Hudební výchova	Hdv	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	Vtv	1/1	2/2	1/1	2/2	6
Tělesná výchova	Tlv	2/2	2/2	2/2	2/2	8
Celkem		30	30	30	32	122

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Začlenění průřezových témat je uvedeno v podkapitole Začlenění průřezových témat.
2. Další cizí jazyk je navýšen o 2 hodiny disponibilní dotace, škola žákům nabízí francouzský jazyk, německý jazyk a ruský jazyk. Žák si na gymnáziu volí další cizí jazyk v návaznosti na další studium na vyšším stupni gymnázia.

3. Vyučovací předmět Občanská výchova vychází ze vzdělávacího obsahu Výchova k občanství; v předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví s časovou dotací 1 hodiny a tématický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 1 hodiny.
4. Ve vyučovacích předmětech Chemie a Fyzika je integrován tématický okruh Práce s laboratorní technikou ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 0,5 hodiny na každý předmět.
5. Ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie je integrován tématický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s časovou dotací 1 hodina.
6. Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Přírodopis a je v něm integrována část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví s časovou dotací 1 hodina.
7. Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Tělesná výchova a Výchova ke zdraví; předmět je realizován ve všech ročnících s časovou dotací 2 hodiny, v sekundě je zařazen LVZ.

Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblasti a názvy vyučovacích předmětů	Min. RVP	Disponibilní hodiny	Týdenních ŠVP
Jazyk a jazykové komunikace			
Český jazyk a literatura	15	3	18
Anglický jazyk	12	3	15
Další cizí jazyk	6	2	8
Matematika a její aplikace	15	3	18
Matematika			18
Informatika a komunikační technologie	1	1	2
Informační a komunikační technologie			2
Člověk a společnost	11		11
Dějepis			8
Výchova k občanství			
Občanská výchova			3
Člověk a příroda	21	6	27
Fyzika			7,5
Chemie			4,5

Biologie			7
Zeměpis			8
Umění a kultura	10		10
Hudební výchova			4
Výtvarná výchova			6
Člověk a zdraví	10		10
Výchova ke zdraví			
Biologie			1
Občanská výchova			1
Tělesná výchova	8		8
Člověk a svět práce	3		3
Občanská výchova			1
Informační a komunikační technologie			1
Fyzika			0,5
Chemie			0,5
Disponibilní časová dotace	18	18	
Celkem			122

5 Učební osnovy

5.1 Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován ve všech nižších ročnících Gymnázia. Ve třídách prima a tercie mu věnujeme pět hodin týdně, ve třídách sekunda a kvarta se mu vyučuje čtyřikrát v týdnu. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Do vyučování začleňujeme jednotlivá průřezová témata.

Tento předmět zaujímá v učebním plánu čelné místo. Žákům poskytuje nezbytné předpoklady pro vedení úspěšné komunikace ve společnosti, podstatným způsobem rozvíjí jejich myšlení a podmiňuje jejich úspěšnost v ostatních předmětech i v dalším vzdělávání.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek, které se navzájem prolínají: jazykové výchovy, komunikační a slohové výchovy a literární výchovy.

V jazykové části žáci získávají potřebné znalosti a dovednosti pro osvojení spisovné podoby českého jazyka. Žáci jsou vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základem jasného a srozumitelného vyjadřování.

V komunikační a slohové výchově se žáci věnují různým jazykovým sdělením a učí se jim rozumět. Učí se správně analyzovat text a posoudit jeho dosah, učí se kultivovaně mluvit a psát.

V literární části žáci poznávají různé literární texty, na nichž se učí rozpoznávat jednotlivé literární druhy a žánry. Učí se formulovat vlastní názory na přečtený text a získávají čtenářské návyky a kladný vztah k literatuře. Prostřednictvím přečtených textů mohou být žáci pozitivně ovlivněni, mění se jejich postoje a obohacuje se jejich duchovní život.

Výuka probíhá ve kmenových třídách, příležitostně v učebnách informatiky. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, žáci navštěvují knihovny, divadla, pracují s knihami a studují texty na internetu.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	4	5	4	5(1)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům metody, které je povedou k samostatné práci
- zadává žákům samostatné práce, které vyžadují aplikaci teoretických poznámek
- zadává žákům motivační úkoly
- požaduje od žáků prezentaci výsledků úkolů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady a náměty
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb
- vede žáky k aplikaci pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytná znalost pravidel českého jazyka
- vede žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat vlastní názory
- umožňuje prostor pro prezentaci vlastních názorů
- vyžaduje od žáků využívání informačních technologií

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si individuálních rysů ostatních lidí
- klade důraz na týmovou spolupráci a kooperativní vyučování
- vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi
- vede žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- volí formy práce, které prolínají různorodý kolektiv třídy
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel:

- zadává žákům konkrétní příklady z běžného každodenního života
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce spolužáků a předkládání návrhů na zlepšení
- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Tvarosloví</i>		
• správně třídí slovní druhy • tvoří spisovné tvary domácích slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci	– Podstatná jména – Přídavná jména – Zájmena – Číslovky – Slovesa –	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Z – místní názvy
<i>Skladba</i>		
• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • v písemném projevu zvládá morfologický i syntaktický pravopis v jednoduché větě a souvětí	– Větné členy – Věta jednoduchá – Souvětí	
<i>Zvuková stránka jazyka</i>		
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • vhodně využívá prvků zvukové stránky slova a věty vzhledem ke komunikačnímu záměru	– Hlásky – Spisovná a nespisovná výslovnost – Zvuková stránka slova a věty	Bi – mluvidla

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Rozvrstvení národního jazyka</i>		
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- Jazyk spisovný a nespisovný - Nářečí, slang, argot	Multikulturní výchova - multikulturalita
<i>Jazykové příručky</i>		
samostatně pracuje se základními jazykovými příručkami	- Pravidla českého pravopisu - SSČ - Stručná mluvnice česká	
<i>Jednoduché komunikační žánry</i>		
vytvoří výstižné a jazykově správné krátké útvary	- Telegram, podací lístek - Inzerát - Objednávka - Zpráva, oznámení	
<i>Dopis</i>		
- odlišuje soukromé a úřední zaměření dopisu - vyjadřuje se odpovídajícími jazykovými a stylistickými prostředky	- Dopis úřední - Dopis osobní	Sociální rozvoj - vztah k druhému CJ – pozdrav, rozloučení
<i>Popis</i>		
- odlišuje různé druhy popisu - využívá vhodné jazykové a stylistické prostředky	- Popis budovy, místnosti - Popis postavy, krajiny - Popis pracovního postupu	Osobní rozvoj - schopnost poznání VV – odlišné pojetí reality (realismus, impresionismus ...)
<i>Výtah a výpisky</i>		
- formuluje hlavní myšlenky přečteného textu - vytvoří výstižné výpisky a výtah		
<i>Vypravování</i>		
- vytvoří přehledný, koherentní text - využívá významově bohatou a působivou slovní zásobu	- Posloupnost vypravování - Vyprávění podle obrázku - Dokončení příběhu	
<i>Literární druhy</i>		
rozlišuje základní literární žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- Lyrika - Epika - Drama - Poezie a próza	Mediální výchova - propojení – literatura-film, televize
<i>Lidová slovesnost</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
charakterizuje lidovou slovesnost, rozpozná její nejdůležitější útvary	- Pověst - Pohádka - Mýtus	HV – lidová píseň
<i>Starověká literatura</i>		
- charakterizuje útvary starověké literatury - uvede významné představitele	- Řecké báje a mýty - Epos - Vznik divadla - Starý zákon	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – kořeny evropské kultury D – historické souvislosti VV – starověké
<i>Za dobrodružstvím</i>		
- rozlišuje umělecký text od neuměleckého - vyhledá jevy, které činí text uměleckým	- Dobrodružná literatura - Dětský hrdina	OSV – problémy v mezilidských vztazích, hodnoty, postoje
<i>Tematicky různorodá literatura</i>		
rozlišuje tematické zaměření uměleckých textů	- Historické příběhy - Fantastické příběhy - Dobrodružné příběhy - Téma přírody v literatuře	Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí VV – téma přírody, historie ... ve výtvarném umění

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Význam slova</i>		
- využívá ve větách vhodných slov - rozpoznává přenesená pojmenování	- Slova jednoznačná, mnohoznačná - Synonyma, homonyma - Sousloví, rčení	
<i>Rozdělení slovní zásoby</i>		
- rozpoznává v textu základní termíny - využívá vhodně citově zabarvených slov ve vlastních textech	- Odborné názvy - Slova citově zabarvená	OSV – sebepoznání a sebepojetí
<i>Tvoření slov</i>		
- odlišuje různé způsoby tvoření slov - dokládá na příkladech z textu nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby	- Základní způsoby tvoření slov - Odvozování - Skládání - Zkracování	
<i>Tvarosloví</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozlišuje neohebná slova - vhodně je užívá v textu	– Neohebné slovní druhy	
<i>Skladba</i>		
- rozpoznává prostředky charakteristické pro jednotlivé věty - využívá znalostí při tvorbě vlastních jazykových projevů podle komunikační situace - rozlišuje hlavní a vedlejší věty - poznává a určuje jednotlivé druhy vět	- Druhy vět podle postoje mluvčího - Základní a rozvíjející větné členy - Druhy vedlejších vět	OSV - komunikace
<i>Pravopisné jevy</i>		
správně tvoří spisovné tvary a vědomě jich používá	- Psaní i/y v koncovkách podstatných a přídavných jmen - Shoda přísudku s podmětem - Psaní velkých písmen ve vlastních jménech	
<i>Popis</i>		
vhodně využívá jazykové a stylistické prostředky vzhledem k záměru	- Popis výrobku - Popis uměleckého díla	OSV – rozvoj schopností poznávání VV – umělecké dílo
<i>Charakteristika</i>		
dovede vystihnout povahu člověka, jeho schopnosti atd. přiměřenými jazykovými a stylistickými prostředky	Charakteristika	OSV – poznávání lidí; hodnoty, postoje
<i>Líčení</i>		
tvořivě používá jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu	Líčení krajiny	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
<i>Výtah</i>		
- zpracuje výtah z odborného textu - shrne hlavní myšlenky	Výtah z odborného textu	
<i>Žádost</i>		
- formuluje žádost - správně vytvoří písemnou formu žádosti	Žádost	OSV - komunikace
<i>Životopis</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vytvoří životopis vzhledem k jeho cíli	- Vlastní životopis - Životopis jiné osoby - Strukturovaný životopis	
<i>Vypravování</i>		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci	- Vypravování ukázky z knihy, scény z filmu - Vlastní tvořivé psaní	Mediální výchova – interpretace mediálních sdělení a reality
<i>Projev mluvený a psaný</i>		
odlišuje prostředky psaného a mluveného projevu	Obecné poučení	OSV - komunikace
<i>Středověká literatura</i>		
- charakterizuje středověkou literaturu - rozlišuje žánry středověké literatury - má přehled o nejdůležitějších literárních dílech daného období	- Evropská starověká literatura - Staroslověnské písemnictví - Vznik česky psané literatury - Literatura předhusitská a husitská	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá D – historické souvislosti
<i>Renesanční literatura</i>		
- charakterizuje literaturu humanistickou u nás i ve světě - používá termíny – renesance a humanismus - má přehled o základních textech a nejdůležitějších osobnostech tohoto období	- Renesance a humanismus v Evropě - Humanistická tvorba v Čechách	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá D – historické souvislosti VV – renesance ve výtvarném umění
<i>Mezitextové vztahy</i>		
rozliší intertextovost a objasní její funkci	Pohádka lidová a autorská	Mediální výchova – zpracování témat v jinýchruzích umění VV – ilustrace
<i>Téma zvířete v literatuře</i>		
- rozlišuje literární útvary - zhodnotí účinek na čtenáře	- Zvířecí pohádka - Bajka - Povídky o zvířatech	
<i>Humoristická literatura</i>		
rozlišuje základní druhy humoru	Útvary a postupy humoristické literatury	Mediální výchova – zpracování témat v jinýchruzích umění

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vystihne funkci jednotlivých útvarů, jejich účinek na čtenáře		VV - karikatura

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Nauka o slovní zásobě</i>		
- rozlišuje význam přenesených pojmenování, zvl. ve frazémech - rozpoznává přejatá slova pravopisně počestělá a slova psaná původním pravopisem	- Přenášení slovního významu - Spojování slov v sousloví - Aktivní a pasivní slovní zásoba - Přejímání slov z cizích jazyků	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>Tvarosloví</i>		
- tvorí spisovné tvary jmen cizího původu a vědomě jich užívá - správně vyslovuje běžně užívaná cizí slova	- Skloňování obecných podstatných jmen cizího původu - Nesklonná cizí jména - Skloňování cizích vlastních jmen - Výslovnost cizích jmen	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>Pravopis</i>		
využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu	- Psaní i/y v koncovkách - Psaní předpon s/z/vz - Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	
<i>Skladba</i>		
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - využívá poznatků o významových vztazích ve větě k vytváření výstižných a věcných textů	- Významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami - Souvětí souřadné - Významové poměry mezi větnými členy - Souvětí souřadné a podřadné - Interpunkce v souvětí	
<i>Obecné výklady o českém jazyce</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk a zdůvodní jejich užití - využívá znalostí o jazyce při tvorbě jazykových projevů podle komunikační situace	- Indoevropské jazyky - Slovanské jazyky - Spisovná a nespisovná čeština - Jazyková kultura	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>Výtah</i>		
využívá základů studijního čtení, vyhledává klíčová slova	Odborný text a práce s ním	
<i>Charakteristika</i>		
využívá jazykové a stylistické prostředky k vytvoření věcného i citově zabarveného textu	Charakteristika literární postavy	
<i>Výklad</i>		
- odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení - formuluje myšlenky a názory v logickém sledu	Výklad mluvený a psaný	Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
<i>Líčení</i>		
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení	Umělecký popis	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
<i>Úvaha</i>		
- využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastní tvořivé práci - vyjádří vlastní postoj ke sdělovanému obsahu	- Úvahový postup - Druhy úvahy	OSV - komunikace
<i>Souhrnné poučení o slohu</i>		
- rozlišuje různé komunikační situace a cíle - vhodně užívá komunikačních prostředků vzhledem k jejich funkci	- Funkční styly - Slohové postupy a útvary - Vyhledávání a třídění informací	
<i>Literární teorie</i>		
- uceleně reprodukuje přečtený text - jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla	- Obrazná pojmenování (personifikace, metafora ...)	
<i>Národní obrození</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- vymezuje období NO - má přehled o základních dílech první poloviny 19. století	- Národní obrození – fáze - Ohlasová poezie K. H. Máchy K. J. Erben B. Němcová K. H. Borovský	Výchova demokratického občana – občanská společnost D – historické souvislosti
<i>Světová literatura v 18. a v 19. století</i>		
- charakterizuje směry - má přehled o základních dílech tohoto období	Nejvýznamnější představitelé romantizmu a realizmu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá CJ – kulturní souvislosti
<i>Česká literatura v 2. pol. 19. st.</i>		
má přehled o představitelích a základních dílech tohoto období	- Májovci - Ruchovci - Lumírovci - Próza v tomto období	
<i>Historické osobnosti v literatuře</i>		
rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v textu	Téma v různých žánrech	OSV – hodnoty, postoje D – historické souvislosti

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Slovní zásoba</i>		
- pracuje s bohatou slovní zásobou - využívá aktivní slovní zásoby k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu	- Slovo a sousloví - Jádro slovní zásoby - Významové vztahy mezi slovy - Rozvrstvení slovní zásoby	
<i>Nauka o tvoření slov</i>		
- rozlišuje části slov - chápe významy slov	- Zásady tvoření slov v češtině - Morfémy	
<i>Tvarosloví</i>		
- správně třídí slovní druhy - dává věci a pojmy do vztahů - tvoří spisovné tvary slov a vědomě je užívá	- Slovní druhy - Slova ohebná - Slova neohebná	
<i>Skladba</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - využívá poznatků ze skladby k formulaci složitějších myšlenek a k porozumění složitějšímu sdělení	– Stavba věty a souvětí – Věty jednočlenné a dvojčlenné – Druhy vět a souvětí – Řeč přímá a nepřímá – Nepravidelnosti větné stavby – Pořádek slov v české větě	
<i>Pravopis</i>		
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický - samostatně pracuje s jazykovými příručkami	– Psaní velkých písmen – Další pravopisné jevy – Norma a kodifikace	
<i>Zvuková stránka jazyka</i>		
- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - dbá na vhodnou zvukovou podobu věty	– Hlásky a hláskové skupiny – Větný přízvuk a větná melodie	
<i>Obecné výklady o jazyce</i>		
využívá obecných poznatků o jazyce k samostatné tvorbě sdělení	– Projev mluvený a psaný – Skupiny jazyků – Vývoj českého jazyka – Útvary českého jazyka	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>Jazykověda</i>		
- rozlišuje různé komunikační situace - v mluveném projevu vhodně využívá verbálních a neverbálních prostředků	– Dílčí obory jazykovědy – Kultura jazyka, kultura řeči	
<i>Výklad</i>		
- formuluje hlavní myšlenky textu - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, věcnost a výstižnost	– Výklad	
<i>Popis</i>		
- odlišuje objektivní a subjektivní sdělení	– Popis pracovního postupu – Popis uměleckého díla	VV – vnímání uměleckého díla

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– Subjektivně zabarvený popis	
<i>Charakteristika</i>		
promyšleně využívá vhodné jazykové a stylistické prostředky k vlastnímu tvořivému projevu	– Charakteristika	OSV – vzájemné poznávání
<i>Vypravování</i>		
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	– Vypravování	
<i>Úvaha</i>		
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci	– Úvaha	
<i>Mluvené projevy</i>		
- používá verbální i neverbální prostředky vhodné pro cíle proslovu - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	– Proslov – Diskuse	OSV – komunikace Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení
<i>Publicistické útvary</i>		
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k nim kritický postoj - odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáním s dostupnými informačními zdroji	– Fejeton	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení
<i>Moderna</i>		
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele	– Prokletí básníci – Česká moderna	VV – umělecké směry ve výtvarném umění HV – umělecké směry v hudbě
<i>Avantgarda</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele	– Futurizmus – Dadaizmus – Poetizmus – Surrealizmus	VV – umělecké směry ve výtvarném umění
<i>Světová literatura ve 20. století</i>		
má přehled o nejdůležitějších autorech základních dílech tohoto období	– Nejvýznamnější témata – (války, sociální problémy ...)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – lidské vztahy
<i>Česká literatura ve 20. století</i>		
- uvede zvláštnosti vývoje české literatury v tomto období - uvede nejvýznamnější představitele	– Vývojové tendence – Nejvýznamnější představitelé	D – historické souvislosti
<i>Literární teorie</i>		
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - rozpoznává základní rysy výrazného uměleckého stylu autora	– Aspekty umělecké literatury	Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení
<i>Reflexe četby</i>		
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	– Recenze – Literární kritika – Čtenářský zážitek	OSV - komunikace, dovednost sdělování
vyhledává informace v různých typech katalogů v knihovně i v dalších informačních zdrojích	– Exkurze do knihovny – Práce s internetem	
tvorí vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	– Literární útvary (vypravování, limerik, ...)	

5.2 Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a naplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace v RVP ZV a RVP G.

Vzdělávání v anglickém jazyce navazuje na jazykové znalosti a komunikační dovednosti osvojené na konci prvního stupně základního vzdělávání, jež odpovídají úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Vstupní úroveň Insight Elementary je v souladu s úrovní A1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Cílová úroveň žáků po probrání učebnice Insight Elementary odpovídá stupni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, po probrání navazující učebnice Insight Pre-Intermediate se vstupní úrovní A2 odpovídá cílová úroveň žáků stupni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílem předmětu je neustálé prohlubování znalostí jazykových prostředků a slovní zásoby tak, aby žáci spontánně, plynně a gramaticky správně komunikovali v každodenních i méně běžných situacích, a to i písemnou formou.

Předmět rovněž poskytuje předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí anglicky mluvících zemí v Evropě i ve světě i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje tak vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Na učebnici Insight Pre-Intermediate navazuje učebnice Insight Intermediate se vstupní úrovní B1 a vystupní úrovní B2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	5(5)	4(4)	3(3)	3(3)

Výchovné a vzdělávací strategie

Metody a formy práce ve výuce anglického jazyka, které jsou navrhované v učebnicové řadě Insight, směřují k utváření a rozvíjení všech klíčových kompetencí žáků, které jsou uvedeny v RVP ZV a RVP G. Zahrnují především formy práce podporující rozvoj učení, řešení problémových situací, interakci, vnímání souvislostí a získávání správných pracovních a učebních návyků.

Kompetence k učení

Učitel:

- procvičuje se žáky novou gramatiku v kontextu čteného nebo slyšeného textu, vybízí je k její analýze a hledání pravidel, vede je tak k pochopení a uchopení nové látky
- seznamuje žáky s různými strategiemi učení se anglickému jazyku a různými způsoby procvičování a rozvíjení jazykových dovedností
- strukturuje lekce tak, aby výuku přizpůsobil žákům s různými vzdělávacími potřebami
- opakuje se žáky probranou látku v sekci Review na konci každé lekce a v pracovním sešitě, vede je tak k pravidelné kontrole naučeného
- pravidelně sleduje pokrok žáka zadáváním motivačních úkolů se zaměřením na probranou látku a také vede žáky k sebehodnocení vlastního pokroku
- k prohloubení slovní zásoby využívá cvičení a aktivity v pracovním sešitu
- k prohloubení znalosti gramatických jevů na odpovídající úrovni používá cvičení a aktivity v pracovním sešitu a sekci Grammar a reference
- zařazuje do hodiny témata a slovní zásobu týkající se ostatních vyučovacích předmětů, vede tak žáky k vidění souvislostí a vzájemného propojení mezi různými oblastmi lidského poznání a činností
- vede žáky k využívání informačních technologií k získávání informací a řešení úkolů, procvičování si jazykových prostředků a dovedností
- strukturuje lekce tak, aby výuku přizpůsobil žákům s různými vzdělávacími potřebami
- látku uvádí jasně a srozumitelně
- jazykové dovednosti procvičuje ve smysluplném kontextu, který je žákům blízký
- na začátek hodiny zařazuje tzv. zahřívací aktivity, jež mu umožní ověřit si stávající znalosti žáka a vtáhnout ho snadněji do učebního procesu
- k prohloubení slovní zásoby využívá sekce Vocabulary Insight po každé lekci
- k prohloubení znalosti gramatických jevů na odpovídající úrovni používá cvičení a aktivity v pracovním sešitu a sekci Grammar a reference

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- probírá jednotlivá témata z různého hlediska a úhlu pohledu tak, aby si každý žák uplatnil své metody řešení a uchopení úkolu
- nechává žákům volnost při výběru metod a pomůcek při osvojování si látky a při práci na úkolech a cvičeních

- věnuje pozornost sekcím Strategy, kde se žáci seznamují se základními strategiemi, jak pracovat s texty, a to čtenými i slyšenými
- umožňuje žákům odhadovat pokračování čteného nebo slyšeného textu na základě obrázků a vytvářet tak vlastní hypotézy a předpoklady
- podněcuje takové aktivity a zadává takové úlohy, při kterých jsou žáci nuceni vyhledat informace z jiných zdrojů než jen z učebnice
- seznamuje žáky s postupy, jak diagnostikovat chyby a navrhnout nová jazyková řešení
- navozuje situace z reálného života, při nichž žáci řeší praktické problémy z každodenního života, a učí je tak v dané situaci vhodně reagovat
- probírá jednotlivá témata z různého hlediska a úhlu pohledu tak, aby si každý žák uplatnil své metody řešení a uchopení úkolu
- nechává žákům volnost při výběru metod a pomůcek při osvojování si látky a při práci na úkolech a cvičeních
- nabízí úkoly a cvičení, které žáka připraví na řešení úloh v testech
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám, a připravuje tak žáky na tyto zkoušky
- věnuje pozornost sekcím Strategy, kde se žáci seznamují se základními strategiemi, jak pracovat s texty, a to čtenými i slyšenými

Kompetence komunikativní

Učitel:

- procvičuje gramatické struktury a slovní zásobu se žáky dramatizací reálných situací, vede je tím k efektivnímu a logickému vyjadřování se
- předkládá žákům slyšené či čtené texty, v nichž žáci rozpoznají hlavní téma, obsah a určí klíčová slova
- zadává úkoly, při kterých žáci sdělují vytříbené a uspořádané informace o sobě, svých blízkých, svém okolí a svých zájmech v písemné a ústní podobě
- pravidelně zařazuje do hodin rozhovory a výměnu názorů či informací ve dvojicích či ve skupině k tématu lekce
- navozuje takové komunikační situace, v nichž žáci rozlišují, zda mluví se svým vrstevníkem či s dospělým, se známým či neznámým člověkem, a tomu svůj projev přizpůsobí
- poskytuje žákům prostor k písemné i ústní prezentaci zadaných úkolů
- písemnou komunikaci nacvičuje na běžných typech písemného projevu, věnuje pozornost sekci Strategy, kde se žáci seznamují se základními strategiemi pro plánování písemné práce a tvorbu písemného projevu

- podporuje žáky v dostatečně hlasitém a zřetelném projevu v anglickém jazyce, k posílení nácviku správné výslovnosti využívá stránky Pronunciation Insight v pracovním sešitu
- uvádí a procvičuje jazykové dovednosti v integrovaných úlohách, při nichž užívá běžný, reálný jazyk
- vede žáky k získávání schopnosti plynulého ústního projevu, k získávání jistoty při ústním vyjadřování se k tématu pomocí role play cvičení
- zařazuje do hodin rozhovory ve dvojicích či ve skupinách a závěry z této práce ve dvojicích nebo skupinách diskutuje společně se všemi žáky
- písemnou komunikaci nacvičuje na běžných typech písemného projevu, na psaní formálních i neformálních dopisů či emailů, popisu osoby, místa, na psaní úvahy, aj.
- věnuje pozornost sekci Strategy, kde se žáci seznamují se základními strategiemi pro plánování písemné práce a tvorbu písemného projevu, a sekci Writing Guide v závěru učebnice

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- volí různé formy práce, samostatné, párové, týmové, aby umožnil žákům vzájemnou inspiraci a pomoc a motivoval je k dosahování osobního maxima
- zadává skupinové práce tak, aby se při činnosti sešla jiná skupina žáků, a tím si žáci zvykali na vzájemnou spolupráci a různý styl práce
- povzbuzuje žáky, aby v případě potřeby nabízeli svou pomoc či ochotně vyhověli při žádosti o pomoc
- vede žáky k dodržování termínů splnění úkolu a ke společnému podílu na vytváření kritérií dobře odvedené práce
- pro rychlejší žáky připravuje cvičení a úlohy navíc, vede tak žáky k posouzení svých schopností, a přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáků
- k opakování látky využívá sekce Review po každé lekci v učebnici a sekce Cumulative Review, která se v učebnici nachází vždy po každé sudé lekci
- zařazuje do výuky videokomponenty a odlehčující činnosti, například hry, soutěže, hádanky, čímž navozuje tvůrčí a přátelskou atmosféru ve třídě
- zařazuje do hodin opakování látky, úkoly na opakování zadává za domácí úkol nebo v hodinách podle aktuální schopnosti žáků
- pro rychlejší žáky připravuje cvičení a úlohy navíc, vede tak žáky k posouzení svých schopností
- k opakování látky využívá sekce Review po každé Lekci v učebnici a sekce Cumulative Review, která se v učebnici nachází vždy po každé sudé Lekci
- zvyšuje motivaci a koncentraci žáků střídáním individuální činnosti s prací v páru, ve dvojici nebo ve skupině, a tak vede žáky k aktivní spolupráci

- dává žákům příležitost vyjádřit se k tématu a reagovat na problém

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky k vyjádření se k tématu sám za sebe, ze své osobní zkušenosti, k hodnocení situace dle vlastního úsudku a uvádění argumentů, jenž podporují jeho názor
- nabízí žákům čtení textů, článků, které jsou zajímavé ze společenského nebo vědeckého hlediska, vč. ukázek z literatury v sekci Literature Insight v pracovním sešitě, aby si rozšířili svůj obzor
- zařazuje do hodin témata, týkající se anglicky mluvících zemí, jejich kultury a historie, a využívá k tomu DVD Insight
- vybízí žáky k porovnání kultury anglicky mluvících zemí s kulturou naší země a s kulturami dalších zemí, vč. zemí rozvojových, a vede je k respektování kultury jiných národů
- vede žáky k zodpovědnosti za vlastní učení zadáváním kontrolních testů v pracovním sešitě
- vyžaduje od žáků zodpovědnost za svůj podíl na týmové práci, žáci se střídají při prezentaci skupinové či párové práce, povzbuzuje žáky, aby ke spolupráci přijímali ostatní žáky a nikoho neodmítali
- nechává žáky pracovat vlastním tempem a nechává je vyjadřovat se svým vlastním způsobem, ale vyžaduje od nich zodpovědnost za vlastní činy a projevy
- vybízí žáky k vyjádření se k tématu sám za sebe, ze své osobní zkušenosti, k hodnocení situace dle vlastního úsudku a uvádění argumentů, jenž podporují jeho názor
- nabízí žákům čtení textů, článků, které jsou zajímavé ze společenského nebo vědeckého hlediska, vč. ukázek z literatury v sekci Literature Insight v pracovním sešitě, aby si rozšířili svůj obzor
- zařazuje do hodin témata, týkající se anglicky mluvících zemí, jejich kultury a historie, a využívá k tomu DVD Insight
- vybízí žáky k porovnání kultury anglicky mluvících zemí s kulturou naší země a s kulturami dalších zemí, vč. zemí rozvojových

Kompetence pracovní

Učitel:

- pomáhá žákům zvládnout jazyk a jednotlivé úkoly týkající se porozumění čtenému a slyšenému textu, mluvení a psaní radami, které jsou v učebnici uvedeny v sekci Strategy, vede je tak ke stanovení si cílů a k jejich průběžnému revidování
- zadává úlohy a cvičení z pracovního sešitu, vyžaduje jejich vypracování v předem stanovených termínech a důsledně dbá na jejich dodržování
- používá různé techniky učení opakovaně a pravidelně, aby si žáci zvykli na jistý druh práce a učení

- vyžaduje od žáků hodnocení vlastní práce a osobního pokroku v učení po každé lekci, zejména v sekci Progress check v pracovním sešitě
- podporuje žáky v iniciativě, tvořivosti, představivosti a schopnosti spolupracovat s ostatními
- vede žáky k využívání informačních technologií pro získání informací k jejich dalšímu profesnímu uplatnění
- rozvíjí osobní i odborný potenciál žáků
- podporuje jejich vlastní iniciativu, aktivní přístup a tvořivost
- vede žáky k získávání a kritickému vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech
- zadává úkoly spojené s využitím PC a moderních technologií v praxi, např. vyhledávání informací na internetu, psaní formálních emailů, příspěvků na blog, aj.

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Lekce Welcome</i>		
Poslech s porozuměním • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované konverzace, kde si děti vyměňují základní informace o sobě a svých zájmech • rozumí informacím v jednoduchých rozhovorech, které se týkají základních informací o mluvčích (např. jméno, země původu, věk, zájmy) • rozumí obsahu konverzace týkající se oblíbených sportů a sportovních týmů mluvčích • rozumí obsahu promluvy, která se týká rodiny, členů rodiny a vztahů v rodině • rozumí popisu dětí na obrázku	Mluvnice – sloveso to be - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny – sloveso have got - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny – zájmena, předmětná zájmena – ukazovací zájmena this / these / that / those – a / an, the – číslovky, řadové číslovky Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené slovní zásoby – slovní a větný přízvuk	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání lidí, Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – Multikulturalita Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Matematika a její aplikace – Matematika a její aplikace Člověk a příroda – Zeměpis
Mluvení • se zeptá spolužáka na základní informace a		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
adekvátně reaguje na stejné otázky • mluví o svém volném čase • sdělí, jak se cítí • načrtne svůj rodokmen a popíše vztahy mezi jednotlivými členy rodiny • popíše děti na obrázku, použije vhodná přídavná jména • popíše roční období a časové údaje na obrázcích • Čtení s porozuměním • rozumí jednoduchému zeměpisnému kvízu • v jednoduchém dialogu, kde si děti vyměňují základní informace o sobě a svých zájmech, vyhledá požadované informace • rozumí příspěvkům, které děti píšou o sobě na blog, a vyhledá v nich konkrétní informace • rozumí popisům obrázků členů rodiny • rozumí textu, kde je svět přirovnáván k vesnici, a vyhledá v něm konkrétní údaje Psaní • vyplní základní údaje v tabulce • napíše příspěvek na blog, kde se představí a uvede o sobě základní informace	– fonetická abeceda – ei, i:, e Slovní zásoba – abeceda – země a národnosti – zájmy, rodina, pocity – přídavná jména popisující vzhled, barvy – dny, měsíce, roční období, data Tematické okruhy – rodina – volný čas – pocity a nálady	
1. lekce		
Poslech s porozuměním • rozumí jednoduché promluvě týkající se každodenních činností	Mluvnice – přítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky	Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozumí informacím v poslechovém textu o zájmech teenagera - rozumí obsahu rozhlasového pořadu, kde teenageři popisují svou cestu do školy, v textu pak rozliší jednotlivé mluvčí a vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu situace na obrázku - rozumí konverzaci mezi učitelem a žáky a identifikuje v ní konkrétní fráze a obraty	,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny – časové předložky Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené slovní zásoby – slovní a větný přízvuk – výslovnost koncového -es/-s ve 3. os. j. č. přítomného času prostého – fonetická abeceda	Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – Kulturní diference Environmentální výchova – Základní podmínky života Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení
Mluvení - mluví o svém dni, popíše svou denní rutinu - odpovídá na otázky o své škole - mluví s kamarádem o tom, jak by vypadala ideální škola - zeptá se spolužáka na jeho cestu do školy a na stejné otázky odpoví - popíše situace na obrázcích	Slovní zásoba – denní program, každodenní činnosti – školní předměty, rozvrh, ve třídě – cestování, dopravní prostředky – přátelé, rodina – synonyma – práce se slovníkem – Tematické okruhy – domov – rodina – škola – cestování – britské střední školy, Eton College	Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie - Informační a komunikační technologie Člověk a příroda - Zeměpis Člověk a svět práce - Člověk a svět práce
Čtení s porozuměním - rozumí textu, který popisuje denní program astronautů na vesmírné stanici, a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí krátkým jednoduchým textům, popisujícím oblíbenou činnost teenagerů, a vyhledá v nich konkrétní informace - rozumí textu, dotazníku, který porovnává dvě rozdílné britské školy, v textu najde konkrétní informace		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozumí dotazníku, který se týká oblíbených věcí vrstevníků, např. oblíbeného dne, předmětu, učitele, apod. Psaní - vyplní dotazník o své škole - písemně odpoví na otázky v dotazníku, sdělí, který den, předmět či učitel je jeho oblíbený, apod.		
2. lekce		
Poslech s porozuměním - rozumí obsahu rozhovoru dvou dívek o zdravém životním stylu, v rozhovoru vyhledá konkrétní údaje - rozumí rozhovoru dvou mladých lidí, kteří se účastní hudebního tábora, v rozhovoru identifikuje jednotlivé mluvčí a vyhledá konkrétní informace - rozumí rozhovoru dvou lidí, kteří hovoří o svých zájmech – cizích jazycích a sportech, rozliší jednotlivé mluvčí a vyhledá specifické informace - rozumí rozhovorům, kde lidé o něco žádají, a v rozhovoru identifikuje zdvořilostní fráze Mluvení - mluví o tom, které každodenní a volnočasové aktivity má rád či nerad - popíše místa na obrázcích - mluví se spolužákem o svých oblíbených aktivitách a o oblíbených aktivitách členů své rodiny nebo svých přátel	Mluvnice - příslovce častosti děje - can / can't, can / could - příslovce způsobu Zvuková a grafická podoba jazyka - pravopis slov osvojené slovní zásoby - slovní a větný přízvuk - fonetická abeceda - výslovnost can / can't Slovní zásoba - zájmy a volnočasové aktivity, sporty – play, do, go - hudební nástroje - jazyky - zdravý životní styl - antonyma - vyjádření, co máme a nemáme rádi - vyjádření žádosti - neformální dopis - práce se slovníkem Tematické okruhy - volný čas, sport - péče o zdraví	Osobnostní a sociální výchova – Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace, Kooperace a kompetice Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – Kulturní difference Environmentální výchova – Základní podmínky života Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Jazyk a jazyková komunikace – Český jazyk a literatura, Další cizí jazyk Umění a kultura – Hudební výchova Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví, Tělesná výchova Člověk a svět práce – Člověk a svět práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• odpoví na otázky týkající se jeho vztahu ke sportu • zeptá se spolužáka, jak často se věnuje určitým činnostem, a na stejné otázky odpoví, používá příslovce častosti děje • klade vrstevníkovi otázky týkající se jeho zdravého životního stylu a na podobné otázky odpoví, používá příslovce častosti děje • popíše místa, situace, osoby a jejich činnosti na obrázcích • hovoří se spolužákem o hudbě, kterou má rád, a sdělí, zda hraje na hudební nástroj • sdělí, co umí a neumí • vede rozhovor s vrstevníkem o tom, odkud pochází, kde bydlí a jakými jazyky hovoří, příp. jaké jazyky by se chtěl naučit Čtení s porozuměním • rozumí obsahu textu o volnočasových aktivitách tří mladých lidí, kteří žijí na neobvyklých místech, a v textu vyhledá konkrétní informace • rozumí krátkému textu, rozhovoru s handicapovaným sportovcem • rozumí textu o táboře pro mladé hudebníky a vyhledá v něm konkrétní informace • porozumí obsahu inzerátu • rozumí obsahu neformálního dopisu, kde se vrstevník představí a uvede základní informace o sobě, své rodině, škole a svých zájmech	– tábory pro mladé v UK	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Psaní - ve spolupráci se spolužákem napíše krátký rozhovor, kde o něco zdvořile žádá pomoci can či could - napíše neformální dopis, kde se představí a uvede základní informace o sobě, své rodině, škole a svých zájmech, dopis vhodně zahájí a ukončí, člení do odstavců a používá prostředky textové návaznosti and, but, or		
3. lekce		
Poslech s porozuměním - rozumí obsahu textu o bydlení v různých zemích světa - rozumí obsahu rozhovoru matky se synem, kteří si vybírají místo, kde stráví prázdniny - rozumí informacím o různých městech a místech na světě - rozumí popisu míst a dle popisu identifikuje místa na obrázcích - rozumí informacím, které lidé uvádějí o místě svého bydliště, a rozliší jednotlivé mluvčí - rozumí konverzaci, kde se lidé ptají na cestu, rozumí popisu cesty a v rozhovoru vyhledá konkrétní fráze a obraty Mluvení - hovoří se spolužákem o tom, zda bydlí v domě či v bytě, o oblíbených věcech ve svém	Mluvnice - vazba there is / there are, some / any, a / an - whose, 's, přivlastňovací zájmena - předložky místa Zvuková a grafická podoba jazyka - pravopis slov osvojené slovní zásoby - větný přízvuk - výslovnost –s (např. v beds, yours, Pat's, atd.) Slovní zásoba - místnosti v domě, nábytek, ekologické bydlení - hotely - město - ptaní se na cestu, popis cesty - text do turistického průvodce - práce se slovníkem Tematické okruhy	Osobnostní a sociální výchova – Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Multikulturní výchova – Kulturní difference Environmentální výchova – Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
bydliště a o rozdílech mezi domem a bytem • popíše domy a místnosti a jejich zařízení na obrázcích • představí si své vlastní ekologické bydlení a popíše je • popíše hotely a hotelové pokoje na obrázcích a sdělí, ve kterých by chtěl bydlet, vysvětlí svůj výběr • diskutuje se spolužákem o faktorech, jenž jsou při výběru hotelu důležité • řekne, které město je jeho oblíbené a proč • mluví o předmětech, které jsou pro něj důležité, uvede také proč • popíše obrázky měst a venkova • mluví o místě, kde bydlí, sdělí, zda a proč tam bydlí rád či nerad • mluví o hlavním městě ČR • popíše místo, kde by se nacházel jeho ideální dům, popíše také vzhled domu a jeho vybavení • zeptá se spolužáka na cestu a používá vhodné obraty a fráze • popíše cestu z jednoho místa na druhé, používá vhodné fráze a předložky • mluví se spolužákem o tom, co obvykle dělá ve městě, které navštívil poprvé Čtení s porozuměním • rozumí obsahu textu o ekologickém bydlení a	– bydlení – cestování – město – Montreal, Edinburgh – Sydney, Brighton (WB)	Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie - Informační a komunikační technologie Člověk a společnost - Výchova k občanství Člověk a příroda - Přírodopis, Zeměpis Člověk a svět práce - Člověk a svět práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vyhledá v něm konkrétní informace • rozumí obsahu příspěvků na blogu, které popisují neobvyklé hotely, podle informací vyhledaných v textu přiřadí jednotlivé hotely k určitým obrázkům • rozumí textu o městě Montreal v Kanadě a vyhledá v něm konkrétní údaje • rozumí textu o hlavním městě Skotska, Edinburghu, a vyhledá v něm prostředky textové návaznosti Psaní • napíše text o městě, odkud pochází, navrhne vhodné aktivity pro přítele, který má ve městě strávit jeden den, text vhodně člení do odstavců i v rámci odstavce, používá vhodné prostředky textové návaznosti		
4. lekce		
Poslech s porozuměním • rozumí obsahu textu o zvířatech, jejich činnostech a místě, kde žijí, v textu vyhledá konkrétní informace • rozumí dialogu o aktuálních činnostech mluvčích a vyhledá v něm konkrétní informace • rozumí informacích a zvláštěnostech počasí na různých místech na světě • rozumí obsahu reklamy v rádiu a v reklamě vyhledá konkrétní informace	Mluvnice – přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „ano / ne“, otázky s tázacími zájmeny – přítomný čas prostý vs průběhový Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené – slovní zásoby – slovní přízvuk – větný přízvuk	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace Environmentální výchova – Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• rozumí informacím o volnočasových aktivitách v přírodě • rozumí rozhovoru, kde mluvčí navrhuje různé společné aktivity, na návrhy adekvátně reagují, v rozhovoru vyhledá konkrétní fráze a obraty Mluvení • hovoří se spolužákem o různých ekosystémech • na obrázku popíše zvířata a jejich činnosti • mluví o zvířatech, která žijí v symbióze • mluví o tom, zda používá sociální síť a jak je na nich aktivní • popíše osoby na obrázku a jejich aktuální činnosti • popíše aktuální počasí • zeptá se spolužáka na každodenní a aktuální činnosti a na stejné otázky odpoví • mluví se spolužákem o volnočasových aktivitách v přírodě, sdělí, jaké vybavení je nutné mít • vede se spolužákem rozhovor, kde navrhne činnosti, na návrhy vhodně reaguje Čtení s porozuměním • rozumí definicím slov ve slovníku • rozumí obsahu textu, který popisuje aktuální a pravidelnou činnost lidí na	– krátké a dlouhé samohlásky Slovní zásoba – příroda, zvířata, domácí mazlíčci – slovesa týkající se činnosti a popisu zvířat – počasí, dovolená, volný čas – přídavná jména končící na -y – vyjádření návrhu – popis obrázku – práce se slovníkem Tematické okruhy – příroda – počasí – volný čas – tornáda v USA (WB)	Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie - Informační a komunikační technologie Člověk a příroda – Přírodopis, Zeměpis

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
různých místech na světě a počasí na daných místech • rozumí obsahu reklamního letáčku • rozumí popisu obrázku, popisu osob a činností na obrázku Psaní • napíše se spolužákem dialog, kde navrhnou společnou činnost, vhodně na návrh reaguje, návrh odmítne či přijme • napíše popis obrázku, popíše osoby, předměty, počasí na obrázku, popíše činnosti osob, používá vhodné fráze a předložky, z obrázku vyvodí závěry • napíše text do turistického průvodce, kde popíše, kde se místo nachází, co tam turisté mohou dělat, kde se mohou najíst, ubytovat, atd.		
5. lekce		
Poslech s porozuměním • rozumí rozhovoru mezi zákazníkem a prodávčem v obchodě, který prodává potraviny z farmy • rozumí informacím v rozhlasovém pořadu o žácích, kteří pomáhají na školní farmě • rozumí obsahu rozhlasového pořadu, kde lidé hovoří o neobvyklých jídlech, identifikuje jednotlivé mluvčí a v textu vyhledá konkrétní informace	Mluvnice – počítatelná a nepočítatelná podstatná jména – neurčitá zájmena much, many, a lot of, a little, a few Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené slovní zásoby – větný přízvuk – přízvuk u složených podstatných jménech	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova demokratického občana – Občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozumí obsahu televizního pořadu, kde lidé popisují různá jídla a sdělují svůj názor na tato jídla - rozumí rozhovoru mezi číšníkem a zákazníkem v restauraci či v kavárně a vyhledá v něm konkrétní obraty a fráze Mluvení - hovoří se spolužákem o tom, zda plýtvá jídlem - mluví s vrstevníkem o farmách a jak farmy fungují - popíše situace na obrázcích - mluví se spolužákem o imaginární farmě, zvířatech, které by choval, rostlinách, které by pěstoval, apod. - mluví o tradičních českých jídlech, vyjmenuje ingredience tradičního českého jídla - mluví o tradičních britských jídlech - sdělí, jaké nádoby k jídlu či pití potřebuje - popíše jídla a ingredience na obrázku - vede se spolužákem rozhovor číšníka se zákazníkem, který si v restauraci objednává jídlo Čtení s porozuměním - rozumí faktům o potravinářském průmyslu a stravovacích návycích - rozumí obsahu textu o neobvyklých stravovacích	- přízvuk u neurčitých zájmen ve spojení s počitatelnými či nepočitatelnými podstatnými jmény Slovní zásoba - jídlo, stravování - v restauraci, v kavárně - složená podstatná jména - přídavná jména vyjadřující názor - neformální email - práce se slovníkem Tematické okruhy - stravovací návyky - péče o zdraví - tradiční britská a irská jídla - tradiční britský trh (DVD) - popis svátku – Guy Fawkes' Night	Multikulturní výchova – Kulturní diference Environmentální výchova – Základní podmínky života Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Člověk a zdraví - Výchova ke zdraví Člověk a svět práce – Člověk a svět práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
návycích a vyhledá v něm konkrétní informace • rozumí obsahu textu o škole, jejíž součástí je farma • rozumí faktům o farmářství • rozumí obsahu textu o tradičních britských a irských jídlech a k jednotlivým jídlům přiřadí konkrétní informace • rozumí menu v restauraci • rozumí neformálnímu emailu, kde je popisován typický britský svátek Psaní • napíše se spolužákem rozhovor číšníka se zákazníkem v restauraci, použije vhodné fráze a obraty • napíše neformální email kamarádovi, kde popíše typický český svátek, email vhodně zahájí a ukončí, text vhodně člení a organizuje do odstavců i v rámci odstavců, používá too a also		

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
6. lekce		
Poslech s porozuměním • rozumí obsahu zprávy o zvycích Britů ohledně nakupování, rozumí informacím, kde jednotliví mluvčí hovoří o nakupování na internetu • rozumí informacím v televizním pořadu o životě	Mluvnice – stupňování přídavných jmen Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené slovní zásoby – slovní a větný přízvuk	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí Komunikace Kooperační a kompetice

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
bez moderních technologií, identifikuje přístroje, o kterých se v programu hovoří - rozumí rozhovoru mezi prodávacem a zákazníkem v obchodu s oblečením, v poslechu rozliší jednotlivé mluvčí a obraty typické pro danou situaci Mluvení - popíše oblečení a módní doplňky na obrázcích, hovoří se spolužákem o stylech oblečení, sdělí, co rád nosí a zda má oblíbenou značku oblečení - diskutuje se spolužáky o módě, zda by nosil oblečení z druhé ruky, kolik utratí za oblečení měsíčně, apod. - mluví se spolužákem o obchodech, kde nakupuje určité zboží, zda dává přednost nakupování na internetu či v kamenných obchodech, atd. - popíše obchody, zboží a situace na obrázcích - mluví s vrstevníkem o svých zvycích ohledně nakupování, zda vyhledává výhodné koupě a slevy, zda kupuje pouze věci, které potřebuje, apod. - popíše moderní přístroje na obrázku, sdělí, které z těchto přístrojů, vlastní, jak jsou pro něj důležité - představí si svůj život bez moderních přístrojů a	- výslovnost – koncovky přídavných jmen - krátké a dlouhé samohlásky Slovní zásoba - oblečení a doplňky - nakupování - záporné předpony in-, un- - přístroje, život bez internetu - práce se slovníkem Tematické okruhy - nákupy a móda - moderní technologie a média - nákupy v Londýně (DVD)	Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie - Informační a komunikační technologie Člověk a společnost - Výchova k občanství

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
internetu a mluví o tom se spolužákem - vede rozhovor prodávače a zákazníka v obchodu s oblečením, používá vhodné fráze a obraty Čtení s porozuměním - rozumí obsahu textu o výměně a nákupu nového oblečení, v textu vyhledá konkrétní informace a slovní zásobu - rozumí informacím v příspěvcích na blogu a k příspěvkům přiřadí vhodné nadpisy - rozumí textu o nejrušnějším dnu nakupování v USA a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí recenzi na moderní přístroj, rozliší kladné a záporné body recenze, úvod a závěr Psaní - napíše dialog mezi zákazníkem a prodáváčem v obchodu s oblečením, použije fráze a obraty typické pro danou situaci - napíše recenzi na moderní přístroj, přístroj popíše, uvede kladné a záporné stránky přístroje a vhodně recenzi zakončí - napíše neformální email kamarádovi, kde popíše poslední návštěvu restaurace, popíše jídlo, které si objednal, porovná restauraci s jinou		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
restauraci a email vhodně zakončí		
7. lekce		
Poslech s porozuměním - rozumí obsahu textu o mimoškolní aktivitě - rozumí rozhovoru o zdraví a zdravém životním stylu, v rozhovoru vyhledá konkrétní informace - rozumí dialogu, kde si lidé stěžují na zdravotní problémy a radí, co v této situaci dělat, v rozhovoru vyhledá konkrétní slovní spojení Mluvení - popíše postavy na obrázku a vyvodí z nich závěry - ve dvojici se spolužákem diskutuje o přípravě sportovní akce, která by byla fyzicky náročná - popíše osoby a jejich aktuální činnosti na obrázku - mluví se spolužákem o mimoškolním klubu, který by chtěli založit, diskutují o pravidlech, jež by členové měli dodržovat - vede s vrstevníkem rozhovor o tom, jak by jako pionýři cestovali do nové země a začali tam žít nový život - popíše osoby na obrázku a jejich zdravotní problémy, ze situací vyvodí závěry - vede dialog se spolužákem, kde si postěžuje na problém a spolužák mu poradí, používá vhodné fráze a obraty	Mluvnice - have to / don't have to, should / shouldn't - minulý čas sloves be, can Zvuková a grafická podoba jazyka - pravopis slov osvojené slovní zásoby - slovní a větný přízvuk - výslovnost was/wasn't, were/weren't, could/couldn't - výslovnost w (např. write, who, walk) Slovní zásoba - části lidského těla, zdraví, nemoci a zdravotní problémy - přípony podstatných jmen -er / -or - přídavná jména – slova opačného významu - sportovní soutěže, mimoškolní aktivity - domácí práce - práce se slovníkem - dopis – vyjádření rady Tematické okruhy - kultura - sport - péče o zdraví - Buckingham Palace, Big Ben - Thanksgiving	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání Sebezpoznaní a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova – Základní podmínky života Mediální výchova – Práce v realizačním týmu Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Člověk a společnost - Dějepis, Výchova k občanství Člověk a zdraví - Výchova ke zdraví, Tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- klade spolužákovi otázky týkající se řešení osobních problémů a na stejné otázky adekvátně odpoví Čtení s porozuměním - rozumí informacím v textu o souvislosti stavby těla a sportovní činnosti, kterou vykonáváme, v textu vyhledá konkrétní údaje - rozumí krátkému textu o udržování památek a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí textu o Dnu díkůvzdání a vyhledá přídatná jména opačného významu - rozumí informacím v textu, který se týká zdraví a zdravého životního stylu - rozumí krátkým dopisům, kde mladí lidé žádají o radu, a odpovídám na tyto dopisy Psaní - napiše zápis do deníku, kde popíše cestu do nové země, popíše průběh prvního týdne v nové zemi - napiše dopis, kde vrstevníkovi poradí s jeho problémem, dopis vhodně zahájí a zakončí, navrhne řešení, dopis vhodně člení do odstavců		
<i>8. lekce</i>		
Poslech s porozuměním rozumí faktům o životních etapách	Mluvnice – minulý čas prostý u pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná	Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopnosti poznávání Seberegulace a sebeorganizace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozumí obsahu textu o neandertálcích a způsobu jejich života - rozumí popisu důležitých událostí v životě člověka, identifikuje jednotlivé mluvčí a přiřadí k nim konkrétní údaje - rozumí rozhovoru, kde se teenageři baví o tom, co dělali o víkendu, v dialogu identifikuje obraty, jak vyjádřit zájem, empatii, jak vhodně reagovat na to, co spolužák říká Mluvení - popíše životní etapy na obrázku, pojmenuje členy rodiny a vztahy osob na obrázku - ústně prezentuje připravený text o důležité události v dějinách lidstva - klade spolužákovi otázky týkající se jeho vztahu ke čtení a literatuře a na stejné otázky odpoví - vede se spolužákem rozhovor, kdy hraje v roli známou osobnost z minulosti - popíše osoby, aktuální činnosti a situace na obrázcích, vyvodí z obrázků závěry - popíše své činnosti v minulosti - popíše, co dělal o víkendu - vede se spolužákem rozhovor o minulém víkendu, klade vhodné otázky, projeví zájem o to, co vrstevník říká, a adekvátně reaguje	oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené slovní zásoby – slovní a větný přízvuk – výslovnost koncovky –ed / -d v minulém čase prostém – výslovnost nepravidelných sloves v minulém čase prostém Slovní zásoba – životní etapy, rodina – přídavná jména končící na –ful / -al – slovní spojení s take – lidé a jejich zaměstnání – lidé, kterých si vážím – důležité události v minulosti – volnočasové aktivity o víkendu – vyjádření časových údajů – literární žánry – vyprávění Tematické okruhy – domov, rodina – volný čas – volba povolání – Mary Shelley, Emily Dickinson, Agatha Christie, sestry Brontëovy, Lord Byron – Roald Dahl (DVD)	Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova – Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Člověk a společnost – Dějepis Výchova k občanství Člověk a svět práce - Člověk a svět práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Čtení s porozuměním • rozumí obsahu textu o neobvyklých cestách k úspěchu a v článku vyhledá konkrétní informace • rozumí informacím v textu o historii lidstva a najde v něm konkrétní údaje • rozumí textu o dvou spisovatelkách, ke kterým přiřadí konkrétní informace, v textu vyhledá specifické údaje • rozumí obsahu textu, vyprávění o minulé události, v textu vyhledá prostředky textové návaznosti Psaní • se spolužákem připraví souvislý krátký text o důležité události v minulosti, vynálezu nebo věci, která změnila život lidstva, používá vhodné časové výrazy • napíše vyprávění, popis události, sled událostí logicky řadí a používá vhodné prostředky textové návaznosti, text vhodně člení do odstavců		
9. lekce		
Poslech s porozuměním • rozumí obsahu textu o bydlení v různých zemích světa • rozumí rozhovoru mezi matkou a dcerou a vyhledá konkrétní informace týkající se nejbližších plánů dcery	Mluvnice – vyjádření budoucího děje pomocí will a going to - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne', otázky s tázacími zájmeny	Osobnostní a sociální výchova – Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• rozumí interview o obchodním nápadu a vyhledá v něm konkrétní informace • rozumí telefonickému hovoru, rozliší, zda se jedná o formální či neformální hovor, v hovoru identifikuje zdvořilostní fráze, které lidé používají k získání informací, vyjádření omluvy či nabídky předání vzkazu Mluvení • popíše vzhled osob na obrázku • popíše umělecké dílo na obrázku nebo dílo, které se mu líbí, sdělí svůj názor na dílo • mluví se svým spolužákem o změnách, které mohou v životě lidí nastat • vede rozhovor se spolužákem, společně plánují, že budou pracovat jako dobrovolníci v zahraničí • popíše aktuální činnosti osob na obrázcích • mluví se spolužákem o tom, jak se slaví příchod nového roku v ČR • sdělí, co si myslí, že se stane příští rok • hovoří se spolužákem o povolání, které by chtěl vykonávat • diskutuje se spolužákem o produktu, který by mohli vyrábět, nebo nápadu, se kterým by mohli založit úspěšnou firmu, mluví o	Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené slovní zásoby – slovní a větný přízvuk – výslovnost telefonních čísel – výslovnost frázových sloves – vázání Slovní zásoba – like – podstatná jména končící na –ion a –ment – frázová slovesa – výtvarné umění – materiály – telefonování – obchodování – neformální email – práce se slovníkem Tematické okruhy – kultura – volba povolání	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané Multikulturní výchova – Lidské vztahy Princip sociálního smíru a solidarity Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Člověk a společnost - Výchova k občanství Umění a kultura - Výtvarná výchova Člověk a svět práce - Člověk a svět práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
názvu firmy, ceně produktu nebo služeb, atd. • mluví se spolužákem o telefonování, jak často telefonuje, na co telefon používá, apod. • vede řízený telefonický hovor a používá vhodné obraty Čtení s porozuměním • rozumí obsahu textu o tom, jak se vyrábí voskové figuríny pro Muzeum Madame Tussauds, a vyhledá v něm konkrétní informace • rozumí textům, kde lidé sdělují své plány v nejbližší budoucnosti • rozumí popisu novoročních oslav v různých zemích, přiřadí zvyky k jednotlivým zemím • rozumí neformálnímu emailu vrstevníkovi, kde autor uvádí své plány na prázdniny Psaní • napíše neformální email kamarádovi o svých plánech na prázdniny, email vhodně zahájí a ukončí, informace adekvátně člení do odstavců, používá prostředky textové návaznosti a interpunkci		
10. lekce		
Poslech s porozuměním • rozumí rozhovoru dvou lidí o činnostech, které vykonali, v textu vyhledá konkrétní informace • rozliší příklady britské a americké angličtiny	Mluvnice – předpřítomný čas prostý - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky „ano / ne“, otázky s tázacími zájmeny; ever, never	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• rozumí plánu cesty a vyhledá v něm konkrétní údaje • rozumí rozhovoru, kde se turista ptá na věci související s návštěvou turistické atrakce, v rozhovoru identifikuje vhodné fráze, jak klást otázky, zeptat se na dovolení, apod. Mluvení • mluví se spolužákem o tom, kam obvykle jezdí na prázdniny, co tam dělá a zda se mu tam líbí • diskutuje se spolužákem o výhodách a nevýhodách, které přináší turistický průmysl místnímu obyvatelstvu na různých místech světa a v ČR • sdělí spolužákovi, co udělal či neudělal, adekvátně reaguje na podobné informace spolužáka • zeptá se vrstevníka, co už udělal či zažil, a na stejné otázky odpoví • mluví se spolužákem o dopravních prostředcích, řekne, který dopravní prostředek je jeho oblíbený a proč • mluví o tom, co obvykle dělá na dovolené, kde bydlí, uvede, co obvykle dělá a co zatím nikdy na dovolené neudělal • vede se spolužákem rozhovor, kde se turista ptá na návštěvu známé turistické atrakce, klade otázky týkající se výše vstupného, apod.	Zvuková a grafická podoba jazyka – pravopis slov osvojené slovní zásoby – slovní a větný přízvuk – výslovnost have v předpřítomném čase Slovní zásoba – cestování, turistika, turistické destinace – dopravní prostředky – předložky místa at, in, on – zážitky, dovolená, prázdniny – frázová slovesa – osobní profil / portrét – prostředky textové návaznosti so a because – práce se slovníkem Tematické okruhy – cestování – společnost a její problémy – britská vs americká angličtina	Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané Multikulturní výchova – Kulturní difference, Princip sociálního smíru a solidarity Environmentální výchova – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení Jazyk a jazyková komunikace - Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie - Informační a komunikační technologie Člověk a příroda - Přírodopis, Zeměpis Člověk a svět práce - Člověk a svět práce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Čtení s porozuměním • rozumí faktům o známých turistických destinacích • rozumí obsahu textu o kladných a záporných stránkách turistického průmyslu, k částem textu přiřadí jednotlivé obrázky • rozumí obsahu krátkých novinových článků o ženě, která podnikla dobrodružnou cestu oceánem, a muži, který je jedním z nejodvážnějších plavců na světě • rozumí otázkám v krátkém kvízu o USA • rozumí příspěvku na blogu o zajímavých místech v USA a v textu vyhledá konkrétní informace • rozumí krátkému textu, který obsahuje rady, jak se chovat na cestách • rozumí profilu / portrétu známé osobnosti Psaní • napíše osobní profil / portrét osoby, kterou obdivuje, text vhodně zahájí a ukončí, informace člení do odstavců a váže vhodnými prostředky textové návaznosti (např. so, because) • napíše email kamarádovi, kde popíše fiktivní cestu po Evropě, uvede, co už udělal a co jej ještě čeká, email vhodně zahájí a ukončí, člení do odstavců a používá prostředky textové návaznosti		

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
1. lekce		
Poslech s porozuměním • porozumí pořadu v rádiu a vyhledá specifické informace • v slyšeném rozhovoru identifikuje specifické informace a fráze týkající se osobních údajů účastníků rozhovoru Mluvení • na základě přečteného článku popíše obrázky a činnost lidí na obrázcích • popíše a srovná dva obrázky na základě článku o dobrovolnících ve světě • popíše obrázek, činnost lidí na obrázku a jejich pocity • srovná svou cestu do školy s cestou pasažérů jedoucích na Manhattan, srovná své spolucestující a jazyky, kterými hovoří • ústně vyjádří svůj názor na výměnný pobyt v zahraničí • diskutuje s kamarádem o předmětech každodenní potřeby, svému vztahu k nim a svých pocitech • diskutuje s kamarádem o možnosti stát se dobrovolníkem na projektu v zahraničí • zeptá se kamaráda na osobní údaje • odpoví na otázky týkající se osobních údajů	Mluvnice – přítomný čas prostý – přítomný čas průběhový – stavová slovesa, členy Zvuková a grafická podoba jazyka – výslovnost ve slovníku – výslovnost –s - /s/, /z/, /iz/ (WB) Slovní zásoba – přídavná jména ve spojení s předložkami, složená podstatná jména, ustálené výrazy se slovesy make a do, frázové sloveso get Tematické okruhy – předměty denní potřeby, každodenní život, denní program, volnočasové aktivity, pocity, osobní informace, práce dobrovolníků, cestování a dovolená/prázdniny, imigranti – New York - imigranti v New Yorku, Ellis Island, vznik New Yorku – New York - Central Park (WB)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace Multikulturní výchova - Základní problémy sociokulturních rozdílů Občanský a společenskovední základ Český jazyk

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- diskutuje s kamarádem o dovolené/prázdninách, typu ubytování, dopravních prostředcích, apod. Čtení s porozuměním - porozumí hlavním bodům článku týkajícího se života lidí v různých částech světa a vyhledá v něm specifické informace - porozumí článku o studentu, který působí jako dobrovolník v Africe, a článku o různých formách dobrovolnictví ve světě - porozumí článku cestujících, kteří dojíždí do školy či do zaměstnání na Manhattan, a vyhledá specifické informace Psaní - určí styl dopisu a porozumí neformálnímu dopisu žáků na výměnném pobytu v zahraničí - do časopisu napíše neformální dopis z výměnného pobytu v zahraničí - neformální dopis - žák na výměnném pobytu v zahraničí napíše dopis do časopisu - neformální email příteli ze zahraničí (WB) - základy práce s výkladovým slovníkem		
2. lekce		
Poslech s porozuměním porozumí hlavním myšlenkám rozhlasového	Mluvnice – minulý čas prostý – minulý čas průběhový	Osobnostní a sociální výchova – Morálka všedního

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
pořadu o neobvyklém cestovateli a zodpoví konkrétní otázky - porozumí dialogům, ve kterých se lidé ptají na cestu Mluvení - představí třídě město, které vytvořil ve skupině s jinými žáky - popíše pocity osob na obrázku - na základě poslechového textu vytvoří ve dvojici se spolužákem konec příběhu - pohovoří o dobrém skutku, který udělal - s použitím obrázků popíše činnosti lidí - diskutuje o lidech, kteří žili v opuštěných městech, o způsobu jejich života a o důvodech, proč města opustili - diskutuje o městě/ místě, kde bydlí - ve skupině vytvoří nové město, diskutuje o místě, kde se bude nacházet, o obyvatelstvu, vybavení města - diskutuje o místech v České republice - zeptá se na cestu - vysvětlí, jak se dostat na určité místo, a instrukce zopakuje, pokud je o to požádán Čtení s porozuměním - postihne hlavní myšlenky článku o opuštěných městech	- spojky while, when, and - předložky pohybu Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost –ed – /t/, /d/, /id/ (WB) Slovní zásoba - synonyma, antonyma, slovesa ve spojení s předložkami Tematické okruhy - přídavná jména popisující místa, města, venkov; smysly; geografické rysy - blog – zápisy z cest - Austrálie, zeměpisné názvy v Austrálii - Nový Zéland – emaily z prázdnin, Queenstown (DVD) - James Cook (WB) - Washington (WB) - New Amsterdam / New York (WB)	dne, Spolupráce a soutěž, Sociální komunikace Mediální výchova - Mediální produkty a jejich významy Občanský a společenskovední základ Český jazyk Geografie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
a vyhledá konkrétní informace • z článku vyvodí pocity osob • v článku o Světovém dnu laskavosti vyhledá odpovědi na otázky • porozumí článku o Austrálii, vyhledá v článku specifické informace • si přečte blogy a přiřadí k blogům odpovídající obrázky Psaní • práce s výkladovým slovníkem – vyhledávání slov stejného a opačného významu, tj. vyhledávání synonym a antonym • napíše zprávu na blog o zajímavém místě, jež v minulosti navštívil • napíše krátký text, např. vzkaz, pozvánku, inzerát		
3. lekce		
Poslech s porozuměním • v rozhlasovém pořadu o stravovacích návycích teenagerů rozumí hlavním myšlenkám a vyhledá odpovědi na konkrétní otázky • v poslechovém textu rozezná klíčová slova a fráze dle intonace Mluvení • rozumí pozvání a reakci na pozvání • popíše obsah ledničky podle obrázku	Mluvnice – počitatelná a nepočitatelná podstatná jména – neurčitá zájmena (a little, a few, some, any, much, many, a lot of), how much / how many, složeniny some, any, no a every – vztažná zájmena Zvuková a grafická podoba jazyka – přízvuk na klíčových slovech a frázích, intonace v dialogu – vázání slov (WB)	Environmentální výchova - Člověk a životní prostředí Český jazyk Dějepis

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- sdělí, co obvykle dělá o víkendu a co bude dělat tento víkend - řekne, které potraviny jsou výživné a zdravé - pohovoří o tradiční české kuchyni - diskutuje o zdravých a nezdravých potravinách - vymění si názory na zdravé stravovací návyky - diskutuje o plánech na víkend - vede rozhovor, kde pozývá, odpovídá na pozvánku - udrží hovor v chodu Čtení s porozuměním - ve článku o potravinách vyhledá konkrétní informace - odvodí význam výrazu podle hesla ve slovníku - na základě klíčových slov a frází přiřadí konkrétní informace ke konkrétním mluvčím - vyhledá hlavní specifické informace v článku o nezdravé stravě Psaní - krátké písemné útvary – vzkazy, pozvání, inzeráty, oznámení; zkratky v krátkých písemných útvarech - práce se slovníkem – zapisování slovní zásoby - určí styl krátkých písemných útvarů - rozumí krátkým písemným útvarům, např. vzkazům a inzerátům	Slovní zásoba - složená podstatná jména, přídavná jména, příslovce Tematické okruhy - jídlo, potraviny, obaly, zdravá výživa - stravovací návyky ve Velké Británii - Jamie Oliver (WB)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- najde nejdůležitější informaci v emailu - identifikuje zkratky používané v písemných útvarech - vytvoří leták na zdravou svačinku, představí ji spolužákům - napiše, co obvykle jí na snídani, oběd a večeři		
4. lekce		
Poslech s porozuměním - ve slyšeném monologu rozezná, o které místnosti lidé hovoří, a najde specifické informace - ve vyslechnuté přednášce identifikuje faktické údaje a doplní je do tabulky Mluvení - vyjmenuje místnosti v domě/bytě - popíše svůj oblíbený pokoj - dle obrázků popíše dva rozdílné studentské pokoje - ústně popíše obrázky, kde teenageři pomáhají s domácími pracemi - sdělí svůj názor, zda by teenager měl doma pomáhat - vyjádří svůj názor na výsledky výzkumu o podílu teenagerů na chodu domácnosti - zopakuje hlavní fakta textu o šlechtickém sídle - porovná zámek v ČR se zámek v textu - popíše objekty na obrázku a pohovoří o věcech, které jsou pro něj důležité - s pomocí vizuální podpory a slovních podnětů diskutuje o	Mluvnice - stupňování přídavných jmen, (not as) ... as, too, enough, slovesa + -ing / infinitiv Zvuková a grafická podoba jazyka - přízvuk ve slovech, na slabikách, přízvuk u složených podstatných jmen a přídavných jmen (WB) Slovní zásoba - frázová slovesa - příslowce, přídavná jména a příslovce, složená přídavná jména, příslovce způsobu a míry Tematické okruhy - domy a budovy, druhy domů, popis domu, vybavení – nábytek, přístroje, domácí práce, zámky, sídla - život ve 40. letech 20. st. v Anglii - životní styl v současné Velké Británii, životní styl teenagerů	Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě Český jazyk Dějepis – život v antickém Římě

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
životě rodiny během 2. světové války • porovná životy mužů a žen • vymění si názory, které přístroje každodenní potřeby by si vzal do minulosti • dohodne se na pravidlech chování v domácnosti • požádá o svolení • odpoví na žádost o svolení • vede dialog mezi rodičem a dítětem Čtení s porozuměním • porozumí článku o životě moderní rodiny ve 40. letech 20. století a vyhledá konkrétní informace • rozumí krátkým textům o problémech sdílení jednoho pokoje se sourozencem • porozumí žádosti o svolení a v rozhovoru vyhledá fráze týkající se svolení • v článku o anglickém šlechtickém sídle rozpozná hlavní myšlenku jednotlivých odstavců textu • určí styl a rozumí popisu pokoje, který byl napsán pro časopis • na základě vizuálního kontextu článku předvídá obsah Psaní • popis pokoje – neformální email • práce se slovníkem – frázová slovesa – doslovné a nedoslovné výrazy	– zámek Highclere a Lord Carnarvon – známé budovy a domy známých osobností (např. Charlese Darwina) (WB)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
napiše email s popisem svého pokoje		
5. lekce		
Poslech s porozuměním - ve vyslechnutém rozhovoru o výstupu na Everest najde hlavní informaci a posléze také specifické informace - v rozhlasovém pořadu o fobiích najde základní myšlenku - v poslechu identifikuje fobie mluvčích a přiřadí k jednotlivým mluvčím konkrétní informace Mluvení - vyjmenuje přídavná jména popisující pocity osob a jejich charakter - sestaví profil spolužáka - vyvodí závěry z obrázků - ústně popíše cestu, na kterou se v minulosti vydal - vymění si názory na riskování u příslušníků mladších generací - zeptá se a odpoví na otázky týkající se ochoty riskovat - zeptá se na předchozí zkušenosti, zájmy a dovednosti, zeptá se, co spolužák dokázal a co by chtěl dokázat v budoucnu, na tyto otázky rovněž odpoví - diskutuje o svých fobiích, obavách - vymění si názory na fobie, které jsou typické pro děti, náctileté či dospělé - diskutuje o událostech a pocitech osob na obrázku	Mluvnice - osobní zájmena - ukazovací zájmena - přídavná jména končící na -ing / -ed - podstatná jména končící na -ment a -ion - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - předpřítomný čas ve spojení s already, just, yet, for a since - základní a silná přídavná jména Zvuková a grafická podoba jazyka - intonace v otázkách (WB) - Slovní zásoba - frázová slovesa týkající se cestování - frázová slovesa s out a up - prostředky textové návaznosti Tematické okruhy - adrenalinové sporty; lidé, kteří riskují; cestování a cestovatelé; dobrodružství, strach a fobie; popisování obrázků; lidé, kteří nás dokázali inspirovat; postižení, generace, charakteristika osoby - osobní profil, interview s vědcem, popis osoby, kterou obdivuji	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Geografie Biologie Český jazyk

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• diskutuje o známých objevitelích a jejich objevech • vede rozhovor s vědcem Čtení s porozuměním • rozezná pocity autora textu • identifikuje, na které podstatné či vlastní jména navazují osobní nebo ukazovací zájmena, a rozpozná tak, kde patří chybějící informace • v osobním profilu dobrodruhů vyhledá konkrétní informace • porozumí inzerátu v novinách • v textu o průzkumu Antarktidy vyhledá odpovědi na specifické otázky • určí styl písemného útvaru, popisu osoby, která nás inspirovala • rozumí popisu osoby, určí pořadí odstavců v popisu a doplní do textu konkrétní informace • z kontextu odvodí význam frázových sloves týkajících se cesty a cestování Psaní • sestaví písemný popis osoby, jenž jej inspirovala • napíše dopis do časopisu s popisem osoby	– Den Sv. Patrika – Edmund Hillary – Britští výzkumníci a dobrodruzi	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
6. lekce		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Poslech s porozuměním - ve vyslechnutém rozhovoru o této škole najde specifické informace - ve slyšeném dialogu rozpozná konkrétní informace - poslechne si báseň a identifikuje slova, která se rýmují	Mluvnice – budoucí děje – will, going to – vyjádření pravděpodobnosti – první kondicionál – nultý kondicionál – složená podstatná jména – záporné předpony (–un, –im, –ir a –il)	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě
Mluvení - ústně popíše osoby a situaci na obrázku - vyjmenuje rozdíly mezi školou z textu a svou školou - reprodukuje báseň nahlas - ve skupině diskutuje o policii ve školách, uvádí argumenty pro a proti přítomnosti policie ve škole a vymění si názory se spolužáky - diskutuje o vhodných trestech za porušení školního řádu - odpoví na otázky týkající se školy a porovná svou školu s indickou školou v textu - zeptá se a odpoví na otázky týkající se her a volnočasových aktivit dětí a teenagerů a diskutuje o jejich prospěšnosti - nabízí, navrhuje, odpoví na návrh či nabídku - na základě slovních podnětů diskutuje o tom, čeho by člověk měl dosáhnout, než mu bude 21 let - vymění si názory na báseň a diskutují o tom, co chtěl básník vyjádřit	Zvuková a grafická podoba jazyka – rýmy v básni, čtení básně nahlas – dvouhlásky (WB) Slovní zásoba – vyjádření pravděpodobnosti - přísllovci, prostředky textové návaznosti - however, but, although, on the one hand, on the other hand Tematické okruhy – zločin, trest, chování ve škole, kriminalita ve škole, školní řád / pravidla – slovní spojení týkající se školy, slovní spojení týkající se kriminality – nabídky, návrhy, reakce na návrh či nabídku – psaní poznámek / zápisky, čtení básně, úvaha pro a proti – plánování úvahy, „mindmapping“	Český jazyk Občanský a společenskovědní základ Tělesná výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• odpoví na otázky týkající se budoucnosti a položí stejné otázky Čtení s porozuměním • porozumí článku o situaci na amerických středních školách, do textu doplní konkrétní informace • rozumí konkrétním informacím v textu o netradiční škole v Indii a jejím řediteli • v textu o nebezpečné cestě do jedné školy v Číně identifikuje příklady gramatického jevu • porozumí návodu, jak nejlépe dělat zápisky při přednášce • dle návodu identifikuje nejdůležitější informace v přednášce • porozumí základním myšlenkám básně • určí styl esejí, úvahy pro a proti Psaní • napíše věty o své budoucnosti • sestaví krátký příběh o situaci, která by mohla nastat • udělá zápisky dle přednášky • sestaví osnovu eseje, úvahy pro a proti • sestaví věty vyjadřující kontrast, protiklady • písemně vyjmenuje argumenty pro a proti posílení počtu přestávek ve škole	– práce se slovníkem – slovní druhy, slovní spojení se slovesy (např. make, do, commit, pay, break), 'mindmapping' – americká střední škola – Eton College, Summerhill School (WB) – povinná školní docházka v Británii v 1. polovině 20. století (WB)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
napíše esej, úvahu pro a proti na téma přestávky ve škole, úvahu pro a proti pravidlům ve škole (WB)		
7. lekce		
Poslech s porozuměním - ve vyslechnutém rozhovoru s americkými teenagery indiánského původu identifikuje konkrétní informace - v rozhlasovém pořadu o známých IT firmách najde základní informace a pak rozpozná specifické údaje - rozumí rozhovoru, kde přítel žádá o radu Mluvení - porovná zemi, kterou v minulosti navštívil, s Českou republikou, zaměří se na obyvatelstvo, jazyk, hudbu, jídlo, oblečení a budovy - pojmenuje IT firmy, co vidí na obrázku, vysvětlí, čím jsou tyto firmy známé - ústně popíše osobu na obrázku, co dělá a jak se cítí - pohovoří o vývoji rodného jazyk, původu českých slov - sestaví hypotetické věty o současnosti - sestaví věty práci - diskutuje o problémech, které v budoucnu může způsobit nárůst počtu obyvatel Země - diskutuje o jazycích, které vymírají, a jaký dopad to může mít - vymění si názory o věcech, kulturních a sportovních	Mluvnice - modální slovesa must, mustn't, have to, don't have to - druhý kondicionál, práci věty I wish Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost must, have to, should (WB) Slovní zásoba - podstatná jména se dvěma významy, složená podstatná jména z oblasti moderních technologií Tematické okruhy - slovní zásoba týkající se statistických údajů, slovní zásoba týkající se faktografických údajů - obchod a obchodování, statistika, svět a obyvatelstvo, jazyky, anglický jazyk - žádost o radu, rada, reakce na radu - rozdíl mezi formálním a neformálním stylem, formální a neformální korespondencí, formální email	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí Mediální výchova – Mediální produkty a jejich významy Český jazyk Geografie Občanský a společenskovední základ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
aktivitách typických pro ČR, vybere to nejlepší, co naše země může nabídnout, a připraví program na víkend, kde představí ČR • diskutuje o světoznámých podnikatelích a podnicích, obchodech • diskutuje o pravidlech pro určité situace • vymění si názory na vynálezy, které nejvíce ovlivňují náš způsob života • požádá o radu, odpoví či poradí, vhodně reaguje na radu, kterou obdržel Čtení s porozuměním • porozumí tabulce se statistickými údaji o počtu obyvatel naší planety a najde v ní konkrétní údaje • rozumí článku o zvyšování počtu obyvatel naší planety a vyhledá konkrétní údaje, které doplní do tabulky se statistickými údaji • ve článku rovněž vyhledá odpovědi na specifické otázky • porozumí textu pro začínající mladé podnikatele • v textu o vývoji anglického jazyka najde původ anglických slov, vyhledá jazyky, které formovaly angličtinu, a další konkrétní informace • porozumí inzerátu na letní kurz angličtiny v Anglii Psaní	– práce se slovníkem – rozlišení slovních druhů u hesel – Silicon Valley, Bill Gates (WB) – Vývoj anglického jazyka, angličtina jako světový jazyk – keltské jazyky – Kanada (WB) – Austrálie (WB) – Manx (WB) – pracovní hodiny teenagerů v USA (WB)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozezná rozdíly mezi formálním a neformálním stylem a formální a neformální korespondencí, identifikuje fráze typické pro styly - napiše formální email, kde se ptá na podrobnosti letního kurzu angličtiny v Anglii		
8. lekce		
Poslech s porozuměním - v rozhlasovém pořadu o podvodu v hudebním průmyslu identifikuje hlavní myšlenku a pak konkrétní informace - v rozhlasovém pořadu rozezná největší úspěchy lidstva a rozpozná specifické informace - ve slyšeném rozhovoru najde názory mluvčích Mluvení - popíše obrázek s popovou skupinou - uvede příklady podvodu v hudebním průmyslu - vypráví o situacích, kdy něčeho dosáhl, např. vyřešil problém, využil příležitosti, pro něco se rozhodl, atd. - ústně popíše osoby na obrázku a vyvodí závěry - porovná své zvyky nyní a v dětství - ústně popíše osoby na obrázku v činnostech týkajících se soutěží, sportu, apod., a popíše pocity těchto osob - diskutuje o úspěšných lidech	Mluvnice - předminulý čas - used to Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost had a would (WB) Slovní zásoba - slovesa a předložky, přípony –ant, -ent, -ance, -ence Tematické okruhy - slovní zásoba a složená podstatná jména týkající se sportu, slovní zásoba týkající se úspěchu - úspěch a sport, podvody, největší úspěchy v historii lidstva, stát a společnost - vyjádření vlastního názoru, vysvětlení a obhájení vlastního názoru; strategie, jak získat čas na promyšlení; gramatické jevy, přídavná jména a fráze - úvaha – názor – příklady a závěry	Osobnostní a sociální výchova – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Žijeme v Evropě Český jazyk Tělesná výchova Občanský a společenskovední základ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• diskutuje o Olympijských hrách, sportovcích a podvodech ve sportu • ptá se a odpovídá na otázky týkající se určitých situací, a to: kdy se opozdil, kdy se někdo dopustil podvodu, kdy zapomněl na něco důležitého a kdy zjistil něco překvapujícího nebo neobvyklého • diskutuje o vynálezech a úspěších v historii lidstva • diskutuje o názorech lidí v rozhlasovém pořadu a vysvětlí své mínění • vyjádří a obhájí svůj názor a vyslechne vlastní mínění spolužáka • vymění si názory na státní ocenění a řady v ČR Čtení s porozuměním • rozumí citátům o úspěchu • v textu o úspěšných lidech vyhledá konkrétní informace • v článku o podvodech ve sportu najde specifické údaje, vyhledá příklady gramatického jevu a sestaví pořadí událostí v textu • v textu o státních oceněních a řádech vyhledá základní myšlenky a konkrétní údaje • porozumí osnově úvahy a úvaze, frázím uvádějícím příklady a frázím uzavírajícím úvahu • uvede příklady k citátům Psaní • napíše úvahu	– práce se slovníkem – předložky a slovesa – Britští spisovatelé – William Shakespeare, Jane Austen, Ian Fleming – Státní řady a ocenění ve Velké Británii – Slavní sportovci (např. Billie Jean) (WB)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
9. lekce		
Poslech s porozuměním - rozumí specifickým informacím ve slyšeném rozhovoru - porozumí strategiím práce s poslechem a aplikuje je při poslechu nahrávky rozhlasového pořadu, rozezná hlavní myšlenku pořadu a posléze také najde specifické údaje - dle intonace rozezná význam tázacího dovětku	Mluvnice - nepřímá řeč - tázací dovětky Zvuková a grafická podoba jazyka - intonace v tázacích dovětcích - výslovnost zkrácených tvarů (WB) Slovní zásoba - speak, say, tell, talk	Osobnostní a sociální výchova – Sociální komunikace Mediální výchova – Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy, Uživatelé Český jazyk Občanský a společenskovědní základ
Mluvení - rozumí sdělení novinky, reakci na zprávu - sdělí, který novinový titulek je pro něj nejzajímavější - popíše osobu na obrázku a co tato osoba dělá - vysvětlí význam 'multitasking' a uvede výhody a nevýhody - reprodukuje konkrétní informace z textu - s využitím slovní podpory pohovoří o tricích ve filmu - převypráví obsah scény ve filmu, popíše, co dělaly osoby v dané scéně, a pohovoří o speciálních efektech, hudbě, scéně a scénáři - reprodukuje intonaci v tázacích dovětcích - diskutuje o důležitosti článků pro webovou stránku a kritériích, jak články vybírat dle jejich důležitosti - vymění si názory na média v ČR	Tematické okruhy - slovní spojení týkající se médií - média, tisk, bulvár a seriózní tisk, noviny, sekce v novinách, zprávy, filmy, historie BBC, TV program, filmy, filmové žánry, základní informace o filmu (zápletky, hlavní postavy, scénář) - sdělování novinek, reakce na dobré a špatné zprávy - filmová recenze - práce se slovníkem – slovesa s podobným významem - Teenageři, média v USA - Média ve Velké Británii – BBC, tisk (noviny), pořady BBC - Pinewood Studios	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- sdělí novinky, reaguje na špatné a dobré zprávy - diskutuje o televizních pořadech v ČR, typech pořadů, které má rád či nerad, a porovná BBC s českými televizními kanály Čtení s porozuměním - porozumí novinových titulkům a přiřadí titulky k obrázkům - rozpozná hlavní myšlenku v textu s úryvky z novin - v textu s novinovými úryvky najde konkrétní informace - porozumí zprávě o zvycích teenagerů v USA a jejich využití médií, v textu vyhledá konkrétní informace spojené s konkrétním gramatickým jevem - identifikuje hlavní myšlenky článku o historii a současnosti BBC - najde v článku o historii a současnosti BBC konkrétní informace - rozumí televiznímu programu - ve filmové recenzi najde základní informace o filmu a vyhledá vhodný závěr recenze, např. citace či rétorické otázky Psaní - napíše recenzi na film, který nedávno viděl, uvede všeobecné informace o filmu, zápletku, hlavní osoby a obsazení, příp. jiné informace, vhodně recenzi zakončí		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
10. lekce		
Poslech s porozuměním - určí hlavní myšlenku slyšeného textu - ve slyšeném rozhovoru identifikuje konkrétní fráze a informace Mluvení - pohovoří o svém oblečení - pojmenuje věci každodenní potřeby na obrázku a sdělí, odkud věci pocházejí - sdělí, co ví o Googlu - diskutuje, zda a proč je důležité vědět, odkud pochází oblečení, které si kupuje v obchodech - vymění si názory, co může udělat pro zlepšení situace lidí, kteří výrobky pro náš trh vyrábějí - zeptá se a odpoví na otázky týkající se mobilních telefonů a užívání mobilního telefonu - diskutuje o výhodách a nevýhodách mobilních telefonů a se spolužákem dojde ke společnému závěru - přesvědčuje spolužáka, vyjadřuje souhlas či nesouhlas s názorem spolužáka - diskutuje o Googlu a jeho využití - diskutuje o nových technologiích, zda jsou užitečné a které jsou největším přínosem pro lidstvo Čtení s porozuměním - rozumí účelu textu	Mluvnice - trpný rod v přítomném, minulém, budoucím a předpřítomném čase - interpunkce Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost slovesa to be (WB) Slovní zásoba - frázová slovesa týkající se nakupování a prodeje oblečení - přípony přídavných jmen -ful, -less Tematické okruhy - složená podstatná jména týkající se obchodů a nakupování, slovesa týkající se životního prostředí a globálních problémů - cesta oblečení k zákazníkům, prodej a koupě oblečení, látky a materiály, životní prostředí, protesty, kampaně za záchranu životního prostředí, Google, původ věcí - přesvědčování, vyslovení souhlasu či nesouhlasu - popis produktu či vynálezu – interpunkce, psaní velkých písmen, výčet - práce se slovníkem – tvoření slov, koncovky	Osobnostní a sociální výchova – Morálka všedního dne Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Globalizační a rozvojové procesy Multikulturní výchova – Základní problémy sociokulturních rozdílů Environmentální výchova – Člověk a životní prostředí Český jazyk Občanský a společenskovední základ Informatika a informační a komunikační technologie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• porozumí strategiím, jak pracovat se čteným textem • identifikuje hlavní myšlenky textu o tričku, které se z Lagosu dostalo až k zákazníkům ve Velké Británii • v textu o cestě oblečení z Nigérie do obchodu ve VB vyhledá konkrétní informace • v textu o předmětech každodenní potřeby vyhledá konkrétní informace • rozumí recenzi televizního pořadu a najde v recenzi konkrétní údaje • z úvodu a závěru článku o Googlu odvodí hlavní myšlenky textu • v článku o Googlu vyhledá specifické informace • rozumí popisu procesu Psaní • porozumí strategiím týkajícím se interpunkce v písemném projevu • napíše popis výrobního procesu výrobku či popis vzniku vynálezu, použije vhodné výrazy posloupnosti děje, věnuje pozornost správné interpunkci	typické pro dané slovní druhy, přípony a předpony – Google – Internet – Thomas Edison (WB)	

5.3 Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu francouzský jazyk je naplňování očekávaných výstupů oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Francouzský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku českého

a anglického jazyka. Výuka Dalšího cizího jazyka probíhá vždy v celém ročníku najednou a žáci jsou rozděleni do několika skupin (francouzský, německý a ruský jazyk - záleží na volbě žáka).

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností - práci s počítačem, internetem, četbu autentických knih, časopisů atd. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách a v učebnách informatiky.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti sebepoznání a poznávání ostatních lidí, mezilidských vztahů, komunikace, kooperace, vytváření hodnot a vlastních postojů.

Výchova demokratického občana – orientace v pluralitní společnosti, uplatňování slušné komunikace a demokratických způsobů řešení každodenních osobních i společenských problémů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – rozvíjejí vědomí evropské identity, zvyky a tradice národů Evropy.

Multikulturní výchova – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, seznámení s rozmanitostí kultur, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Enviromentální výchova - žáci jsou vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí.

Mediální výchova – základní dovednost práce s médii, interpretace vztahu médií a reality, znalost stavby mediálních sdělení.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede k pochopení významu komunikace ve francouzštině pro praktický život
- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojazyčnými a výkladovými slovníky

- vytváří dostatek komunikačních příležitostí pro používání francouzského jazyka
- vede žáky k tomu, aby samostatně odstraňovali problémy při komunikaci ve francouzštině
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- zadává žákům samostatné práce, které vyžadují aplikaci teoretických poznámek
- zadává žákům motivační úkoly

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- odstraňuje zábrany žáků, které se týkají konverzace ve francouzštině s cizím člověkem
- vede žáky k porovnávání stavby francouzského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- učí žáky, aby opsali obsah svých myšlenek, chybí-li slovní zásoba
- vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k porozumění jednoduchých sdělení ve francouzštině a učí jejich správnému formulování
- učí rozumět promluvě i textu ve francouzském jazyce
- učí využívat dovednosti osvojené ve francouzském jazyce k navázání kontaktu
- vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- vyžaduje uplatnění znalostí cizího jazyka, a to nejen při výuce, ale i při výměnných pobytech
- uplatňuje ve výuce simulace, hraní rolí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí v konkrétních situacích požádat o pomoc či radu
- vede ke spolupráci ve francouzsky hovořící skupině
- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- orientuje se na skupinovou práci, spolupráci ve skupině
- ve výuce využívá hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci

Kompetence občanské

Učitel:

- představuje žákům zvyky ve francouzsky mluvících zemích a porovnává je s našimi zvyky
- respektuje věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí v soutěžích
- využíváme spolupráce se školou v zahraničí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium
- vede k využívání francouzského jazyka k získávání informací z různých oblastí
- vede žáky k přípravě na vyučování

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby	– rozeznání francouzštiny mezi ostatními jazyky – hláskování – abeceda – intonace – hlásky, samohlásky, nosovky – vázání	Čj – francouzský původ některých českých slov
• rozumí jednoduchým pokynům, známým každodenním výrazům a jednoduchým větám	– představování, oslovení, poděkování – symboly ostatních zemí - národnosti	Multikulturní výchova výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
• sděluje ústně i písemně informace o své osobě, umí popsat a představit jiné osoby, mluvit o své rodině	– I.slovesná třída, časování sloves aller, avoir, être, s'appeler, – přivlastňovací zájmena – člen určitý a neurčitý – číslovky 0-59	OSV – základy slušného chování – poznání ostatních lidí, mezilidské vztahy
• používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník	– francouzská abeceda, hláskování	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vytvoří, přijme i odmítne nějaký návrh, vyjádří svá přání, sdělí svou nespokojenost i nadšení, pokládá otázky jiným osobám, popře obsah věty	- výraz On - věta tázací, est-ce que - záporné věty - časování slovesa faire - člen dělivý - množné číslo podstatných jmen - výraz Si	Bi – zdravý životní styl OSV – tolerance TV – sport
umí jednoduše mluvit o své pracovní náplni, mluvit o svém volném čase	přítomný čas základních sloves, II. Slovesná třída, některá nepravidelná slovesa; základní využití příslovcí	

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
řekne čas a zeptá se na něj, mluví o svých každodenních činnostech, o svém rozvrhu, ptá se ostatních na jejich zájmy, užívá správně přítomný čas	- zvrtná slovesa - être en train de - číslovky 60-100	OSV – poznání a respektování ostatních lidí
popíše své město, místo kde bydlí, zeptá se na cestu i ji popíše	- Předložky – les prépositions - člen stažený (au, à la, à l', aux, du, de la, de l', des)	Z – města Francie, města České republiky Aj – vztah there is, there are X il y a
dá příkaz, vyjádří nutnost a možnost	- tvoření rozkazu – l'impératif - výraz il faut, il y a - časování sloves pouvoir, vouloir	
komunikuje přes telefon, vypráví o věcech v minulosti, popíše prožitý den, víkend	le passé composé s avoir a être, tvorba přičestí minulých, minulý čas nepravidelných sloves,	ČJ – slovesné významy

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– le passé composé v záporu, ve větách tázacích	
• napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	– pořádek slov ve větě	ČJ – srovnání slovosledu v české a francouzské větě
• umístí událost v času a prostoru, mluví o budoucnosti, o svých plánech, o svých činnostech o prázdninách	– le futur proche – názvy zemí – rod, předložky – obyvatelé zemí	Z – státy světa OV – svátky, státní svátky D – státní svátky

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• Mluví o minulosti, co prožil o prázdninách, popíše prožitou událost	– Opakování passé composé	ČJ – slovesné významy, ukončená událost - vidy
• porozumí předpovědi počasí a informuje o počasí	– vyjádření času a doby trvání, II. slovesná třída	Bi, OV, Z, Enviromentální výchova – globální problémy
• zná rozdíly v užívání minulých časů, umí správně časovat slovesa, zná některé francouzské zvyky a základní francouzské reálie a umí o nich hovořit a porovnávat je s českými	– L'Imparfait – rozdíly v užití Le Passé composé a l'Imparfait – Číslovky základní	Z-Francie, OV- francouzské a české zvyky, multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
• tvoří různé stupně přídavných jmen a správně jich užívá, srovnává různé vlastnosti a výkony, konverzuje o sportovní tematice	– Číslovky řadové, tvoření rozkazu, stupňování přídavných jmen	TV – význam sportu v životě, Bi, OV- vztah sportu a zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
popíše své zdravotní potíže a požádá o pomoc, zavolá lékaře a domluví si s ním schůzku	– pomocná a způsobová slovesa – neosobní slovesa – zvrtná slovesa – ukazovací zájmena	Bi – ochrana lidského zdraví
nakoupí a požádá o různé druhy potravin, porozumí složení potravin, zná typická francouzská jídla, napíše jednoduchý recept	– L'article partitif, – člen v záporu – člen po výrazech množství	Enviromentální výchova – obaly, jak zacházet s odpadky Multikulturní výchova – rozdíly ve stravování

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
mluví o způsobech dopravy, koupí si lístek na vlak, do autobusu, rezervuje si letenku	– zvláštnosti sloves I. slovesné třídy (slovesa se změnou v kmeni) – nepravidelná slovesa – člen u názvu zemí	Enviromentální výchova – znečištění a skleníkový efekt
uplatní způsoby slušné komunikace v osobních i v úředních dopisech, slušně požádá o informaci	– větná skladba – příslovce – pozdravy, oslovení, ustálené formule	Výchova demokratického občana
umí mluvit o budoucnosti, plánovat, vyjádřit obavy a nejistotu, ujištění, vyprávět o obsah filmu (z budoucnosti)	– Le futur simple	OSV - sebepoznání
Umí vyjádřit své názory o školství, umí se vyjádřit k problematice školství	– Slovesa vyjadřující přesvědčení, pochybování	OSV - sebe prezentace
Umí mluvit o svých zálibách a preferencích, umí vyjádřit podmínku a vybrat si způsob života	– Zájmené příslovce y (použití, postavení ve větě) – Zájmené příslovce en (použití, postavení ve větě)	OSV – sebepoznání a respektování ostatních lidí

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Umí představit své bydliště, ví; je seznámen se způsoby bydlení především francouzsky mluvících občanů		Z - populace

5.4 Vyučovací předmět: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk pokrývá vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace a vychází ze vzdělávacího obsahu oboru Další cizí jazyk. V rámci předmětu je věnována pozornost dílčím aspektům všech průřezových témat, zejména však tematickému okruhu Vztah k multilingvní kulturní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí průřezového tématu Multikulturní výchova v RVP GV.

Obsahem předmětu je výuka německého jazyka v 8 ročnících osmiletého gymnázia.

Cílem předmětu německý jazyk je dosažení kvalitativní úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá stupnici A1 podle Společenského evropského referenčního rámce pro jazyky.

Charakteristika učiva úrovně A1

Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná a o věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2	2	2	2

Německý jazyk se jako další cizí jazyk realizuje od sekundy do oktávy osmiletého gymnázia.

Učitelé postupují podle jednotné učebnice a volí kombinaci s dalšími výukovými materiály pro danou skupinu optimálně tak, aby bylo co nejefektivněji dosaženo požadovaných výstupů.

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně vybavených multimediální technikou a dalšími pomůckami, případně v kmenových třídách.

Výuka předmětu je realizována též během školou organizovaných jazykově poznávacích zájezdů a meziškolních výměn.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- ve výuce prezentuje různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vede k tomu, aby je využívali
- vede žáky k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby; tam, kde je to možné, využívá srovnání s jinými jazyky
- zadává takové úkoly, v jejichž rámci žáci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů
- zdůrazňuje, že součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem
- vede žáky k důvěře ve své jazykové schopnosti a návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou německých textů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- poskytuje žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením; využívá příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vede žáky k jeho respektování
- neustálou prací s texty, kterým žáci ne vždy beze zbytku rozumějí, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi; vede je k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu
- simuluje modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.)
- vede postupně žáky k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru (např. zpracování informací z cizojazyčné literatury a prezentace výsledků před třídou)
- v rámci konverzace na různá témata vede žáky k zřetelné argumentaci při vyjadřování názorů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí komunikativní kompetence obsažené v samé podstatě předmětu; dovednosti spojené s čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjí učitel u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka
- vede žáka ke komunikaci s rodilými mluvčími a německy mluvícími cizinci, žáci dostávají příležitost v rámci výměn a poznávacích zájezdů
- v rámci konverzace kultivuje u žáka schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako umění naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti
- při práci s jazykovým materiálem vede žáka k přesnosti, k identifikaci podstatných informací a rozvíjení jejich interpretačních schopností

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- párovým a skupinovým řešením úkolů v hodinách u žáka rozvíjí jeho schopnosti spolupracovat
- rozvíjí u žáka specifickým charakterem učení jazyka schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli

Kompetence občanské

Učitel:

- v rámci konverzace vede žáka k tomu, aby vyjádřil svůj názor, aby zaujal stanovisko k problémům společenským, sociálním i kulturním
- vede se žákem debaty a diskuse na aktuální témata, během nichž žák obhájí své názory
- při pobytech v německy mluvících zemích vybízí žáka k pozitivnímu vnímání jiných kulturních, duševních a etických hodnot

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby získané vědomosti uměl využít ve svém budoucím povolání
- vede žáka k zodpovědnému přístupu při plnění svých povinností, k dodržování stanovených pravidel a závazků

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- Čte srozumitelně se správnou artikulací krátké dialogy a texty. - Správně vyslovuje jednotlivé německé hlásky, odliší jejich výslovnost od českých hlásek. - Na základě autentických nahrávek napodobuje intonaci a melodii německé věty. - Rozumí jednoduchému dialogu a krátkému sdělení informativního charakteru, které se týká jeho samého, jeho rodiny a nejbližšího okolí. - Reaguje na krátké, jednoduše napsané nebo pečlivě vyslovené pokyny, řídí se jimi a realizuje je. - Rozumí krátkým dialogům a textům, vyhledá základní informace v textu a odpovídi na jednoduché otázky. - Abecední slovník využívá ke kontrole pravopisu. - Orientuje se v dvojjazyčném slovníku, vyhledá v něm jednoduché výrazy	- Četba úvodních textů. - Porozumět internacionalismům. - Hláskovat slova. - Poslech a opakování krátkých vět. - Představit sebe i jiné. - Zeptat se na jméno partnera a odkud pochází. - Základní komunikace ve třídě a s učitelem. - Hledat informace v textu. - Počítat. - Jmenovat telefonní čísla. - Vyplnit formulář. - Práce se slovníkem.	Rozvoj schopnosti poznávání - používání systému karet pro lepší zapamatování slovní zásoby, označení předmětů v bezprostředním okolí Mezilidské vztahy - škola, rodina písničky, říkadla křížovky online cvičení
<i>Produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev)</i>		
- Napiše jednoduchý text. - Písemně požádá o osobní informace. - Ve formuláři vyplní požadované údaje. - Reprodukuje pomocí otázek i volně obsah jednoduchého krátkého psaného i slyšeného textu a jednoduchých dialogů ústně i písemně. - Napiše jednoduchý text (pohlednice, krátký dopis).	- Psát pohlednice, texty o škole a rodině. - Rozumět textům o rodině a povolání. - Informovat o zálibách a zvířatech, udělat ve třídě interview. - Mluvit o rodině a přátelích. - Hovořit o lidech a věcech.	Sebepoznání a sebepojetí – jednoduchá charakteristika sebe sama

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- Napíše odpověď na jednoduché otázky - Představí sebe a svou rodinu. - Jednoduše informuje o jiných lidech, o jejich životě. - Odpoví na podobné otázky. - Pronese jednoduchá sdělení ve vztahu k tématům.	- Sdělit, co máš a nemáš rád, co je a není dobré. Gramatika: - osobní zájmena - člen určitý a neurčitý - časování sloves - číslovky - časové údaje	

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		
- Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby. - Rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám. - Rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje. - Rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku. - Používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník.	- Rozlišovat výslovnost německých a českých samohlásek a obtížných souhlásek. - Dbát na slovní a větný přízvuk a větnou intonaci. - Vystihnout hlavní smysl krátkých, jasně formulovaných sdělení a oznámení. - Vybrat nejdůležitější informace. - Řídit se krátkými napsanými nebo pečlivě pomalu ústně sdělenými pokyny. - V takových pokynech zachytit základní body. - V krátkých, jednoduchých textech vyhledat konkrétní informace, které se týkají běžných záležitostí a obsahují běžně používanou slovní zásobu. Gramatika: - Způsobová slovesa	Poznávání lidí - představení se, popis a charakteristika osoby Jazykové soutěže Výukové programy Hry na procvičení slovní zásoby Online cvičení

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– Slovesa s odlučitelnou předponou – Slovosled: větný rámec – Rozkazovací způsob – Množné číslo podstatných jmen – Předložky s 3. 4. pádem	
<i>Produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev)</i>		
• Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy a jednoduché konverzace. • Napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	– Vybrat hlavní myšlenky přiměřeného mluveného i psaného textu. – Texty volně reprodukovat – Napsat stručný text na pohlednici a krátký osobní dopis. – Vyžádat si informaci a předat ji. – Témata jídlo, volný čas a můj domov	Sociální výchova- rozvoj komunikace
<i>Interaktivní řečové dovednosti (střídání receptivních a produktivních dovedností)</i>		
• Zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace.	– Představit se. – Klást otázky o lidech (kde žijí, koho znají, co vlastní) a na takové otázky odpovídat. – Pronášet jednoduchá sdělení k probíraným tématům. – Domluvit se jednoduchým způsobem, používat krátké, jednoduché věty.	Práce s multimediálními výukovými programy

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		
• Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace.	– Vybrat určité očekávané informace v běžně používaných materiálech.	Evropa a svět - hovořit o městech a pamětihodnostech, hovořit o zemích a jazycích

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy. - Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. - Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických	- Odlišit podstatné od nepodstatného. - V souvislém rozhovoru rodilých mluvčích vedeném v pomalejším tempu a s pečlivou výslovností uvést počet a postoje aktérů. - Rozeznat téma rozhovoru - Odlišit různé formy komunikace. - Užít logického odhadu neznámých slov či slovních spojení na základě kontextu a svých jazykových znalostí. - Účelně využívat dvojjazyčného i výkladového slovníku.	Výukové programy Online cvičení
<i>Produktivní řečové dovednosti</i>		
- Logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma. - Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	- Texty reprodukovat pomocí odpovědí na jednoduché otázky. - Vyjádřit svůj názor nekomplikovanou formou. - Vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas. - Témata moje město, prázdniny, moje plány	Mezilidské vztahy - skupina přátel Komunikace - monology, dialog
<i>Interaktivní řečové dovednosti (střídání receptivních a produktivních dovedností)</i>		
Vysvětlí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat.	- Vhodně formulovat věty k popisu každodenních událostí a činností, k rodině a přátelům. - Napsat kratší, souvislý a správně strukturovaný text na jednoduché téma. - Shrnout a vlastními slovy sdělit ústně nebo	Kulturní difference, stravovací zvyky, svátky Švýcarsko

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	písemně kratší informace. Gramatika – Souvětí souřadné – Préteritum sein a haben – Předložky s dativem – Perfektum pravidelných sloves – Člen nulový	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		
- Identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace. - Rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různý styl a citové zabarvení promluvy. - Odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu. - Využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	- Vybrat určité očekávané informace v běžně používaných materiálech. - Odlišit podstatné od nepodstatného. - V souvislém rozhovoru rodilých mluvčích vedeném v pomalejším tempu a s pečlivou výslovností uvést počet a postoje aktérů. - Rozeznat téma rozhovoru - Odlišit různé formy komunikace. - Užít logického odhadu neznámých slov či slovních spojení na základě kontextu a svých jazykových znalostí. - Účelně využívat elektronický slovník	Evropa a svět- hovořit o městech a pamětihodnostech, hovořit o zemích a jazycích Německo, Rakousko Výukové programy Online cvičení
<i>Produktivní řečové dovednosti</i>		
Logicky a jasně strukturuje písemný projev, formální i neformální text na běžné téma.	Texty reprodukovat pomocí odpovědí na jednoduché otázky.	Mezilidské vztahy- skupina přátel Komunikace- monology, dialog

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace	– Vyjádřit svůj názor nekomplikovanou formou. – Vyjádřit svůj souhlas či nesouhlas. – Témata přátelství, móda, popis osoby, elektronická média	
<i>Interaktivní řečové dovednosti (střídání receptivních a produktivních dovedností)</i>		
Vysvětlí své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a gramaticky správně v krátkém a jednoduchém projevu týkajícím se známých a všeobecných témat.	– Vhodně formulovat věty k popisu každodenních událostí a činností, k rodině a přátelům. – Napsat kratší, souvislý a správně strukturovaný text na jednoduché téma. – Shrnout a vlastními slovy sdělit ústně nebo písemně kratší informace. Gramatika: – Perfektum nepravidelných sloves – Způsobová slovesa v préteritu – Zvratná slovesa – Řadové číslovky – Skloňování přídavných jmen	Kulturní difference, stravovací zvyky, svátky

5.5 Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu ruský jazyk je naplňování očekávaných výstupů oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Ruský jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku českého a anglického jazyka. Výuka Dalšího cizího jazyka probíhá vždy v celém ročníku najednou a žáci jsou rozděleni do několika skupin (francouzský, německý a ruský jazyk - záleží na volbě žáka).

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností – práci s počítačem, internetem, četbu autentických knih, časopisů atd. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách a v učebnách informatiky. Znalosti a dovednosti, kterých dosáhne žák předmětu ruský jazyk po třech letech studia by se obecně v jazykovém vzdělávání měly pohybovat na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro cizí jazyky v ČR.

Charakteristika učiva úrovně A1

Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná a o věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Předmětem prolínají průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti sebepoznání a poznávání ostatních lidí, mezilidských vztahů, komunikace, kooperace, vytváření hodnot a vlastních postojů.

Výchova demokratického občana – orientace v pluralitní společnosti, uplatňování slušné komunikace a demokratických způsobů řešení každodenních osobních i společenských problémů.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – rozvíjejí vědomí evropské identity, zvyky a tradice národů Evropy.

Multikulturní výchova – specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, seznámení s rozmanitostí kultur, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem.

Enviromentální výchova – žáci jsou vedeni k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí.

Mediální výchova – základní dovednost práce s médii, interpretace vztahu médií a reality, znalost stavby mediálních sdělení.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede k pochopení významu komunikace v ruském jazyce pro praktický život
- nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytváří dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka
- vede žáky k tomu, aby samostatně odstraňovali problémy při komunikaci v ruském jazyce
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- zadává žákům samostatné práce, které vyžadují aplikaci teoretických poznámek
- zadává žákům motivační úkoly

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- odstraňuje zábrany žáků, které se týkají konverzace v ruštině s cizím člověkem
- vede žáky k porovnávání stavby ruského, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- učí žáky, aby opsali obsah svých myšlenek, chybí-li slovní zásoba
- vytváří pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede k porozumění jednoduchých sdělení v ruském jazyce a učí jejich správnému formulování
- učí rozumět promluvě i textu v ruském jazyce
- učí využívat dovednosti osvojené v ruském jazyce k navázání kontaktu
- vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk
- vyžaduje uplatnění znalostí cizího jazyka, a to nejen při výuce, ale i při jazykových pobytech
- uplatňuje ve výuce simulace, hraní rolí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí v konkrétních situacích požádat o pomoc či radu
- vede ke spolupráci v rusky hovořící skupině

- navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- orientuje se na skupinovou práci, spolupráci ve skupině
- ve výuce využívá hry, na jejichž tvorbě se podílejí sami žáci

Kompetence občanské

Učitel:

- představuje žákům zvyky v rusky mluvících zemích a porovnává je s našimi zvyky
- respektuje věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění a účasti v soutěžích
- využívá spolupráce se školou v zahraničí (pokud je taková spolupráce navázaná)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky, aby cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhodovali o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření
- učí žáky rozvíjet svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznávat a využívat příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě, uplatňovat pro aktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítat a podporovat inovace
- vede žáky k získávání a kritickému vyhodnocování informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, k využívání dostupných zdrojů a informací při plánování a realizaci aktivit
- učí žáky usilovat o dosažení stanovených cílů, průběžně revidovat a kriticky hodnotit dosažené výsledky, korigovat další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončovat zahájené aktivity, motivovat se k dosahování úspěchu, posuzovat a kriticky hodnotit rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti být připraven tato rizika nést
- vede žáky chápat podstatu a principy podnikání, zvažovat jeho možná rizika, vyhledávat a kriticky posuzovat příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického	– zvuková stránka jazyka – azbuka – výslovnost	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žáci pracují s

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení - využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	– slovní zásoba z tematických okruhů: seznámení, mezilidské vztahy, rodina, osobní údaje	adaptovanými i s originálními ruskými psanými materiály, používají mapy, mají přehled o nejzákladnějších politických událostech ve světě. Multikulturní výchova – poznávání kultur ruských mluvčích zemí, života lidí, jejich tradic a zvyklostí, jsou vedeni k toleranci; v rámci své kultury jsou vedeni k zásadám slušného chování a vystupování, upevňují si a posilují své kladné vztahy ke spolužákům a k lidem kolem sebe vůbec.
<i>produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev)</i>		
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	– změny intonace otázek podle jejich smyslu – pád podstatných jmen v oslovení – oficiální a neoficiální oslovení – číslovky – podstatná jména po číslovkách – časování sloves – zvrtná slovesa – slovesa se změnou kmenové souhlásky	Environmentální výchova – žáci jsou vedeni k vyjadřování svých postojů, zkušeností a názorů ke vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí. Mediální výchova – navštíví představení v ruském jazyce (je-li nabídnuto), učí se pracovat s texty, vyhledat nejdůležitější informace a pracovat s nimi, jsou schopni najít požadované informace na internetu v ruštině.
<i>interaktivní řečové dovednosti</i>		
jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související	– pravidla komunikace v běžných každodenních situacích, získávání a předávání informací,	Osobnostní a sociální výchova – žáci jsou seznamováni s možnostmi prožití zdravého a zodpovědného života, být

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebevědomí komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	sjednání schůzky, vyřízení vzkazu apod. - vyjádření osobních postojů a názorů, žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod. - komunikace v rámci probíraných tematických okruhů	aktivní součástí celé společnosti, je jim poskytována příležitost přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. U žáků je rozvíjena sebeúcta, sebevědomí a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí se rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních.
<i>realie ruský mluvčích zemí</i>		
prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru a uplatňuje je v porovnání s realitami mateřské země	- základní údaje o daných zemích všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic společenských a zvyklostí - informace ze sociokulturního prostředí	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	v kontextu znalostí o České republice	

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	- zvuková stránka jazyka - výslovnost - slovní zásoba z tematických okruhů: mezilidské vztahy, rodina, osobní údaje, volný čas, zábava, povolání, inzerát	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žáci pracují s adaptovanými i s originálními rusky psanými materiály, používají mapy, mají přehled o nejzákladnějších politických událostech ve světě.
<i>produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev)</i>		
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché	- změny intonace otázek podle jejich smyslu - pád podstatných jmen v oslovení, oficiální a neoficiální oslovení - číslovky - podstatná jména po číslovkách - časování sloves - zvrtná slovesa - slovesa se změnou kmenové souhlásky - skloňování osobních zájmen	Multikulturní výchova – poznávání kultur rusky mluvících zemí, života lidí, jejich tradic a zvyklostí, jsou vedeni k toleranci; v rámci své kultury jsou vedeni k zásadám slušného chování a vystupování, upevňují si a posilují své kladné vztahy ke spolužákům a k lidem kolem sebe vůbec. Environmentální výchova – žáci jsou vedeni k vyjadřování svých postojů,

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
téma jako lineární sled myšlenek	– skloňování podstatných jmen	zkušeností a názorů ke vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí.
<i>interaktivní řečové dovednosti</i>		
- jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích	- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích, získávání a předávání informací, sjednání schůzky, vyřízení vzkazu apod. - vyjádření osobních postojů a názorů, žádosti, prosby, pozvání, odmítnutí, radosti, zklamání, naděje apod. - komunikace v rámci probíraných tematických okruhů	Mediální výchova – navštíví představení v ruském jazyce (je-li nabídnuto), učí se pracovat s texty, vyhledat nejdůležitější informace a pracovat s nimi, jsou schopni najít požadované informace na internetu v ruštině. Osobnostní a sociální výchova – žáci jsou seznamováni s možnostmi prožití zdravého a zodpovědného života, být aktivní součástí celé společnosti, je jim poskytována příležitost přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. U žáků je rozvíjena sebeúcta, sebedůvěra a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí se rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních.
<i>realie ruský mluvčích zemí</i>		
prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických,	základní údaje o daných zemích všeobecného i odborného charakteru k	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru a uplatňuje je v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí.	poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic společenských a zvyklostí – informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice	

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		
• rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů	– zvuková stránka jazyka – výslovnost – slovní zásoba z tematických okruhů: škola, vyučování, vzdělávání, orientace v okolním prostředí, ve městě, nákupy, služby	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žáci pracují s adaptovanými i s originálními rusky psanými materiály, používají mapy, mají přehled o nejzákladnějších politických událostech ve světě. Multikulturní výchova – poznávání kultur ruský mluvících zemí, života lidí, jejich tradic a zvyklostí, jsou vedeni k toleranci; v rámci své kultury jsou vedeni k zásadám slušného chování a vystupování, upevňují si a posilují své kladné vztahy ke spolužákům a k lidem kolem sebe vůbec.
<i>produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev)</i>		
• srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata	– řadové číslovky – předložkové vazby odlišné od češtiny – skloňování podstatných jmen	Environmentální výchova – žáci jsou vedeni k vyjadřování svých postojů, zkušeností a názorů ke vztahu člověka k přírodě

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	– skloňování tázacích zájmen – časování sloves – vykání – vyjádření data, – zápor	a životnímu prostředí. Mediální výchova – navštíví představení v ruském jazyce (je-li nabídnuto), učí se pracovat s texty, vyhledat nejdůležitější informace a pracovat s nimi, jsou schopni najít požadované informace na internetu v ruštině.
<i>interaktivní řečové dovednosti</i>		
- jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků	– pravidla komunikace v běžných každodenních situacích, – komunikace v rámci probíraných tematických okruhů	Osobnostní a sociální výchova – žáci jsou seznamováni s možnostmi prožití zdravého a zodpovědného života, být aktivní součástí celé společnosti, je jim poskytována příležitost přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. U žáků je rozvíjena sebeúcta, sebedůvěra a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí se rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat názory, potřeby a práva ostatních.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích		
<i>reálie ruský mluvčích zemí</i>		
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru a uplatňuje je v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	– základní údaje o daných zemích – všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic společenských a zvyklostí – informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>receptivní řečové dovednosti (poslech a čtení s porozuměním)</i>		
- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení	– zvuková stránka jazyka – výslovnost – slovní zásoba z tematických okruhů; orientace v okolním prostředí, ve městě, nákupy, služby, ruská města, Praha	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – žáci pracují s adaptovanými i s originálními ruskými psanými materiály, používají mapy, mají přehled o nejzákladnějších politických událostech ve světě.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů		
<i>produktivní řečové dovednosti (ústní a písemný projev)</i>		
- srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata - formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně - logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma - sestaví ústně i písemně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek	- předložkové vazby odlišné od češtiny - skloňování podstatných jmen - množné číslo podst. jmen - časování sloves - vyjádření nutnosti, - vyjádření data, - zápor	Multikulturní výchova – poznávání kultur ruský mluvících zemí, života lidí, jejich tradic a zvyklostí, jsou vedeni k toleranci; v rámci své kultury jsou vedeni k zásadám slušného chování a vystupování, upevňují si a posilují své kladné vztahy ke spolužákům a k lidem kolem sebe vůbec. Environmentální výchova – žáci jsou vedeni k vyjadřování svých postojů, zkušeností a názorů ke vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí.
<i>interaktivní řečové dovednosti</i>		
- jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - shrne a ústně i písemně sdělí běžné, - obsahově jednoduché informace - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma - vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života - reaguje adekvátně a gramaticky správně v	- pravidla komunikace v běžných každodenních situacích, - komunikace v rámci probíraných tematických okruhů	Osobnostní a sociální výchova – žáci jsou seznamováni s možnostmi prožití zdravého a zodpovědného života, být aktivní součástí celé společnosti, je jim poskytována příležitost přemýšlet o svých zkušenostech a o vlastním vývoji. U žáků je rozvíjena sebeúcta, sebedůvěra a schopnost přebírat zodpovědnost za své jednání v různých životních situacích, při sebevzdělávání a při práci. Učí se rozumět hodnotě mezilidských vztahů a respektovat

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
běžných, každodenních situacích užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů - s jistou mírou sebedůvěry komunikuje foneticky správně s použitím osvojené slovní zásoby a gramatických prostředků - zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích		názory, potřeby a práva ostatních.
<i>reálie ruský mluvících zemí</i>		
- prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti včetně vybraných poznatků studijního oboru a uplatňuje je v porovnání s reáliemi mateřské země - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	– základní údaje o daných zemích – všeobecného i odborného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, kultury, umění a literatury, tradic společenských a zvyklostí – informace ze sociokulturního prostředí v kontextu znalostí o České republice	

5.6 Vyučovací předmět: Občanská výchova

Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k sebepoznání a poznání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnosti důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky

respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě společnosti. V předmětu je integrována část vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví a tematický okruh Svět práce ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Výchova ke zdraví je vypracována samostatně.

Časové a organizační vymezení:

Předmět výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět od primy až do kvarty. V primě, sekundě a kvartě 1 hod. týdně a v tercii 2 hod. týdně.

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	1	1	2	1

Vzdělávání je zaměřeno na:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů
- posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí
- akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu
- vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití

- vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV – rozvoj schopnosti poznávání a sebepoznávání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, praktická etika, identita

VDO – občanská společnost a stát, participace, principy demokracie, lidská práva, lidská solidarita

EGS – Evropa a svět, životní prostředí a zdraví, lidové zvyky a tradice, životní styl

MKV – kulturní diferenciacie, lidské vztahy, předsudky ve společnosti, diskriminace, rasismus, etnické skupiny, vlastní identita

EV – ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, ohrožení života, estetické hodnoty prostředí

MV – ověření informací, etický kodex, vnímání mediálních sdělení a jejich autorů, analýza textů, vlastní prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí

- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi, ...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Člověk v rytmu času</i>		
• orientuje se v kalendáři, zná letopočty • vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků • uvádí příklady pořekadel a přísloví	• kalendář, letopočty • svátky • přísloví a pořekadla	Z - planeta Země Projekt: Náš kalendář
<i>Domov</i>		
• vysvětlí pojem domova z hlediska své příslušnosti k rodině, obci, regionu, vlasti • uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí	– pojem domov – prostředí domova – bydliště a jeho okolí – důležité instituce – významní rodáci	D - historické hledisko - domov

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci		
<i>Rodina</i>		
- vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje - rozhodne se, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi	– postavení jedince v rodině – role členů rodiny – funkce a vývoj rodiny – vztahy v rodině, rodinné problémy – úplná a neúplná rodina – náhradní rodinná péče – hospodaření rodiny	Projekt: rodokmen M - deník hospodaření
<i>Má vlast</i>		
- popíše lidovou architekturu a lidový oděv, pozná, co je typické pro vlastní region, - uvědomí si různost jazykových prostředků - zná Ústavu ČR - popíše korunovační klenoty	– život v regionech – státní symboly – Česká republika – demokratický právní stát – něco málo z historie – pojem vlastenectví a významné osobnosti	Z – kraje České republiky D – skanzen Č – spisovný a nespisovný jazyk
<i>Miniúvod do lidských práv</i>		
- přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - rozpozná protiprávní jednání	– Jsme rozdílní? – Moje práva – tvoje práva	OSV- osobnostní rozvoj, sociální rozvoj EGS- Evropa a svět nás zajímá MKV- kulturní difference lidské vztahy
<i>Život ve škole</i>		
- chápe život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam žákovské samosprávy - pochozí význam vzdělání pro život	– i ve škole s pravidly – umění učit se	Projekt – školní řád MDV - práce v realizačním týmu

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Život mezi lidmi</i>		
- vysvětlí pojmy socializace, záměrné a nezáměrné působení, rozpozná nežádoucí vlivy okolí a umí se mu bránit - objasní, jak může poznání vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života - rozliší sociální skupiny - uvědomuje si vlastní spoluzodpovědnost týkající se prostředí ve škole a vztahů se spolužáky - vysvětlí davové chování - porozumí pojmům komunikace a komunikační prostředky - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - řeší konflikty nenásilným způsobem - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	patříme k lidem vliv rodiny ve škole mezi vrstevníky komunikace média	Český jazyk, zeměpis, biologie, dějepis Projekt: můj erb a erb naší rodiny VDO – zásady slušnosti, tolerance OSV – soužití ve společnosti MKV – rovnocennost MDV – práce v realizačním týmu Projekt: graf sledovanosti médií Hra: publicista
<i>Člověk a kultura</i>		
- objasní projevy duchovní a hmotné kultury - porovná projevy kultury – odívání, bydlení, cestování - projeví smysl pro kulturní rozdíly a zvláštnosti - zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	- kultura, umění - krása kolem nás - víra a náboženství - slušnost pro každý den	Dějepis, fyzika, zeměpis MKV – kořeny civilizací OSV – kolektivní činnost EV – prostředí a zdraví Projekt: Desatero

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• prezentuje vybraný druh náboženství • upevní znalosti slušného chování		
<i>Přírodní a kulturní bohatství</i>		
• aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí • charakterizuje architektonické styly • vyjmenuje organizace na ochranu ŽP	– krásy naší země – ochrana přírodního a kulturního bohatství – zachraňme Zemi	Biologie, zeměpis, dějepis OSV – skupinová práce Projekt: architektura ČR Projekt: Patero dětí modré planety
<i>Majetek v našem životě</i>		
• vysvětlí pojmy vlastnictví, majetek, potřeby • porovná různé druhy životní úrovně • vysvětlí konzumní společnost • vymezí funkci peněz, dodržuje zásady hospodárnosti	– naše potřeby – majetek a vlastnictví – mít nebo být	Dějepis, český jazyk Projekt: Pyramida potřeb Hra: Ztroskotání na ostrově OSV – vlastnictví MV – prezentace textu VDO – hospodářský život
<i>Řízení společnosti</i>		
• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje typy a formy států, porovná jejich znaky na příkladech • popíše základní demokratické principy • definuje územní samosprávu	– stát – cesta k demokracii – volby – začlenění do veřejného života	VDO – lidská solidarita, občanská společnost EGS – vzájemné soužití
<i>Svět kolem nás</i>		
• vyjádří možnosti, jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • chová se odpovědně v rizikových situacích silniční a železniční dopravy • aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí	– situace ohrožení a obrany státu	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- umí se chovat v situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných situací - zná Radu Evropy	– - spolupráce mezi zeměmi Evropy	

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Osobnost</i>		
- definuje rozdíly mezi lidmi, změny biologické, psychické a sociální - charakterizuje pojem osobnost, puberta, adolescence, temperament, charakter - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování ind. i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpozná projevy záporných charakterových vlastností u sebe i druhých, kriticky hodnotí a koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	– vědomí vlastní identity	Biologie, cizí jazyk Projekt: Filmové plátno MKV – předsudky OSV – soužití ve společnosti, sebepoznávání
<i>Psychické stavy a procesy</i>		
- orientuje se v pojmech – schopnost, dovednost, talent, kreativita - správně se orientuje ve světě prostřednictvím smyslového poznání - využívá zkušenosti získané učením	– jak poznávám a vnímám – jak myslím a tvořím nové – jak si pamatuji a soustředím se – jak se učím – jak prožívám své city	Hra: pravá a levá hemisféra EV – prostředí a zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- definuje pojmy smyslové a sociální vnímání - pozná smyslové klamy - popíše myšlenkové operace - definuje různé druhy paměti a procvičí pozornost - pojmenuje své emoce - vymezí stres a reakce na stres		
<i>Člověk v sociálních vztazích</i>		
- přiměřeně se vyjadřuje a prosazuje ve svém životě - objasní nejvhodnější způsoby řešení konfliktů - popíše asertivní, pasivní a agresivní chování - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - vyjádří vlastní názor a postoj - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, způsoby chování, zaujímá tolerantní postoj k menšinám - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi - vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	– umím se přiměřeně prosazovat – náročné životní situace – umím žít zdravě	Biologie, cizí jazyk OSV – sebepoznávání, komunikace, vztahy s okolím VDO – lidská solidarita MKV – kulturní difference Hra: asertivní práva Projekt: řešení interpersonálních projektů
<i>Hospodaření</i>		
- rozlišuje různé formy vlastnictví, včetně duševního a způsoby jejich ochrany - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti - uvede příjmy a výdaje - rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje	– formy vlastnictví – příjmy domácnosti – výdaje domácnosti	Dějepis, cizí jazyk MDV – relevantnost informací EGS – evropský trh VDO – hospodářský život Projekt: náklady na domácnost Dějepis, zeměpis, cizí jazyk

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• zváží nezbytnost výdajů v hospodaření domácností • objasní principy různých rozpočtů domácností • uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele	– vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet domácnosti – základní práva spotřebitele	
<i>Právní minimum</i>		
• objasní základní pojmy oblasti práva • provádí jednoduché právní úkony • dodržuje právní a etické normy, uvědomuje si rizika porušování • posiluje schopnost dodržování společně stanovených zásad • rozlišuje účastníky právních vztahů • uvědomuje si, že neznalost zákona neomlouvá • zná Ústavu ČR	– právo je minimum morálky – právo je systém – Ústava – Základní práva a svobody – Právo v Evropě	MKV – rovnocennost OSV – vztahy ve společnosti VDO- lidská práva EGS- soužití v rámci Evropy MV – prezentace Projekt: Školní řád Projekt: prezentace Parlamentu, Senátu
<i>Péče o zdraví</i>		
• respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje • respektuje význam sexuality v souvislosti s pozitivními životními cíli • chápe význam zdrženlivosti a odpovědného sexuálního chování	– sexualita jako součást formování osobnosti – promiskuita	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Občan</i>		
• definuje pojmy samospráva obce, státní správa, obecní rada, zastupitelstvo • vyloží smysl voleb do obecního zastupitelstva	– já jako občan obce – na úřadě – jsem občanem státu – jsem občanem Evropské unie	Dějepis, zeměpis, český jazyk, cizí jazyk MKV – identita jedince, rovnost šancí, národnostní menšiny

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- orientuje se na úřadu - specifikuje pojem Euroobčan		OSV – vztahy a soužití ve společnosti, kolektivní činnost VDO – občanská společnost EGS – soužití v rámci Evropy MV – prezentace textů Projekt: komunální volby Projekt: vyplnění formuláře
<i>Občan a právo</i>		
- přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva druhých - objasní význam právní úpravy vztahů – vlastnictví, prac. poměr - definuje pojmy právní stát, zákonnost, právní jistota obyvatel - vysvětlí pojem právníka a fyzická osoba - zná Občanský zákoník, druhy vlastnictví - objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost uplatňuje - vysvětlí pojem závět a vydědění	– odvětví práva ČR – občanskoprávní vztahy – vlastnictví zavazuje – ochrana majetku – smlouvy – odpovědnost za škodu	Dějepis, český jazyk EGS – informace napříč zeměmi MDV – etický kodex VDS – lidská práva OSV - vlastnictví Projekt: Kupní smlouva
<i>Právní ochrana</i>		
- charakterizuje orgány právní ochrany - vysvětlí pojem sankce, druhy sankcí - popíše účastníky správního řízení - pochopí, že každý má zodpovědnost sám za sebe - definuje Syndrom týraného dítěte	– orgány právní ochrany a sankce – přestupky a správní řízení – občanské soudní řízení – trestní právo – děti a paragrafy	VDO – demokratický občan MKV – předsudky ve společnosti MDV- práce s informacemi z různých zdrojů
<i>V pracovním poměru</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- uvědomí si, co očekává od zvoleného povolání, zvaží, zda má pro něj předpoklady - vymezí zaměstnávání mladistvých - uvede, co musí obsahovat pracovní smlouva - zná způsoby rozvázání pracovního poměru	– správná volba – každé povolání si žádá své – první zaměstnání – v zaměstnání	Český jazyk - životopis OSV - sebepoznání Projekt: Mé schránky
<i>Rodina a zákony</i>		
- vysvětlí význam manželství - zná podmínky pro uzavření sňatku - vyjmenuje možnosti náhradní rodinné výchovy	– rodina – rodiče a děti	OSV – vzájemné soužití
<i>Hospodaření</i>		
- na příkladech ukáže využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, použití platebních karet, vysvětlí jejich omezení - vysvětlí význam úroku - uvede druhy a způsob využití pojištění - uvede a porovná způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - vyloží podstatu fungování trhu, nabídku a poptávku, tvorbu cen - popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje zdroje příjmu státu, směry výdajů, uvede příklady dávek ze státního rozpočtu - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	– úspory – investice – úvěry – splátkový prodej – leasing – rozpočet státu – význam daní – banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace – úročení – pojištění – produkty finančního trhu – tvorba ceny, inflace – korupce	Matematika Statistika
<i>Globální svět</i>		
popíše výhody spolupráce mezi státy včetně zajišťování	– NATO, OSN, Rada Evropy	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
obrony státu a účasti v zahraničních misích - objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru - rozumí povinností občana při zajišťování obrany objasní nutnost ekologického chování	– – globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti řešení – obrana státu	

5.7 Vyučovací předmět: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět dějepis je vyučován jako samostatný předmět v primě - kvartě 2 hodiny týdně.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2	2	2	2

Vzdělávání v předmětu dějepis:

- podporuje rozvíjení vlastního historického vědomí
- rozvíjí vnímání hlavních vývojových linií
- směřuje k získávání orientace v historickém čase
- vede k pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- učí chápat kulturní a etnické rozmanitosti světa
- směřuje k utváření pozitivního hodnotového systému

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka
- skupinová práce
- exkurze
- samostatná práce
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV - rozvíjení dovedností a schopností, komunikace, mezilidských vztahů, řešení problémů ...

VDO - lidská solidarita, občanská společnost, lidská práva, tolerance, volební systém

EV - člověk a příroda, prostředí a zdraví, zásahy do přírodních poměrů, historické památky

MKV - etnické skupiny, sbližování a prolínání kult.vlivů, předsudky, diskriminace, rasismus, mezinárodní solidarita

EGS - integrace Evropy, informace napříč zeměmi a práce s nimi, porozumění

MDV - sdělovací prostředky, propaganda, ověřování informací, analýza textů, prezentace

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací z různých zdrojů k používání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů a uvádění je do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zařazuje různé aktivity a metody při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování a formulování svých myšlenek
- zařazuje do výuky diskusi
- vede k práci s různými typy textů využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k pochopení týmové práce i vytvářením příznivého klimatu třídy
- učí je diskutovat v příjemné atmosféře ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k přijetí základních principů, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- učí je respektovat zásady jiných

- pěstuje v žácích vztah k tradicím a historickému dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k hledání způsobů, jak využívat znalostí i mimo školu pro svůj další rozvoj
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• osvojí si konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto prameny shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, osvojí si základní periodizaci dějin	– historie, archeologie, pomocné vědy - historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí, muzea, knihovny, archivy, historické prameny – práce s časovou přímkou, přiřazování dějů k ose	
<i>pravěk</i>		
• rozpozná vývojová stadia člověka • popíše způsoby obživy a soužití lidí • uvede příklady archeologických kultur na našem území	– starší doba kamenná – způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	Z – světové strany VV – pravěké malby, pojmy OSV – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů EV – člověk a příroda
<i>mladší doba kamenná</i>		
• charakterizuje podmínky a důsledky přechodu k zemědělství • objasní podmínky vzniku řemesel	– způsob života a obživy – počátky řemesel	Z – zemědělské oblasti OSV – kreativita – výroba keramiky
<i>doba kovů</i>		
• popíše důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	– rozvoj řemesel a obchodu; – zánik rodové společnosti	Z – orientace na mapě
<i>naše země v období pravěku</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa – chápe kulturní rozmanitost světa - uvede příklady archeologických kultur na našem území	– shrnutí	
<i>starověk</i>		
- objasní souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států - vysvětlí vlastními slovy podstatu společenského uspořádání - pojmenuje projevy náboženských představ	– oblasti starověkého východu – charakteristické rysy oblasti – vývoj společnosti – náboženské představy – počátek písma a kultury – přínos starověkých civilizací	EV – příroda a první civilizace
<i>Řecko</i>		
- objasní podstatu antické demokracie - charakterizuje přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury - uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých - uvědomí si prolínání kulturních vlivů - uvede významné typy památek, které ovlivnily evropskou kulturu	– kořeny řecké civilizace – archaické a klasické období – Makedonie – helénismus	VV – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) – eposy, řecké báje a pověsti VDO – demokracie, despotie, tyranie MKV – sbližování a prolínání kult. vlivů v období helénismu
<i>Řím</i>		
- definuje formy státní moci a vysvětlí podstatu antické demokracie - uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně středověkých států - získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin	– království – republika – císařství – počátky křesťanství – římská kultura – rozpad římské říše – naše země v době římské – shrnutí – opakování učiva primy	VV – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) – římské báje ČJ (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví VDO – občanská práva EGS – integrace Evropy, vliv Říma na raně střed. státy

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše - dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky - uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy		

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Opakování</i>		
	– krize císařství – křesťanství – zánik západořímské říše	
<i>středověk, raný středověk</i>		
- osvojí si periodizaci středověku - vysvětlí uspořádání společnosti raně feudálního státu, formování národních států - objasní úlohu křesťanství a víry - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z orientu - vymezí státotvornou úlohu panovnických dynastií - uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí - charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního	– nový etnický obraz Evropy – byzantská, arabská a franská říše – první státní útvary na našem území – česká stát v době knížecí – formování prvních státních celků v Evropě – boj mezi mocí světskou a církevní – křížové výpravy – románská kultura a životní styl raného středověku – shrnutí	VV – byzantské, arabské umění, románský sloh (architektura, sochařství, malířství) ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV – národ, vlast, čeští církevní patrioti EGS – formování evropských států, klíčové události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy MKV – náš etnický původ EV – historické památky
<i>vrcholný středověk</i>		
- porovná změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - popíše rozmach českého státu a jeho význam ve střední Evropě - charakterizuje dobový životní styl z hlediska sociálního i etnického	– rozvoj řemesel a obchodu – vznik měst a jejich význam – český stát za vlády posledních Přemyslovců – nástup Lucemburků a vláda Karla IV. – gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev	ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání VV – gotické umění (stavitelství, sochařství, malířství) HV – gotická hudba, Husitské písně OV – náš region (historie) VDO – Magna charta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- definuje problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci - definuje historický rozměr pojmů tolerance a intolerance	v období vrcholného středověku – konflikt mezi Anglií a Francií – kritika poměrů v církvi a husitství – shrnutí	1215 – vznik parlamentu MKV – předsudky, stereotypy kat. církve, husitství EV – historické památky
<i>pozdní středověk</i>		
popíše okolnosti vzniku středoevropského soustátí	– pozdní středověk – doba poděbradská – doba jagelonská – shrnutí – opakování učiva sekundy	VV – pozdní gotika EGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad projekty: Husitská Praha, Životní styl ve středověku, Osobnosti středověku

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>raný novověk</i>		
- osvojí si periodizaci novověku - definuje pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí - pozná důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí - definuje pojem reformace, její příčiny a cíle - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války - definuje pojmy absolutní moc, absolutismus - objasní postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách – rozdělení na katolický a reformační blok - vysvětlí důsledky náboženské nesnášenlivosti - definuje pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie	– počátky novověku – humanismus – objevné plavby a jejich společenské důsledky – náboženská reformace – počátky absolutních monarchií – český stát v předbělohorských poměrech – třicetiletá válka – občanská válka v Anglii – shrnutí	VV, HV – renesance (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ (lit.), OV – humanismus MKV – poznávání jiných kultur OV – typy států, složky státní moci EGS – reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky MKV – předsudky, stereotypy kat. církve

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. století</i>		
- popíše projevy barokní kultury - vysvětlí situaci českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce - charakterizuje význam osvícenství jako významného předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu - vymezi pojem osvícenský absolutismus - analyzuje rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie - vysvětlí pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu	– období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. století – baroko a životní styl – upevňování vlády Habsburků po 30leté válce – rozvoj vzdělanosti v době osvícenství české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. – situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie – boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických – shrnutí	VV, HV – baroko (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ (lit.) - baroko VDO – rekatolizace, náboženská nesnášenlivost ČJ (lit.) – osvícenství, klasicismus ČJ (lit.) – poč. národního obrození VDO – USA, Fr., - revoluce (Listina práv a svobod, ústava) EGS – revoluce USA, Francie, VB, 1848 EV – historické památky
<i>novověk od konce 18. stol. do roku 1914</i>		
- objasní důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti - charakterizuje národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - vysvětlí příčiny a průběh českého národního obrození - vyjádří vlastními slovy význam obrozeneckých snah významných osobností - vymezi dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran	– Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny – napoleonské války a jejich důsledky – průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury – národní a osvobozenécká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj – utváření novodobého českého národa – rok 1848 v Evropě a v Čechách – postavení českých zemí v habsburské monarchii	VV, HV – klasicismus, romantismus (stavitelství, sochařství, malířství, hudba) ČJ (lit.) – národní obrození, romantismus VDO – občanská společenství EV – prům. revoluce – dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, technické vynálezy MDV – NO – obroda českého jazyka, knihy, noviny, ... ČJ (lit.), VV, HV – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol. MKV – rasismus – otrokářství v USA

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- definuje emancipační hnutí českého národa jako významný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) - vysvětlí úsilí o vytvoření jednotlivých národních celků - objasní historický rozměr pojmu rasismus	ve 2. pol. 19. stol., její představitelé – procesy sjednocování v Německu a v Itálii – občanská válka v USA – shrnutí – opakování učiva tercie	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>moderní doba, situace v letech 1914 – 1948</i>		
- charakterizuje 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek - popíše okolnosti vzniku samostatného Československa, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky - vysvětlí změnu mezinárodně politických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu - rozpozná souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby - vymezení historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese - uveďte příklady vnímání rozmanitosti projevů kultury a přínosu národní a evropské kultury k tomuto odkazu - popíše vnitřní a zahraniční politiku Československa	– první světová válka – situace v Rusku, ruské revoluce – vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy – mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech – počátky fašistického hnutí – SSSR v meziválečném období – Světová hospodářská krize a její důsledky – první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek – kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války – cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky – Protektorát Čechy a Morava	VDO – vznik totalitního zřízení OV – problémy lidské nesnášenlivosti – životní názor (náboženství) MDV – propaganda ČJ (lit.) – literatura 1. poloviny 20. století VV, HV – umění 1. pol. 20. století VDO – volební systém, formy vlády, Československo – Češi x Němci x Židé EGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN MKV – rasismus 20. stol., lidská solidarita během válek EV – průmyslová revoluce a životní prostředí, technické vynálezy OSV, VDO – holocaust (projekt) EGS – OSN VDO – totalitní režim MDV - propaganda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
v období druhé republiky, protektorátu • popíše poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 • zdůvodní možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	– druhá světová válka – domácí a zahraniční odboj – mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa – poválečné Československo v letech 1945 – 1948 – únorový převrat 1948 – shrnutí	
<i>dějiny od poloviny 20. století do současnosti</i>		
• vymezí postavení Československa v mezinárodních souvislostech • charakterizuje znaky totalitní společnosti • charakterizuje vznik a problémy existence bipolárního světa • objasní nutnost respektovat identitu druhých • vysvětlí vnitřní situaci v naší republice (události r. 1968) • popíše postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů • charakterizuje vnitřní situaci v naší republice v roce 1989 a vývoj v 90. letech – vznik České republiky • objasní ustavení demokratického režimu • popíše hrozbu terorismu • uvede příklady vlivu médií na každodenní život a politické dění • vymezí začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do EU)	– postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace Československo ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí – studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků – rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět – vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy – charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) – krize sovětského impéria a „perestrojka“ – obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ – rozpad Československa, vznik České republiky – Česká republika na přelomu tisíciletí	OV – mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy VDO – Československo a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77 EGS – východ x západ, NATO, Varšavská smlouva EV – zásahy do přírodních poměrů (SSSR) VDO – formy vlády ČJ (lit.) – literatura 2. pol. 20. století VV, HV – umění 2. pol. 20. století EGS – revoluce 1989, začlenění České republiky do integračního procesu – vstup do EU MDV – sdělovací prostředky a politika

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - prokáže základní orientaci v problémech současného světa	– technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace – shrnutí – opakování učiva kvarty	

5.8 Vyučovací předmět: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět od primy do kvarty včetně, a to ve všech ročnících dvě hodiny týdně.

Výuka zeměpisu probíhá převážně v odborné učebně zeměpisu, částečně i v kmenových učebnách.

Součástí výuky jsou ve vybraných ročnících (prima, tercie a kvarta) i terénní cvičení. Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2	2	2	2

Obsahové vymezení předmětu

Předmět zeměpis zahrnuje obsah vzdělávacího oboru Geografie.

Vyučovací předmět zeměpis prolíná celým základním vzděláním a žáky vede a směřuje k:

- seznámení s aktuálním stavem krajinné sféry
- pochopení vztahů, které v krajinné sféře existují
- analýze vývojových trendů, vyhledávání problémů a navrhování jejich řešení
- práci s mapami a dalšími kartografickými produkty, i s dalšími formami grafického vyjádření informací
- silnější identifikaci s místním regionem a jejich vlastí
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikaci geografických poznatků v praktickém životě

Průřezová témata a mezipředmětové vztahy

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...

- fyzika: sluneční soustava, vesmír, proudění vzduchu, tvorba oblaků a srážek, ...
- biologie: základy geologie, rozšíření rostlin a živočichů, biotopy, ekosystémy, CHKO, NP, ...

Mezipředmětové vztahy jsou realizovány i v ostatních vzdělávacích oblastech:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy a diagramy, ...
- ICT: zdroje aktuálních informací a jejich zpracování, ...
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata

OSV – rozvoj schopností poznávání, sebeorganizace, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje

VDO – občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie

EGS – objevování Evropy, světa

MKV – kulturní difference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity

EV – ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

MDO – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba a tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Organizační vymezení předmětu

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek a obrazových materiálů
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách (s využitím map, pracovních sešitů, statistických ročenek, časopisů, internetu)
- didaktické hry a kvízy
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k umění sebehodnocení

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a dalších záznamů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Země jako vesmírné těleso</i>		
• jednoduše vysvětlí vznik vesmíru, hvězd a sluneční soustavy • vyjmenuje tělesa patřící do sluneční soustavy – zejména planety • objasní jedinečnost Země ve sluneční soustavě • vyhledá a porovná základní údaje o Zemi s ostatními planetami	– Země jako vesmírné těleso – vesmír a hvězdy – Slunce a sluneční soustava	D – stáří kosmu, existence lidstva F – látky a tělesa, pohyb těles, síly, vesmír Bi – vznik života M – jednotky vzdáleností,

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- popíše tvar Země pomocí glóbu, uvede praktické důsledky kulatosti Země - vyjmenuje mezníky v dobývání vesmíru - vysvětlí pojmy -zemská osa, severní a jižní pól, na glóbu sklon zemské osy - vyjmenuje základní pohyby Země a jejich důsledky - vysvětlí délku trvání dne a noci na Zemi a pravidelné střídání ročních období - charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce - popíše, jak dochází k zatmění Slunce a Měsíce - objasní a jednoduše graficky znázorní vznik přílivu a odlivu	– tvar a rozměry Země, vývoj názorů na tvar Země – kosmický výzkum a jeho dějiny – pohyby Země – otáčení, oběh – Měsíc – přirozená družice Země	porovnávání velikostí planet OSV – otázka vlastního názoru na tvar Země v minulosti D – vývoj poznání o tvaru Země MDV – snímky z kosmu OSV – otázka vlastního názoru na pohyby Země v minulosti EGS – důsledky pohybů Země pro život lidí ve světě Ov - kalendář Bi – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci F – gravitační síla Země
	<i>Glóbus a mapa</i>	
- vysvětlí pojem glóbus - definuje pojmy: poledník, místní a hlavní poledník, rovnoběžka, zemský rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruh, datová mez - lokalizuje místo na mapě dle zadaných zem. souřadnic - zjistí zem. souřadnice libovolného místa na mapě - objasní princip pásmového času - s použitím atlasu řeší jednoduché výpočty času - vysvětlí pojmy mapa, plán, měřítko - využívá měřítko k jednoduchým výpočtům vzdáleností na mapě a na globu	– poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, zeměpisná síť – pásmový čas – mapa, plán – měřítko – obsah mapy, polohopis, výškopis, vysvětlivky – školní atlas,	EGS – model Země OSV – spolupráce při měření a výpočtech EGS – časová pásma Ov – režim dne – časová pásma M – polokružnice, výpočet času M – práce s měřítkem, převody jednotek, poměr MDV – zdroj informací – mapy, aktuality

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozlišuje mapy dle měřítka a obsahu - čte základní informace z map v atlase a turistické mapy - prokáže aktivní znalost smluvených značek, kót, nadmořské výšky, vrstevnic a hloubnic - určí význam některých mapových značek - vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstříku - popíše jednoduše trasu vyznačenou v mapě	– turistická mapa	Bi – tématické mapy D - tématické mapy Vv – estetická stránka mapy
<i>Terénní cvičení 1</i>		
- v přírodě určí světové strany - zorientuje mapu - zaznamená do mapy prošlou trasu - porovná obsah mapy se skutečností	– práce s topografickou, popř. turistickou mapou	Zeměpisná vycházka – práce s mapou, orientace v krajině
<i>Přírodní sféra</i>		
- vyjmenuje hlavní složky přírodní sféry, popíše rozdíly mezi nimi - popíše vnitřní stavbu Země	– složky přírodní sféry – geologický vývoj, stavba Země	Bi – horniny a nerosty Bi – endogenní a exogenní děje
<i>litosféra</i>		
- zjednodušeně vysvětlí teorii deskové tektoniky a její důsledky - vyjmenuje vnitřní a vnější procesy - vysvětlí příčiny vzniku vybraných pohoří - přiřadí vybrané tvary reliéfu k činitelům, kteří je vytvářejí	– desková tektonika, vulkanismus, seizmická činnost, horotvorné procesy – eroze, vnější činitelé – atmosférické vlivy, tekoucí voda, ledovce, chemické zvětrávání, činnost člověka a živých organismů	Bi – horniny a nerosty Bi – endogenní a exogenní děje
<i>pedosféra</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- vyjmenuje základní půdní typy a zhodnotí jejich úrodnost - definuje pojmy mateční hornina, humus, eroze půdy - uvede příklady změn povrchu činností člověka v okolí bydliště a školy	– půdní typy, vznik půd	Bi – živá složka půdy EV – výklad - půda (význam pro společnost, poškození a ochrana půd)
<i>atmosféra</i>		
- rozliší pojmy počasí a podnebí - vysvětlí vznik větrů - vyjmenuje podnebné pásy - posoudí vliv klimatu na život lidí v různých klim. oblastech	– složení atmosféry, počasí, podnebí – podnebné pásy a jejich charakteristika	F – teplota, tlak, změny skupenství EV – klimatické změny, ekosystémy, kvalita ovzduší EGS – propojení složek přírodní sféry, oteplování, rozšiřování pouští
<i>hydrosféra</i>		
- popíše rozdělení vody na Zemi - vysvětlí pojmy oceán, moře, pohyby mořské vody, záliv, průliv, průplav, vodní tok, povodí, rozvodí, úmoří, bezodtoká oblast a uvede jejich příklady - objasní vliv oceánských proudů na podnebí - posoudí možnosti ekonomického využití konkrétních řek a jezer	– rozdělení a význam vodstva na Zemi – světový oceán, pohyby oceánské vody – vodstvo na pevnině – řeky, jezera, ledovce, podpovrchová voda, mokřady	OSV – zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů EV – výklad - voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, šetření vodou)
<i>biosféra</i>		
- vymezí geografická šířková pásma, vyhledá pro ně typické zástupce fauny a flóry - vysvětlí souvislost mezi různými typy klimatu, typy vegetace a typy půd	– geografická šířková pásma a výškové stupně rostlinstva	Bi – rozmanitost organismů, ekosystémy, fotosyntéza EV - Ekosystémy – diskuse - vegetace (role vegetace v rámci ekosystému, důsledky změn vegetace, význam deštných pralesů, příčiny jejich likvidace)
<i>Terénní cvičení 2</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- zařadí jednotlivé konkrétní objekty do krajinných složek a jejich částí - vyhledá a zařadí tvary reliéfu - na příkladech vysvětlí vztah složek KS	- krajinná sféra - hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Zeměpisná vycházka – studium přírodních složek v okolí školy
<i>Regionální zeměpis</i>		
- lokalizuje na mapě světadíly, jejich části a oceány (určí polohu podle zeměpisných souřadnic, polokoulí, vůči sobě i vůči podnebným pásům) - rozumí rozdílu mezi světadílem a kontinentem - seřadí světadíly a oceány podle rozlohy - podle obecně zeměpisné mapy charakterizuje členitost světadílů	- matematická a relativní geografická poloha - rozloha, členitost, rozložení kontinentů a oceánů	M – výšečtové diagramy D – objevné cesty EGS – využití oceánů EV – podmínky života na Zemi MDV - aktuality
<i>Afrika, Austrálie a Oceánie</i>		
- na mapě lokalizuje významné místopisné pojmy, zhodnotí jejich polohu a popíše vztahy mezi nimi - vyjmenuje vegetační a podnebné pásy - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy	- poloha, rozloha, členitost pobřeží - povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje - obyvatelstvo, politické a hospodářské poměry - regiony světadílů	EGS – orientace na politické i obecně zeměpisné mapě, tematických mapách D – objevné cesty, kolonizace D – počátky lidské společnosti MV – kulturní rozdíly VDO – respektování kulturních a etnických odlišností EV – přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví EGS – humanitární pomoc EGS – regiony v globálních souvislostech hosp. a polit. vývoje MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<i>Polární oblasti, Arktida a Antarktida</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- na mapě vymezí polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - seznámí se s globálními problémy, které této oblasti hrozí - na přiměřené úrovni vybere společné a rozdílné znaky obou polárních oblastí	- vymezení, přírodní podmínky, objevování, možnosti využití - srovnání polárních oblastí	EV – ochrana přírody, přístupy k přírodnímu dědictví D – dobývání pólů Bi – rostlinstvo a živočišstvo EGS – mezinárodní spolupráce a výzkum MDV – aktuální stav OSV – spolupráce

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Regionální zeměpis – Afrika, Austrálie a Oceánie, Amerika, Asie</i>		
<i>Afrika, Austrálie a Oceánie</i>		
- na mapě lokalizuje významné místopisné pojmy, zhodnotí jejich polohu a popíše vztahy mezi nimi - vyjmenuje vegetační a podnebné pásy - provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů - vyhledá a stručně charakterizuje nejvýznamnější státy	- poloha, rozloha, členitost pobřeží - povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje - obyvatelstvo, politické a hospodářské poměry <i>regiony světadílů</i>	EGS – orientace na politické i obecně zeměpisné mapě, tematických mapách D – objevné cesty, kolonizace D – počátky lidské společnosti MV – kulturní rozdíly VDO – respektování kulturních a etnických odlišností EV – přístupy k přírodě, k přírodnímu a kulturnímu dědictví EGS – humanitární pomoc EGS – regiony v globálních souvislostech hosp. a polit. vývoje <i>MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>
<i>Amerika</i>		
- Žák - za pomoci mapy určí geografickou polohu (vzhledem ke kontinentům, oceánům, zeměpisné síti, k polokoulím, k podnebným pásům)	- Regionální zeměpis – Amerika, Asie - Amerika - poloha, rozloha	EGS – orientace na politické mapě světa, obecně zeměpisných map a tematických map Ameriky, Asie EV – ochrana přírody a ŽP, přístupy k přírodnímu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• porovná rozlohu S. a J. Ameriky s ostatními světadíly • vymezí a na mapě ukáže jednotlivé části Ameriky • porovná historický vývoj Anglofonní a Latinské Ameriky • na mapě lokalizuje významné prvky horizontální členitosti • popíše povrch Ameriky, pojmenuje a vyhledá na mapě největší pohoří a nížiny, činné sopky, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera a bezodtoké oblasti • vyjmenuje podnebné pásy a podle teploty, srážek a vlivu oceánských proudů vymezí v mírném pásu podnebná pásma • přiřadí jednotlivá geografická šířková pásma i půdní typy k typům podnebí (uvádí rostliny, živočichy typické pro jednotlivá pásma) • popíše a lokalizuje rozmístění původních kultur • stručně popíše osídlování Ameriky Evropany • vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti a nejvýznamnější města • srovnává obyvatelstvo podle rasy, jazyka a náboženství (Latinská Amerika x Angloamerika) • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby surovin • v atlase vyhledá nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny	– členění amerického kontinentu – povrch a vodstvo – podnebí – rostlinstvo a živočišstvo – obyvatelstvo a sídla – hospodářství	dědictví a kulturnímu dědictví Př – základy ekologie: Organismy a prostředí D – nejstarší civilizace, zámořské objevy a dobývání světa MV – Kulturní rozdíly: kulturní tradice, zvyky, náboženství Etnický původ: různé způsoby života, odlišné vnímání světa, kolonizace, rasové poměry a soužití ras VDO – prvky demokracie, forma vlády, orientace ve světě EGS – americké, asijské regiony v globálních souvislostech hospodářského a politického vývoje CJ – jazykové oblasti Ameriky D – vznik USA, úloha USA ve světě OSV – komunikace s jinými národy, rozvoj schopností poznávání, diskuze nad problémy Bi – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné říše F – typy elektráren, rychlost dopravních prostředků

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- na mapě ukáže hlavní sídelní a průmyslové oblasti - vyhledá nejvýznamnější oblasti ČR		
<i>Oblasti a státy Ameriky</i>		
- vyjmenuje a na mapě ukáže státy Severní a Latinské Ameriky, jejich hlavní města - z mapy určí jejich geografickou polohu i polohu vůči sousedním zemím - posoudí jejich hospodářský a politický význam; využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států	– USA, Kanada, Mexiko – Středoamerické země – Karibské státy – Brazílie, Laplatské státy – Andské země	
<i>Asie</i>		
- na mapě zjednodušeně ukáže hranici Asie s Evropou a Afrikou - za pomoci mapy určí geografickou polohu (vzhledem ke kontinentům, oceánům, zeměpisné síti, k polokoulím, k podnebným pásům) - porovná rozlohu Asie s ostatními světadíly - na mapě lokalizuje významné prvky horizontální členitosti - popíše povrch Asie, pojmenuje a vyhledá na mapě největší pohoří a nížiny, oblasti s výskytem sopečné činnosti a zemětřesení, nejvyšší vrcholy, významné veletoky, jezera a bezodtoké oblasti - vymezí v mapách úmoří Asie - vyjmenuje podnebné pásy a podle teploty, srážek a vlivu	– poloha, rozloha – povrch a vodstvo – podnebí	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
oceánských proudů vymezí jednotlivá podnebná pásma • určí v mapách monzunové oblasti a zhodnotí význam monzunů pro osídlení a zemědělství • přiřadí jednotlivá geografická šířková pásma i půdní typy k typům podnebí (uvádí rostliny, živočichy typické pro jednotlivá pásma) • popíše a lokalizuje rozmístění nejstarších kultur • určí nejvíce zastoupené rasy a jejich rozmístění • vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti a nejvýznamnější města • srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství (pojmenuje hlavní náboženství v Asii) • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby surovin • v atlase vyhledá nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny • na mapě ukáže hlavní sídelní a průmyslové oblasti	– rostlinstvo a živočišstvo – obyvatelstvo a sídla – hospodářství	
<i>Oblasti Asie</i>		
• vyhledá na politické mapě Asie velké zeměpisné regiony, vybrané státy a jejich hlavní města • posoudí vliv monzunového a vnitrozemského klimatu na život v daných regionech • z mapy určí jejich geografickou polohu i polohu vůči sousedním zemím • posoudí jejich hospodářský a politický význam;	– jihozápadní Asie	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- na přiměřené úrovni popíše vývoj palestinsko-izraelského konfliktu - posoudí vliv těžby ropy na životní úroveň a politické poměry v oblasti Perského zálivu - porovná základní charakteristiky Číny a Indie, analyzuje příčiny rozdílů - analyzuje příčiny ekonomického rozvoje „asijských tygrů - s pomocí mapy zhodnotí přírodní podmínky Japonska - porovná základní rysy ekonomiky Japonska a USA	– monzunová Asie (jižní, jihovýchodní a východní) – Indie – Čína – asijské draci – Japonsko – střední Asie – Zakavkazsko – severní Asie (asijské Rusko)	

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Společenské a hospodářské prostředí</i>		
<i>Obyvatelstvo</i>		
- vysvětlí příčiny nárůstu počtu obyvatel na Zemi - objasní pojmy porodnost a úmrtnost - vypočítá konkrétní přirozený přírůstek obyvatelstva daného státu - vyhledá údaje o počtu obyvatel konkrétního státu či regionu - zjistí příklady států s kladným a záporným přirozeným přírůstkem - vysvětlí rozdíly v přirozeném přírůstku vyspělých a rozvojových zemí - porovná rozmístění obyvatelstva na Zemi	– obyvatelstvo světa a jeho početní růst – rozmístění obyvatelstva na Zemi	Bi – lidská populace, lidské rasy, podmínky života na Zemi, obživa obyvatelstva, podvýživa, hlad, HIV D - nejstarší osídlené oblasti, demografická revoluce od 19. stol., průmyslová revoluce, významné technické objevy, průmyslový pokrok, rozvoj služeb, kláštery a university jako centra vzdělanosti OV – lidská práva, pokrok lidstva, konzumní způsob života, šetření surovinami, bezpečnost dopravy, význam vzdělání pro

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- objasní vliv přírodních a společenských faktorů na rozmístění - rozlišuje a vysvětlí – migrace, imigrace, emigrace - lokalizuje s pomocí mapy hlavní migrační proudy - vyvodí hlavní příčiny vnitrostátní a mezistátní migrace - definuje na přiměřené úrovni pojmy rasa a národ - rozdělí obyvatelstvo podle ras, jazyků - doloží neplatnost rasistických a xenofobních názorů - vyjmenuje světová náboženství - popíše zásadní rozdíly mezi světovými náboženstvími - rozdělí obyvatelstvo podle věku, pohlaví a ekonomické aktivity - porovná významné státy světa dle charakteristik obyvatelstva - ze zadaných údajů vypočte hustotu zalidnění regionu	– územní pohyb obyvatelstva – lidské rasy, národy, jazyky – náboženství ve světě – struktura obyvatelstva	člověka, volba povolání, zdravý životní styl M – rozbor grafů, porovnávání čísel, výpočet hustoty zalidnění, jednotky plochy Ch – chemizace zemědělství – vliv na přírodu, kvalitu potravin – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie F – typy elektráren, jaderná reakce MKV – historie, tradice, kultura, rozmanitost OSV – vztahy mezi lidmi, diskuse na dané téma, skupinová práce EV – vztah k přírodě, vliv hospodářství na krajinu a ŽP, ochrana přírody EGS – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost sv. hospodářství na těžbě, vyčerpatelnost nerostných surovin, šetření MDV – zdroje informací, aktuality
<i>Sídla</i>		
- odliší venkovská a městská sídla - posoudí výhody života ve městě a na venkově - vysvětlí pojmy – urbanizace, aglomerace, konurbace, megalopolis - objasní, jakou úlohu plní každá část města	– venkovská sídla – městská sídla – proces urbanizace – územní struktura měst	
<i>Světové hospodářství</i>		
rozliší základní sektory ekonomiky	– odvětvová struktura ekonomiky	rovnocennost všech etnických skupin ras a kultur;

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- vysvětlí rozdíly mezi jádrovými a periferními oblastmi a uvede příklady - vyjmenuje různé typy zemědělství, ve kterých oblastech světa se s nimi setkáme - zařazuje zemědělské plodiny do podnebných pásů - ukáže na mapě hlavní oblasti pěstování těchto plodin - vyhledá hlavní rybolovné oblasti - lokalizuje na mapě hlavní oblasti těžby a spotřeby paliv ve světě - vyjmenuje hlavní odvětví těžkého a spotřebního průmyslu - porovná strukturu výroby elektrické energie ve vybraných zemích - porovná výhody a nevýhody jednotlivých typů dopravy - zhodnotí význam služeb pro obyvatelstvo - na mapě lokalizuje hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě a rozliší u nich převládající typy turistiky - zařadí světové makroregiony k bohatému Severu či chudému Jihu - vyjmenuje základní znaky vyspělých a zaostalých regionů - navrhne efektivní formy pomoci zaostalým zemím	– jádrové a periferní oblasti – zemědělství – pěstování užitkových plodin, chov hospodářských zvířat – těžba a spotřeba nerostných surovin – zpracovatelský průmysl – doprava – železniční, silniční – vodní – letecká, potrubní – doprava informací – služby obyvatelstvu – cestovní ruch – hlavní oblasti cestovního ruchu – ekonomická vyspělost – Sever x Jih – mezinárodní obchod – hlavní hospodářské organizace ve světě	odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin, projevy rasové nesnášenlivosti - jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- vysvětlí pojmy import, export, obchodní bilance - uvede hlavní hospodářské organizace ve světě		
<i>Politický zeměpis</i>		
- rozdělí státy podle geografické polohy, rozlohy a lidnatosti - vyjmenuje příklady státních hranic - vyjmenuje příklady nezávislých a závislých států - vysvětlí na příkladech rozdíly ve formách vlády – republika, monarchie - vysvětlí na příkladech rozdíly mezi unitárními a federativními státy - uvede typy polit. moci ve státě – jakými způsoby je uplatňována - rozdělí státy podle stupně hospodářského rozvoje - vyjmenuje a vysvětlí hlavní význam politických organizací ve světě - objasní příčiny konfliktů	- poloha, rozloha, lidnatost - státní hranice - státní zřízení, způsob vlády - správní členění - stupeň rozvoje států - mezinárodní politické organizace a seskupení - ohniska neklidu v současném světě	Ov – státní zřízení, forma vlády, principy demokracie, náboženství, národnostní menšiny, příčiny válek, řešení konfliktů, mezinárodní spolupráce D – vznik států v minulosti, vývoj počtu států Př – vliv přírodních podmínek na osídlení VDO – prvky vlády, demokracie, totalita, vztahy mezi státy světa OSV – formulace svého názoru, naslouchání, argumentace MKV – politické a sociální konflikty, tolerance EGS – mezinárodní spolupráce, orientace v evropském a mezinárodním prostoru, nebezpečí terorismu MDV – aktuality, zdroj informací
<i>Životní prostředí, krajina</i>		
- objasní pojem krajina, uvede, čím je krajina tvořena - vysvětlí pojem přírodní krajina, uvede vnitřní a vnější činitele, které na krajinu působí	- krajina - přírodní krajina - kulturní krajina - životní prostředí lidské společnosti	EV – ochrana přírody, trvale udržitelný rozvoj MDV – kritické vyhodnocení informací EGS – globální úroveň ŽP – množství OSV – osobní zodpovědnost za jednání v okolním prostředí
<i>Vlivy člověka a lidské společnosti na krajinu</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• uvede lidské činnosti, které se podílejí na přeměně krajiny • vyjmenuje typy krajín • posoudí potenciál krajiny pro hospodářské využití • rozlišuje přírodní a kulturní krajinné složky • rozlišuje složky ŽP, i ŽP z hlediska kvality • uvede přímé a nepřímé vlivy lidských zásahů do ŽP • rozdělí přírodní zdroje, uvede důsledky těžby na krajinu • objasní, které faktory se podílejí nejvíce na ohrožení půdy • doloží vliv průmyslu a dopravy na ovzduší • vysvětlí pojmy – imise, emise, kyselé deště	– lidé a ŽP – přírodní zdroje – půdy a ŽP – vzduch a ŽP	EV – výklad - les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás
<i>Globální problémy současnosti</i>		
• vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a řešeních • definuje trvale udržitelný rozvoj • uvede, jakými způsoby se lidé, mezinárodní organizace, nevládní organizace podílejí na ochraně ŽP	– trvale udržitelný rozvoj a jeho význam	
<i>Terénní cvičení 3</i>		
• v okolí školy rozliší různé typy krajiny a její složky, vyhledá hranice mezi složkami v krajině • vyhledá změny, ke kterým došlo v krajině místního regionu v nedávné době • posoudí vliv přírodních složek krajiny na rozvoj a prostorové uspořádání obce	– pozorování krajiny, typy krajín, vývoj krajiny – kvalita životního prostředí místního regionu	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuse - nevhodné zásahy do životního prostředí v místním regionu (změny toku řeky, nevhodné úpravy koryta řek, změny vegetace, terénní úpravy)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- v terénu vyhledá příklady nevhodných zásahů člověka do krajiny - navrhne opatření vedoucí k omezení poškozování životního prostředí - navrhne alternativní možnosti ekonomického využití místní krajiny		EV - Základní podmínky života - diskuse - vliv hosp. činností na životní prostředí (zemědělská výroba, průmysl a těžba, doprava)
<i>Ochrana člověka při mimořádných pohromách</i>		
- posoudí pravděpodobnost výskytu různých mimořádných pohrom v místě bydliště - jmenuje zdroje, ze kterých se lze dozvědět o hrozícím nebezpečí - jmenuje důležitá telefonní čísla pro tísňové volání • uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných situacích	– živelné pohromy (zemětřesení, povodně, klimatické katastrofy, sesuvy, požáry) – chování v krizových situacích	
<i>Evropa</i>		
- na mapě zjednodušeně ukáže hranici Evropy s Asií - za pomoci mapy určí geografickou polohu (vzhledem ke kontinentům, oceánům, zeměpisné síti, k polokoulím, k podnebným pásům) - porovná rozlohu Evropy s ostatními světadíly - na mapě lokalizuje významné prvky horizontální členitosti - popíše povrch Evropy, pojmenuje a vyhledá na mapě největší pohoří a nížiny, nejznámější sopky, nejvyšší	– poloha, rozloha – povrch a vodstvo	EGS – Evropa a svět: orientace na politické mapě světa, obecně zeměpisných map a tematických map; evropské jazykové a kulturní okruhy VDO – respektování kulturních, etnických a jiných odlišností D – nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury – křesťanství, demokracie, právo, umění a věda; Evropský integrační proces, vývoj po druhé světové válce

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vrcholy, významné veletoky, jezera • vymezí v mapách úmoří Evropy a bezodtoké oblasti • vyhledá v mapách oblasti s četnými průplavy • vyjmenuje podnebné pásy a podle teploty, srážek a vlivu oceánských proudů vymezí jednotlivá podnebná pásma • zhodnotí kontinentální a oceánské vlivy v podnebí v konkrétních oblastech • přiřadí jednotlivá geografická šířková pásma i půdní typy k typům podnebí (uvádí rostliny, živočichy typické pro jednotlivá pásma) • popíše a lokalizuje nejstarší evropské civilizace • vyhledá na mapě nejhustěji a řídce zalidněné oblasti a nejvýznamnější města • srovnává obyvatelstvo podle náboženství, rozmístění národů a jejich jazykových skupin • určí evropské státy a národy s největším počtem obyvatel • na mapě ukáže hlavní oblasti těžby surovin • vyjmenuje nejvýznamnější hospodářsky pěstované plodiny • na mapě ukáže hlavní sídelní a průmyslové oblasti • vyhledá na mapě nejvýznamnější přístavy, letiště a hlavní oblasti cestovního ruchu	– podnebí – rostlinstvo a živočišstvo – obyvatelstvo a sídla – hospodářství –	
<i>Oblasti a státy Evropy</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• z mapy určí jejich geografickou polohu i polohu vůči sousedním zemím, posoudí jejich hospodářský a politický význam; využívá získaných znalostí k charakteristice jednotlivých států • posoudí odlišnost vývoje v komunistických a demokratických zemích Evropy po druhé svět. válce • určí a vyhledá v mapách státy EU, státy NATO • zhodnotí hospodářský a politický význam oblasti, porovná ji s ostatními oblastmi Evropy • podává stručný komplexní geografický přehled vybraných modelových států střední Evropy • za pomoci mapy určí geografickou polohu Ruské federace (vzhledem k světadílům, oceánům, sousedním regionům, zeměpisné síti) • zhodnotí s mapou rozlohu, přírodní poměry a zdroje Ruska	– Střední Evropa – Západní Evropa – Severní Evropa – Jižní Evropa – Jihovýchodní Evropa – Východní Evropa – Rusko	EGS – výklad - moderní historie Evropy (bipolární rozdělení, počátky integrace) EGS – výklad, referát - integrace Evropy (vývoj a praktické důsledky integrace, orgány EU a jejich sídla, rozšiřování EU, perspektivy integrace) Evropa a svět nás zajímá EGS – výklad - státy Evropy (odlišnosti a společné znaky, život lidí v různých evropských zemích, turistické atrakce v Evropě)

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Zeměpis České republiky</i>		
• různými způsoby popíše polohu České republiky a porovná ji s vybranými státy • na mapě lokalizuje významné místopisné pojmy, zhodnotí	– poloha, rozloha, hranice České republiky – místopis České republiky	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
jejich polohu a vztahy mezi nimi - vysvětlí odlišnosti geologického vývoje České vysočiny a Karpat - posoudí vliv polohy a povrchu na charakteristiku klimatu v různých místech České republiky - analyzuje příčiny vzniku povodní - uplatňuje zásady bezpečného chování při ohrožení povodněmi - vysvětlí důsledky změn vegetačního pokryvu v České republice - vyhledá na mapě nejvýznamnější přírodní chráněná území a doloží jejich jedinečnost - lokalizuje na mapě kraje České republiky a vyjmenuje jejich vybrané kompetence - s pomocí věkové pyramidy obyvatelstva České republiky vyvodí příčiny změn přír. přírůstku po 2. světové válce - rozdělí obyvatelstvo České republiky do kategorií dle pohlaví, národnosti, víry, věku a ekon. aktivity - porovná vybraná členění populace a urbanizaci České republiky s významnými státy Evropy a světa - vyjmenuje zásadní důsledky hosp. transformace po roce 1989 - rozliší regiony ekonomicky úspěšné a regiony s vážnými sociálními problémy	- povrch České republiky - podnebí České republiky - vodstvo České republiky - vegetace České republiky, lesy a jejich význam - ochrana přírody v České republice, národní parky, CHKO, NPR - administrativní členění České republiky - obyvatelstvo České republiky – vývoj počtu obyvatel, přirozený přírůstek - obyvatelstvo České republiky – rozdělení obyvatelstva, sídla - ekonomika České republiky – vývoj, sektory, zahraniční obchod - turistický ruch v České republice	EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – diskuse - vliv člověka na vznik a průběh povodní (změny vegetace, úprava toku řeky, zástavba v okolí řeky) EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – výklad - ochrana přírody (význam chráněných území, zásady citlivého hospodářského využití chráněných území) Ov

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• uvede významné komodity exportu a importu České republiky • na mapě lokalizuje regiony významné pro cestovní ruch, zhodnotí předpoklady regionů pro další rozvoj turistiky • porovná kraje České republiky podle základních geografických ukazatelů	– regiony (kraje) České republiky	
<i>Místní region - Ledecsko</i>		
• různými způsoby vymezí místní region a analyzuje klady a zápory jeho polohy • doloží jedinečnost místního regionu v rámci České republiky • vyjmenuje zásadní sociální a ekonomické problémy Ledčska • navrhne možnosti řešení výše uvedených problémů	– vymezení, hranice a poloha Ledčska – přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství (potenciál a bariéry rozvoje) Ledčska	
<i>Terénní cvičení 4</i>		
• pozorováním v terénu doloží, k jakým změnám došlo v okolí Ledče po roce 1989 • posoudí výhody a nevýhody bydlení v různých částech Ledče • na přiměřené úrovni navrhne možnosti využití vybraných pozemků na území Ledče	– územní rozvoj města, základy územního plánování	

5.9 Vyučovací předmět: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	5	5	4	4(1)

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět matematika prolíná celým základním vzděláváním a již svojí podstatou:

- rozvíjí logické, abstraktní a kritické myšlení
- vede k myšlenkové samostatnosti
- přispívá k intelektuálnímu rozvoji
- formuje volní a charakterové rysy osobnosti.
- řeší problémové úlohy a situace z běžného života

Organizační vymezení předmětu:

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- frontální výuka propojená řízeným rozhovorem s využitím demonstračních pomůcek
- samostatná práce žáků a řešení problémových situací
- práce ve skupinách
- didaktické hry, počítařské soutěže
- dostupné prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, výukový program CABRI)

Obsah vyučovacího předmětu matematika je spjat s vyučovacími předměty:

- fyzika, chemie, zeměpis (Člověk a příroda)
- informatika (Informační a komunikační technologie)

Vyučovacím předmětem matematika prolíná průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, které přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností, schopností a pomáhá rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot, klade důraz na formování volních a charakterových rysů, rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, tvořivost.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- uspořádá učivo v čase, respektuje návaznosti a vztahy uvnitř učiva, dbá na rovnoměrné zatížení žáků v průběhu školního roku
- rozvíjí schopnost samostatně vyhledávat informace, třídit je a využívat
- rozvíjí soutěživost, zařazuje vhodné problémové úkoly, matematické hádanky
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů při řešení reálné situace

- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- rozvíjí paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a matem. algoritmů
- podporuje účast žáků v soutěžích a olympiádách, kde má možnost srovnávat své vědomosti s jiným žáky, učí se sebehodnocení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- provádí se žáky rozbor úlohy, vede je k vytvoření plánu jeho řešení, odhadu řešení a ověřování správnosti výsledku
- rozvíjí samostatné uvažování a vyvozování logických závěrů
- vede žáky k argumentaci, k diskusi, k obhajování svých výroků
- učí žáky užívat různé postupy řešení a obhajovat svůj postup řešení
- rozvíjí získané vědomosti a dovednosti při objevování různých variant řešení
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- zařazuje takové úkoly, u kterých žáci mohou použít známé a osvědčené postupy řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k přesnému vyjadřování myšlenek v logickém sledu, ke kultivovanému písemnému a ústnímu projevu
- vede žáky k matematickému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- učí žáky pracovat s informacemi, provádět situační náčrty, rozumět údajům sestavených do tabulek a grafů, používat různých textů a obrazových materiálů
- rozvíjí dovednost přesného a estetického rýsování
- zadává úkoly, které žáci řeší s využitím moderní informační a komunikační technologie
- žáky vede ke komunikaci při řešení navozeného problému (umět vyjádřit své myšlenky, obhájit svůj názor, hodnotit argumentaci jiných)
- vede žáka k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- učí žáky pracovat ve skupinách
- seznamuje žáky s pravidly spolupráce v týmu
- vytváří příznivou atmosféru ve třídě a dodává žákům sebedůvěru

Učitel vede žáky

- k dodržování dohodnutých postupů
- k utváření pocitu zodpovědnosti za své jednání
- k vzájemné spolupráci se spolužáky při řešení daného úkolu
- k hodnocení vlastních výsledků a výsledků skupiny

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k tomu, aby :

- respektovali názory spolužáků
- znali svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- dodržovali pravidla slušného chování
- zařazováním úloh s ekologickou problematikou vede žáky k chápání ekologických souvislostí
- připomínáním významných matematických osobností vede žáky k přesvědčení o významném postavení matematiky jako vědy ve společnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- na úlohách z praxe vede žáky k přesvědčení, že matematické vědomosti a dovednosti :
- jsou předpokladem pro další vzdělávání a budoucí povolání
- mají uplatnění v každodenních situacích (míry, váhy, nakupování, cestování a volný čas)
- vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, přesnost, úplné dokončení práce
- vede žáky k pečlivé a systematické práci

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Opakování a prohloubení učiva z 5. ročníku</i>		
• aplikuje početní operace v celém oboru přirozených čísel • narýsuje základní rovinné útvary a využívá potřebnou matem. symboliku • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozlišuje a narýsuje kruh a kružnici	– přirozená čísla – opakování – základní rovinné útvary – vzájemná poloha dvou přímek – geom. pojmy a jejich symbolika – kružnice, kruh – další rovinné obrazce	Estetická výchova – přesnost, grafický projev, grafická úprava F – měření délky Obsah pokoje, pozemku, ... F - převody jednotek Vv - prostorová představivost

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- provádí odhady a převody délkových jednotek a jednotek obsahu - řeší slovní úlohy z praxe s využitím vzorců pro obsah, obvod čtverce a obdélníka - třídí a analyzuje vlastnosti základních prostorových těles podle jejich modelů	- převody délkových jednotek - obvod obrazce - jednotky obsahu - obvod, obsah čtverce, obdélníka - tělesa a jejich sítě	
<i>Desetinná čísla</i>		
- zobrazí deset. číslo na číselné ose - vyjádří vztah části k celku zlomkem a desetinným číslem - porovnává, zaokrouhluje deset. čísla na daný řád - provádí početní operace s deset. čísly - násobí a dělí 10, 100, ... - provádí převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu pomocí deset. čísel - účelně využívá kalkulátor - řeší slovní úlohy z praxe, provádí odhady, kontrolu, zaokrouhluje	- zlomek, deset. číslo, znázornění - zobrazení na číselné ose - porovnávání desetinných čísel - zaokrouhlování deset. čísel - sčítání a odčítání deset. čísel - násobení deset. čísel - dělení deset. čísel - užití kalkulátoru - slovní úlohy z praxe - souhrnná cvičení	Odhad a určení, např. ceny nákupu
<i>Celá čísla</i>		
- zobrazí záporné i kladné číslo na číselnou osu - porovnává záporná čísla - sčítá a odčítá záporná čísla - násobí a dělí celá čísla - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel	- čísla kladná a záporná - čísla navzájem opačná - sčítání a odčítání celých čísel - násobení a dělení celých čísel - vlastnosti početních operací s celými čísly - záporná desetinná čísla - číselné výrazy	
<i>Úhel a jeho vlastnosti</i>		
rozlišuje typy úhlů, umí narýsovat osu úhlů	- přenášení úhlů, osa úhlu - velikost úhlu – úhloměr	Z - určování zeměpisné polohy místa

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• narýsuje a změří velikost úhlů pomocí úhloměru • provádí konstrukce úhlů kružítkem (60°, 45°, ...) • odhaduje velikost úhlů, převádí jednotky (stupeň, minuta) • sčítá a odčítá velikosti úhlů ve stupních a minutách • rozlišuje dvojice úhlů, určuje jejich velikost • definuje pojem mnohoúhelník, sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník	– rýsování úhlů (úhloměr, kružidlo) – převody jednotek – sčítání, odčítání úhlů – násobky a díly úhlů – přímky proťaté příčkou – úhly vedlejší, vrcholové – úhly střídavé a souhlasné – mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)	
<i>Dělitelnost</i>		
• provede znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 rozklad př. čísla na prvočinitele • určí prvočíslo a číslo složené • určí čísla soudělná (nesoudělná) • určí nejmenší společný násobek a největšího společ. dělitele dvou až tří přirozených čísel • řeší slovní úlohy s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	– násobek a dělitel – znaky dělitelnosti – prvočísla a čísla složená – nejmenší společný násobek – největší společný dělitel – čísla soudělná a nesoudělná – slovní úloh	
<i>Osová a středová souměrnost</i>		
• určí shodnost rovinných útvarů pomocí průsvitky • sestrojí obraz rovinného obrazce v osově a středové souměrnosti • sestrojí osu (střed) souměrnosti osově (středově) souměrného obrazce • dodržuje zásady grafického projevu	– shodnost geometrických útvarů – osová a středová souměrnost – útvary osově a středově souměrné – souhrnná cvičení	
<i>Trojúhelník</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozdělí trojúhelníky podle stran a úhlů - vypočítá velikosti vnitřních a vnějších úhlů trojúhelníka - sestrojí trojúhelník ze tří stran, trojúhelníková nerovnost - zapiše postup konstrukce pomocí matematické symboliky - sestrojí osu úhlu - sestrojí výšky trojúhelníku, sestrojí těžnici a těžiště - sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku - dodržuje zásady grafického projevu	- základní pojmy, symbolika - vnější, vnitřní úhly trojúhelníka - typy trojúhelníků podle stran a úhlů, jejich vlastnosti - konstrukce trojúhelníků ze tří stran - výšky trojúhelníku - těžnice a těžiště trojúhelníku - kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	Estetický projev - VV
<i>Čtýřúhelníky</i>		
- rozlišuje jednotlivé druhy čtýřúhelníků (rovnoběžník, lichoběžník) - vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku	- rozdělení čtýřúhelníků - obvod a obsah rovnoběžníků - obvod a obsah lichoběžníků	Stereometrie - stěny geometrických těles Užití v praxi – obvody a obsahy

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Opakování učiva primy</i>		
- provádí operace s desetinnými čísly - řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - třídí základní rovinné útvary a počítá obvody a obsahy - narýsuje trojúhelník podle věty sss, sus, usu	- desetinná čísla - dělitelnost přirozených čísel - rovinné útvary, obsah, obvod - celá čísla	
<i>Zlomky</i>		
- vyjádří vztah části k celku - zobrazí daný zlomek na číselné ose - převede zlomek na základní tvar	- celek a jeho část - číselná osa - rozšiřování, krácení zlomků - porovnávání zlomků	Řešení fyzikálních úloh na výpočet hustoty, dráhy, času a rychlosti

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• porovnává zlomky a čísla smíšená • převede zlomek na deset. číslo a naopak • vypočítá převrácené číslo k danému zlomku • stanoví společného jmenovatele více zlomků • matematizuje reálné situace a řeší slov. úlohy s využitím zlomků	– zlomky, desetinná a smíšená čísla – převrácené číslo, složený zlomek – početní výkony se zlomky – slov. úlohy na početní výkony se zlomky	
<i>Racionální čísla</i>		
• zobrazí rac. čísla na číselné ose • vyjádří racionální čísla zlomkem nebo desetinným číslem • provádí početní výkony s rac. čísly • řeší slovní úlohy na užití rac. čísel	– záporná desetinná čísla a zlomky – převrácená čísla – porovnávání racionálních čísel – součet, rozdíl racionálních čísel – součin, podíl racionálních čísel	
<i>Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</i>		
• porovná dvě veličiny poměrem • zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru • rozdělí celek na části v daném poměru • zjednoduší poměr krácením • zdůvodní, zda závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost • řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru a trojčlenky • využívá měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map	– poměr, převrácený poměr – krácení rozšiřování poměru – poměr ve slovních úlohách – přímá a nepřímá úměrnost – postupný poměr – trojčlenka – měřítko plánu a mapy	Využití úměrnosti při určování rovnovážné polohy na páce F - vztahy mezi veličinami Ch - výpočty pomocí trojčlenky Z-měřítko plánu, mapy
<i>Procenta</i>		
• řeší aplikační úlohy na procenta • používá trojčlenku k řešení úloh	– základ, procento, procentová část, počet procent, promile – slovní úlohy	Řešení úloh z fyziky, chemie, zeměpisu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Hranoly</i>		
- rozlišuje tato tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - načrtne a sestrojí síť těchto těles - odhadne, vypočítá objem a povrch těchto těles - analyzuje a řeší aplikační úlohy z praxe - porovnává, odhaduje a převádí jednotky objemu	- volné rovnoběžné promítání - krychle, kvádr: objem, povrch - hranol: povrch, objem, síť - jednotky objemu - hranol ve slovních úlohách	Prostorová představivost Fyzika – převody jednotek

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Opakování učiva sekundy</i>		
	- operace s racionálními čísly - základní poznatky z planimetrie - slovní úlohy na procenta - počítání s mocninami	
<i>Druhá mocnina a odmocnina</i>		
- odhadne druhou mocninu a odmocninu a určuje je pomocí kalkulátoru - zaokrouhluje, provádí odhady s danou přesností - řeší slovní úlohy z praxe	- druhá mocnina racionálního čísla - druhá odmocnina racionálního čísla - slovní úlohy	
<i>Pythagorova věta</i>		
- načrtne a sestrojí pravoúhlý trojúhelník - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy - řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty	- Pythagorova věta, věta obrácená - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty v praxi - iracionální a reálná čísla - osa reálných čísel - procvičení Pythagorovy věty	
<i>Výrazy</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- chápe pojmy konstanta a proměnná - určuje hodnoty číselných výrazů a výrazů s proměnnou - zapiše slovní text pomocí výrazů s proměnnými (matematizuje reálné situace) - provádí jednoduché početní operace (sčítání a odčítání výrazů, násobení jednočlenu mnohočlenem)	- číselné výrazy, hodnota - výrazy s proměnnou - zápis slovního textu pomocí výrazu - mnohočleny - součet a rozdíl mnohočlenů - součin mnohočlenů	
<i>Kruh, kružnice</i>		
- definuje pojem kružnice, kruh - klasifikuje základní polohové vztahy v rovině - řeší aplikační úlohy s využitím matematických poznatků - vypočítá délku kružnice a obsah kruhu	- kruh, kružnice – základní pojmy - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice, obvod kruhu - obsah kruhu - slovní úlohy	
<i>Válec</i>		
- provede náčrtek válce v rovnoběžném promítání - počítá objem v povrch válce, sestrojí síť válce	- válec a jeho síť - povrch a objem válce	OSV – objem a povrch nádrže
<i>Výrazy</i>		
- provádí jednoduché početní operace s mocninami a mnohočleny - pozná typ a stupeň mnohočlenu - dělí mnohočlen mnohočlenem - upraví výraz vytýkáním před závorku - užívá součtové vzorce	- opakování pravidel pro počítání s mocninami - opakování sčítání a odčítání mnohočlenů - dělení mnohočlenu jednočlenem - dělení mnohočlenu mnohočlenem - umocňování dvojčlenu - rozklad na součin	
<i>Lineární rovnice</i>		
rozlišuje pojmy rovnost, rovnice	- rovnost, rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic	OSV - Sociální rozvoj F - využití fyzikálních témat, vztahy mezi veličinami

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice a chápe nutnost zkoušky správnosti řešení	- slovní úlohy - jednoduché slovní úlohy o pohybu - výpočet neznámé ze vzorce - souhrnná cvičení	
<i>Lineární nerovnice</i>		
- rozlišuje pojmy nerovnost, nerovnice - řeší lineární nerovnice pomocí ekvivalentních úprav - rozlišuje ostré a neostré nerovnost - zapisuje číselné množiny pomocí intervalů	- nerovnost, nerovnice - ekvivalentní úpravy nerovnic - intervaly	
<i>Konstrukční úlohy</i>		
- ovládá základní pravidla přesného rýsování - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary a narýsuje je - definuje pojem osa strany, úhlu, těžnice a výška, sestrojí je a použije ke konstrukci kružnice opsané a vepsané trojúhelníku - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru - zná schéma postupu při řešení konstrukčních úloh a využívá je při řešení úloh - sestrojí rovnoběžník a lichoběžník	- vlastnosti trojúhelníku a n-úhelníku - výška, těžnice trojúhelníka - střední příčka - kružnice opsaná a vepsaná - pravidelné n-úhelníky - množiny bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukce tečny ke kružnici - konstrukční úlohy v rovině - konstrukce čtyřúhelníku (lichoběžník, rovnoběžník) - souhrnná cvičení	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Opakování učiva tercie</i>		
	početní operace s mnohočleny	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– lineární rovnice – základní poznatky z planimetrie	
<i>Operace s lomenými algebraickými výrazy, lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli</i>		
• určí podmínky, za kterých má lomený výraz smysl • rozloží výraz, najde společného dělitele, krátí, rozšiřuje • sčítá a odčítá více jak dva lomené výrazy • násobí a dělí lomené výrazy • převede složené lomené výrazy na násobení dvou lomených výrazů • řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s diskusí o řešitelnosti • formuluje a řeší reálnou situaci ve slovní úloze o pohybu, společné práci pomocí rovnic	– lomený výraz, definiční obor – krácení a rozšiřování – společný jmenovatel lom. výrazů – operace s lomenými výrazy (součet, rozdíl, součin, podíl) – složený lomený výraz – lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, diskuse řešitelnosti – slovní úlohy – souhrnná cvičení	OSV - osobnostní rozvoj
<i>Soustavy dvou lineárních rovnic</i>		
• ovládá metody řešení soustav rovnic a umí rozhodnout o vhodnosti použité metody • formuluje reálnou situaci slovní úlohy pomocí soustav rovnic, které řeší • rozhodne o řešení slovní úlohy	– řešení soustavy dvou lin. rovnic – metody řešení (sčítací, dosazovací, kombinovaná) – diskuse řešitelnosti – slovní úlohy	
<i>Funkce</i>		
• zobrazí body v Oxy, souřadnice bodů • rozezná funkční vztah u jiných vztahů • rozlišuje pojmy definiční obor a obor hodnot • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	– pravoúhlá soustava souřadnic – pojem funkce – definiční obor a obor hodnot – graf funkce – vlastnosti funkcí – přímá a nepřímá úměrnost	OSV - osobnostní rozvoj Využití grafů funkcí při znázorňování závislostí rychlosti a dráhy na čase Čtení grafů, jízdní řády, spotřeba benzínu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- čte z grafů funkcí přímé a nepřímé úměrnosti vlastnosti funkcí - matematizuje reálné situace s využitím funkčních vztahů	– lineární funkce, vlastnosti, graf – užití lin. funkce – užití grafů funkcí při řešení soustav rovnic	
<i>Základy statistiky</i>		
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - zapisuje výsledky šetření tabulkou, sloupkovým nebo kruhovým diagramem - čte tabulky a grafy a interpretuje je - provádí na praktických úlohách zpracování dat a porovnává soubory dat	– statistické šetření souboru – stat. soubor, jednotka, znak, četnost – aritmetický průměr – diagramy – sloupcový, kruhový – práce s daty ve slovních úlohách	
<i>Podobnost</i>		
- definuje pojmy shodný, podobný útvar - aplikuje věty o shodnosti trojúhelníků na podobné trojúhelníky - sestrojí obrazec podobný danému - rozdělí úsečku v daném poměru - použije poznatky při práci s plány a mapou	– podobnost, poměr podobnosti – podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků – délky úseček v podobných útvarech – grafické dělení úsečky – změna délky úsečky v daném poměru – užití podobnosti – měřítko plánu a mapy – souhrnná cvičení	
<i>Objemy a povrchy těles</i>		
- využije zásady rovnoběžného promítání k zobrazování těles - sestrojí síť tělesa - aktivně ovládá vzorce pro objemy a povrchy těles - využije poznatky při řešení praktických úloh	– rovnoběžné promítání – tělesa hranolového typu – válec: objem, povrch, síť – jehlan: zobrazení jehlanu, síť – povrch a objem jehlanu – kužel: zobrazení kužele, síť – povrch a objem kužele – koule: povrch, objem	OSV - osobnostní rozvoj Vv – prostorová představivost Užití v praxi – stavebnictví F - převody jednotek

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– povrchy a objemy těles ve slovních úlohách – souhrnná cvičení	
<i>Rozšiřující učivo</i>		
•	– kvadratická funkce, kvadratická rovnice – goniometrické funkce, $\operatorname{tg} x$, $\operatorname{cotg} x$, $\sin x$, $\cos x$	

5.10 Vyučovací předmět: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení:

Předmět fyzika je vyučován v primě 2 hodiny týdně, v sekundě jednu hodinu, v tercií a kvartě 2,5 hodiny, přičemž 0,5 hodiny jsou cvičení. Celková dotace je 8(1). Na všechna cvičení se bude třída dělit. Úzce souvisí s matematikou (početní operace, rovnice, výrazy, vyjádření neznámé ze vzorce) a s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: chemií (skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie, jaderné reakce, radioaktivita), biologií (světelná energie – fotosyntéza, optika – zrak, zvuk – sluch, přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor) a zeměpisem (magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava).

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2	1	2,5(0,5)	2,5(0,5)

Vzdělávání v předmětu fyzika

- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede k vytváření a ověřování hypotéz, k práci s různými informačními zdroji a k využití informačních a komunikačních technologií
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- učí vybrat a prakticky použít vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů; zpracovat protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformulovat v něm závěry, k nimž dospěl

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce - laboratorní práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel a referáty na zadané téma s využitím internetu, počítače, prezentační techniky
- exkurze
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

OSV – rozvíjení dovedností a schopností

EV – posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky

MDV – komunikace a kooperace, kritické čtení

EGS – evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj

MKV – vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách, která je založena na komunikaci mezi žáky a respektování názorů druhých na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- využíváním skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Vlastnosti látek</i>		
• rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles • popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • správně používá pojem atom, molekula, iont; má představu o tom, z čeho se skládá atom • podle počtu protonů a elektronů v částici pozná, zda jde o kladný či záporný iont	– stavba látek – elektrické vlastnosti látek, stavba atomu	Ch – návaznost v sekundě – atomy, ionty, prvky, chemická vazba

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- na základě znalosti druhu náboje rozhodne, zda se budou dvě tělesa elektricky přitahovat či odpuzovat - ověří, jestli na těleso působí elektrická síla a zda v jeho okolí existuje elektrické pole - zjistí zda na těleso působí magnetická síla - dokáže popsat využití magnetické síly v praktických situacích - ověří existenci magnetického pole - u konkrétního magnetu dokáže pokusně určit druh pólu a graficky znázornit indukční čáry	magnetické vlastnosti látek, magnetické pole	OSV – práce s buzolou, orientace na mapě
<i>Měření fyzikálních veličin</i>		
- ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší	- fyzikální veličiny - délka - hmotnost - objem - teplota - teplotní roztažnost těles - čas - hustota	M – převody jednotek, převodní vztahy M – převody jednotek, převodní vztahy M – převody jednotek, převodní vztahy M – jednoduché výpočty

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin - z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, s porozuměním používá vztah $\rho = m/V$, měří hustoměrem, pracuje s tabulkami		
<i>Elektrický obvod</i>		
- pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud - objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - rozliší pokusně vodič od izolantu - správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod podle schématu - změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a v plynech z běžného života a z přírody	– elektrický proud v kovech – tepelné elektrické spotřebiče – elektrický obvod, pravidla bezpečnosti při zacházení s el. zařízením	EGS – šetření el. energií (žárovka – zářivka)

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Pohyb tělesa</i>		
rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu	– klid a pohyb tělesa	M – řeší úlohy na pohyb těles

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- určí trajektorii konkrétního pohybu tělesa a rozhodne, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý - rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb - určí rychlost rovnoměrného pohybu - má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů (chůze, jízda auta) - velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti - vypočte dráhu rovnoměrného pohybu - nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na čase - z grafu dráhy určí rychlost rovnoměrného pohybu a zjistí, kdy bylo těleso v daném místě, nebo kde bylo v daném čase - vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů - změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost	– popis pohybu (trajektorie, dráha, čas) – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný – průměrná rychlost	MDV – vyhledává zajímavé údaje o rekordních rychlostech v různých sportovních odvětvích TV – změří průměrnou rychlost běhu spolužáka – sleduje světové rekordy v různých odvětvích sportu
<i>Síla, skládání sil</i>		
- v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení - změří velikost síly siloměrem - znázorní sílu graficky - určí gravitační sílu, jakou Země působí na těleso o určité hmotnosti - prokáže experimentem účinky elektrického,	– vzájemné působení těles – působení těles – síla a její měření – gravitační, elektrická a magnetická síla – gravitační, elektrické a magnetické pole	D – historie poznávání gravitační síly

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
magnetického a gravitačního pole • určí výslednici sil působících v jedné přímce • rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze • graficky určí výslednici dvou různoběžných sil • odhadne polohu těžiště • experimentem určí těžiště, např. desky, tyče • rozhodne, zda je těleso v poloze stabilní nebo nestabilní	– znázornění síly – skládání sil stejného a opačného směru – skládání různoběžných sil – těžiště tělesa	OSV – učí se spolupracovat při experimentech, organizovat práci, vyslovit a obhájit svůj názor, s porozuměním vyslechnout názor spolužáka
<i>Posuvné účinky síly, pohybové zákony</i>		
• v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí • zdůvodní, proč je v konkrétní situaci těleso v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém, a určí síly působící na těleso, které jsou přitom v rovnováze • na příkladech ukáže, že silové působení těles je vždy vzájemné, že síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou velikost a působí na různá tělesa (odliší je od sil v rovnováze)	– posuvné účinky síly na těleso a jejich souvislost s velikostí působící síly a hmotností tělesa (zákon síly) – zákon setrvačnosti – zákon vzájemného působení těles (zákon akce a reakce)	M – konstrukce rovnoběžníka při skládání sil ČZV – doprava: setrvačnost automobilů, nebezpečí špatného odhadu rychlosti a vzdálenosti TV – akce a reakce ve sportu
<i>Otáčivé účinky síly</i>		
• rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze • experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly tak, aby se páka	– rovnováha sil na páce – moment síly	ČSV – využití jednoduchých strojů k usnadnění práce Př – popíše páky ve stavbě těla člověka

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
dostala do rovnovážné polohy • uvede příklady užití páky v praxi (osu otáčení, působící síly a jejich ramena) a objasní výhodnost použití páky v daném případě • určí podmínku rovnováhy na kladce pevné a volné • uvede příklady využití kladek v praxi a ukáže jejich výhody	– užití páky	TV – využití rovnováhy v různých tělovýchovných činnostech
<i>Deformační účinky síly</i>		
• předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí • porovná tlaky vyvolané různými silami • navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak	– tlaková síla – tlak	ČZV – záchrana tonoucího na zamrzlém rybníku
<i>Tření</i>		
• v jednoduchém případě změří třecí sílu • porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch • uvede příklady působení klidové třecí síly • rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé, a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení	– tření, třecí síla – třecí síly v praxi	TV – možnosti a význam zmenšování nebo zvětšování odporových sil ve sportu (např. lyžování) ENV – snižování ztrát energie zmenšováním odporových sil při pohybu vozidla
<i>Mechanické vlastnosti kapalin</i>		
• předvede pokus nebo popíše jev, který ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně	– přenos tlaku v kapalině	Př – přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce, potápění lidí a jejich výbava, krevní tlak a jeho měření

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení - porovná tlaky v různých hloubkách kapaliny, tlaky ve stejné hloubce dvou různých kapalin - použije vztah $p = h \rho g$ při řešení konkrétních problémů - znázorní síly a jejich výslednici působící na těleso ponořené do kapaliny - předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat; uvede příklady využití v praxi - porovná atmosférický tlak v různých výškách, popíše způsob měření atmosférického tlaku (Torricelliho pokus, tlakoměr, barograf) - změří tlak plynu v uzavřené nádobě (např. v pneumatice kola) a rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu	– hydraulická zařízení – Pascalův zákon – hydrostatický tlak – vztlková síla – Archimédův zákon – potápění, plování, vznášení se těles v kapalině – atmosférický tlak a jeho měření – vztlková síla na tělesa v plynech	IKT – vyhledává informace o počasí na internetu VDO – podílí se na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti při řešení problémů ve skupinách MDV – zpracovává, vyhodnocuje a využívá informace přicházející z médií, např. o počasí a jeho vlivu na člověka
<i>Světelné jevy</i>		
- rozliší zdroj světla a osvětlené těleso - rozhodne, zda dané prostředí je čiré, průhledné, průsvitné či neprůsvitné - uvede velikost rychlosti světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla v jiných prostředích - využívá zákon odrazu světla na rozhraní dvou prostředí k řešení problémů a úloh a ke geometrické konstrukci obrazu rovinným zrcadlem	– zdroje světla – přímočaré šíření světla	M – rozezná jednoduché a souměrné útvary v rovině a modeluje je ČZV – bezpečné osvětlení účastníků silničního provozu (chodci, cyklisté) D – náboženská interpretace zatmění Slunce v historii

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které vypuklé • pokusem najde ohnisko dutého zrcadla a určí jeho ohniskovou vzdálenost • zobrazí daný předmět dutým zrcadlem • uvede příklady využití kulových zrcadel • na příkladech ukáže, kdy dochází k lomu světla ke kolmici, a kdy k lomu od kolmice • dokáže pokusem, že sluneční světlo je složeno z barevných světél • vysvětlí, čím je dána barva průhledného prostředí a čím barva neprůhledných těles	– zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem – lom světla – rozklad světla optickým hranolem – barva těles	Př – barevné vidění a prostorové vidění lidským okem ENV – ekonomické využívání zdrojů světla; omezení světelného znečištění vhodnými zdroji světla (rušení astronom. pozorování); využití zrcadel ve slunečních elektrárnách ITK – vyhledává informace na internetu o zajímavých optických jevech v atmosféře a prezentuje je písemnou nebo ústní formou

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Teplo, práce, výkon</i>		
• rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci • vypočte práci, je-li dána síla a dráha, po které síla působí (pro případ stálé síly působící rovnoběžně se směrem dráhy), $W = F s$ • předvede vykonání práce o velikosti přibližně 1 J • určí výkon z práce a času • porovná velikost dvou různých prací nebo výkonů, např. na stavbě	– práce – výkon – účinnost	ČSV – využití kladky, kladkostroje M – úprava rovnic s písmene ČSP – vybere si vhodné pracovní nástroje a postupy ke zvýšení výkonů
<i>Pohybová a polohová energie</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- při rovnoměrném pohybu tělesa určí výkon užitím vztahu $P = Fv$ - na příkladech nebo pokusem ukáže, že pohybová energie tělesa, jeho polohová energie v gravitačním poli Země nebo polohová energie pružnosti se projevuje schopností tělesa konat práci - v konkrétních situacích objasní, že změna pohybové nebo polohové energie tělesa je spojena s konáním práce; určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa - popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu v gravitačním poli Země, např. při vyhození míče - uvede příklad přenosu energie v soustavě těles, např. polohové energie vody na pohybovou energii rotoru turbíny, a jejich využití v praxi - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	polohová energie přeměna polohové a pohybové energie	ČSV – formy a druhy energie, jejich využití ČZV – nebezpečí v dopravě při přeměně pohybové energie vozidel při srážce ENV, VEG – možnosti využití vodních elektráren jako obnovitelných zdrojů energie u nás a v různých evropských zemích MDV – sleduje a kriticky posuzuje informace o využívání různých zdrojů energie z hlediska jejich vlivu na životní prostředí Z – vysvětlení klimatických jevů, vznik větrů
<i>Vnitřní energie, teplo</i>		
- uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - objasní vnitřní energii tělesa jako energii, která souvisí s energií částic; její součástí je	– částicové složení látek – vnitřní energie	ČZV – volí vhodné oblečení podle ročního období, podle účelu (sport, výlet, práce) ITK – vyhledává informace o aktuálních možnostech zlepšení tepelné izolace

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
celková pohybová energie všech částic v tělese - vysvětlí, jak se mění vnitřní energie tělesa s jeho teplotou - předvede pokusy na změnu vnitřní energie tělesa konáním práce (např. třením) nebo tepelnou výměnou - uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce - rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota - vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek a vysvětlí její význam v praxi - určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně (bez změny skupenství), popř. změnu teploty nebo hmotnosti tělesa ze vztahu $Q = mc(t_2 - t_1)$ - porovná látky podle jejich tepelné vodivosti, uvede příklady jejich využití, např. navrhne zlepšení tepelné izolace domu nebo bytu	– změna vnitřní energie konáním práce – změna vnitřní energie tepelnou výměnou – teplo – měrná tepelná kapacita látky – určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně (bez změny skupenství)	domů nebo o využití energie slunečního záření k vytápění M – úprava rovnic s písmeny ENV – šetření energie vhodnou tepelnou izolací domů, volba ekologicky vhodného způsobu vytápění, využití energie slunečního záření k vytápění a k zahřívání vody; ekologické a ekonomické argumenty pro a proti využití sluneční energie jako obnovitelného zdroje energie
<i>Změny skupenství látek</i>		
- uvede příklady změn skupenství - z Tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě, popř. předpoví, k jaké skupenské změně při dané teplotě tělesa dojde - vysvětlí tání a tuhnutí krystalické látky na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic látky	– tání a tuhnutí	ČSV – skupenství vody pevné, kapalné, plynné; oběh vody v přírodě Z – vysvětlí některé klimatické a meteorologické jevy související se změnami skupenství vody; objasní vliv velkých vodních ploch na počasí Př – vysvětlí význam anomálie vody pro přežití vodních živočichů v zimě

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- nalezne v Tabulkách měrné skupenské teplo dané látky a vysvětlí jeho význam - popíše pokus, který prokazuje zvětšení objemu vody při zmrazení - objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních důsledků (např. praskání potrubí nebo zdíva) - navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny, uvede praktické využití, např. při sušení prádla - předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou, uvede praktické užití tohoto jevu - na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu - vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků - popíše základní součásti spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem - porovná škodlivost provozu různých spalovacích motorů pro životní prostředí	– vypařování – var – kapalnění – pístové spalovací motory	ČSP – ovlivnění rychlosti vypařování při práci v domácnosti (sušení prádla, vaření) ITK – vyhledává informace o tepelných vlastnostech látek v Tabulkách a na internetu ENV – vyhledává a posuzuje informace o výzkumech nových motorů a pohonných látek šetrnějších k životnímu prostředí (vodíkové motory, bioplyn, bionafta) ENV – omezení znečišťování prostředí v odlučovačích popílků
<i>Elektrický náboj, elektrické pole</i>		
- rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat, či odpuzovat - vysvětlí elektrovaní těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa - pokusem prokáže existenci elektrického pole v okolí	– elektrický náboj – vodič a izolant v elektrickém poli	ČSP – jednoduché elektrické obvody, schematické značky, schéma obvodu

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
nabitého tělesa, znázorní siločáry	– siločáry elektrického pole	
<i>Elektrický proud</i>		
- objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a v elektrolytech (jednoduchý model) - vysvětlí, proč izolanty prakticky nevedou elektrický proud - rozhodne, zda v daném obvodu jsou splněny podmínky vzniku elektrického proudu, a ověří jejich splnění pokusem - změří elektrický proud ampérmetrem v daném místě obvodu - změří elektrické napětí voltmetrem mezi dvěma místy obvodu (např. mezi svorkami žárovky) - určí výsledné napětí zdroje při zapojení několika článků za sebou - vypočte jednu z veličin proud, napětí a odpor pro kovový vodič (spotřebič), jestliže zná zbývající dvě (aplikace Ohmova zákona); popř. výsledek ověří pokusem - pokusem určí závislost proudu procházejícího daným spotřebičem na napětí mezi svorkami spotřebiče a vyjádří výsledek graficky - z grafu závislosti proudu na napětí pro daný rezistor určí k danému proudu napětí, nebo k danému napětí proud, nebo odpor rezistoru	– elektrický proud v kovech a vodných roztocích solí a kyselin – měření elektrického proudu – měření elektrického napětí – zdroje elektrického napětí – elektrický odpor – závislost odporu na vlastnostech vodiče	ČSP – jednoduché elektrické obvody, schematické značky, schéma obvodu M – zpracuje data získaná měřením s využitím tabulky ČZV – dodržuje pravidla bezpečného zacházení s elektrickým zařízením při pokusech i v denním životě ENV – porovná výkony různých domácích

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- popíše, jak se mění odpor kovového vodiče s teplotou - rozpozná, podle reálného zapojení i podle schématu, zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe, určí výsledné napětí, výsledný elektrický proud a výsledný odpor spotřebičů - předpoví, jak se změní proud v obvodu, když dva spotřebiče zapojíme místo sériově paralelně nebo naopak; svou předpověď ověří pokusem - použije reostat k regulaci proudu, nebo jako děliče napětí v obvodu - určí elektrickou práci vykonanou za určitou dobu pro daný proud a napětí nebo určí elektrickou práci z elektrického příkonu spotřebiče a doby průchodu elektrického proudu - vyjádří elektrickou práci uvedenou ve W – s nebo v kW – h v joulech - určí výkon elektrického proudu I ve vodiči mezi jehož konci je napětí U	– regulace hodnoty proudu reostatem – reostat jako dělič napětí – elektrická práce – výkon elektrického proudu	elektrických spotřebičů z údajů na jejich štítcích; volba optimálního spotřebiče podle jeho energetické náročnosti (třída A, B, C) z hlediska ekonomického i ekologického OSN – rozvoj dovedností kooperace ve skupině při řešení problémů i při pokusech
<i>Zvukové jevy</i>		
- určí ve svém okolí, popř. u některých hudebních nástrojů, co je zdrojem zvuku - vysvětlí, proč nezbytnou podmínkou šíření zvuku je látkové prostředí - na příkladu vnímání blesku a hromu porovná rychlost šíření zvuku ve vzduchu s rychlostí šíření světla ve vzduchu	– zdroje zvuku – rychlost šíření zvuku	Př – lidské ucho ČZV – ochrana sluchu před nadměrným hlukem Hv – využití poznatků o šíření zvuku při zařizování koncertních sálů ENV – způsoby ochrany před hlukovým znečištěním prostředí

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• pokusem dokáže, že výška tónu je tím větší, čím větší je jeho kmitočet • popíše, jak přijímáme zvuk uchem • kvalitativně porovná zdroje zvuku podle hladiny hlasitosti a rozhodne který je zdraví škodlivý, např. hlasitá hudba • pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji zvuku, vzdálenosti zdroje od našeho ucha, prostředí, v němž se zvuk šíří a na citlivosti sluchového ústrojí • navrhne možnosti, jak zmenšit škodlivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka (v hlučných provozech, v blízkosti dálnic, v bytě)	– výška tónu – rezonance, barva tónu – odraz zvuku, ozvěna	OSV – respektování práv druhých lidí, neobtěžovat je nadměrným hlukem (elektrických sekaček trávy, reproduktorů hudebních nástrojů, televizních a rozhlasových přijímačů, hudebních nástrojů)
<i>Počasí kolem nás</i>		
• na ukázce zprávy o počasí v denním tisku, televizi nebo na internetu (např. na meteorologie. kvalitne.cz) nalezne základní meteorologické prvky a popíše způsob jejich měření • objasní význam meteorologických zpráv a předpovědi počasí pro různé obory lidské činnosti • popíše základní měření na jednoduché meteorologické stanici • vysvětlí příčiny vzniku ozonové díry a skleníkového efektu a jejich nebezpečnost pro lidstvo, jako jeden z globálních problémů světa	– meteorologie – atmosféra Země – základní meteorologické jevy a jejich měření – problémy znečišťování atmosféry	ČSV – sleduje změny počasí Z – porovná stav počasí pomocí internetu v daném čase v různých místech na Zemi MDV – sleduje zprávy o počasí v rozhlase, televizi a na internetu ENV, VEG – omezení znečišťování prostředí v souvislosti s ozonovou dírou a skleníkovým efektem

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Magnetické pole</i>		
- prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s elektrickým proudem - vysvětlí princip činnosti stejnoměrného elektromotoru - uvede příklady využití elektromotoru v praxi		D – objasní historický význam Faradayova objevu elektromagnetické indukce pro rozvoj elektrotechniky v 19. století a jeho praktický význam dnes
<i>Střídavý proud</i>		
- objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky nebo otáčením cívky v magnetickém poli - z konkrétního grafu časového průběhu střídavého proudu (nebo napětí) určí periodu střídavého proudu (napětí) a kmitočet střídavého proudu (napětí) - objasní princip činnosti alternátoru a popíše, jaké v něm probíhají přeměny energie - zvolí vhodné měřidlo a změří střídavý proud nebo napětí - určí transformační poměr transformátoru, uvede příklady praktického využití transformace dolů a transformace nahoru - popíše a zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti	– vznik střídavého proudu – alternátor – měření střídavého proudu a střídavého napětí – transformátory – rozvodná elektrická síť	Z – na mapě ČR ukáže oblasti, kde se nacházejí tepelné elektrárny ENV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, způsoby šetření
<i>Vedení elektrického proudu</i>		
uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalině a v plynu	– elektrické vodiče a izolanty – elektrický proud v kovových vodičích	Ch – galvanické články a elektrolýza ENV – využívání alternativních zdrojů

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- s využitím poznatků z chemie popíše vznik iontů v elektrolytu - na příkladu objasní, jak vzniká proud v elektrolytech - objasní mechanismus vedení elektrického proudu v kovech - na konkrétním příkladu vysvětlí princip elektrolytického pokovování předmětů - popíše podstatu blesku a objasní způsoby ochrany před bleskem - zapojí polovodičovou diodu nebo svítivku (ledku) v propustném a závěrném směru - uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody	– elektrický proud v kapalinách – elektrický proud v plynech – elektrický proud v polovodičích	energie, způsoby šetření energie VDO – vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
<i>Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními</i>		
- vysvětlí význam uzemnění u domácích spotřebičů, např. u pračky - ukáže v zásuvce kolík a vysvětlí, proč je spojen s ochranným uzemněným nulovacím vodičem - uvede příklad, jak může vzniknout zkrat v domácnosti, objasní v čem je nebezpečí zkratu a čím mu lze předcházet - vysvětlí, proč je životu nebezpečné dotknout se vodivých částí zdířek zásuvky - řídí se základními pravidly pro bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními	– ochrana před úrazem elektrickým proudem	ČSV – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Př. ČZV – poskytne první pomoc při stavu ohrožujícím život
<i>Elektromagnetické záření</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- na obrázku sinusoidy znázorňující část vlny na vodě ukáže, co se rozumí vlnovou délkou - pro vlnění dané vlnové délky λ určí kmitočet f - popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich využití - uvede velikost rychlosti šíření světla ve vakuu a porovná ji s rychlostí světla např. ve vodě - objasní význam objevu rentgenového záření pro lékařství a další obory - dodržuje zásady bezpečného zacházení s laserem (i při použití laseru o velmi malém výkonu)	vlnová délka a kmitočet	Př – světélkování živočichů D – společensky významné objevy týkající se elektromagnetických vln (např. bezdrátové telegrafie) VEG – vede k poznání a pochopení díla významných Evropanů (Röntgen, Maxwell, Hertz, Marconi)
Světlo		
- ukáže na pokusu a uvede příklad ze své zkušenosti s odrazem a lomem světla - uvede příklad úplného odrazu světla a objasní kdy může nastat - vysvětlí, jak fungují světlovody a uvede příklad jejich využití - rozliší pokusem spojnou a rozptylnou čočku - najde pokusem ohnisko spojky - určí, jaký obraz vznikne při použití rozptylky - vysvětlí a ukáže použití spojky jako lupy - vysvětlí funkci čočky v lidském oku - popíše vadu krátkozrakého oka a dalekozrakého oka a vysvětlí jejich korekci brýlemi	- odraz světla - zobrazení rovinným, dutým a vypuklým zrcadlem - lom světla - úplný odraz světla - čočky - optické vlastnosti oka - lupa a mikroskop - dalekohledy	ČZV – dodržuje pravidla hygieny zraku, zvláště při čtení D – význam optických přístrojů pro vývoj a poznání v historii lidstva M – geometrické znázornění vzniku obrazu zrcadly a čočkami ENV – nebezpečí vzniku požáru odkládáním plastových a skleněných lahví v přírodě (čočky)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• uvede příklady využití mikroskopu a dalekohledu		
<i>Jaderná energie</i>		
• s využitím poznatků z chemie popíše základní stavební částice atomu • popíše složení jádra atomu • na příkladu objasní, co rozumíme izotopem daného prvku • popíše, jakou látku nazveme nuklidem • uvede tři základní druhy radioaktivního záření, objasní jejich podstatu a porovná jejich vlastnosti • uvede a objasní příklady využití radionuklidů • popíše řetězovou jadernou reakci a objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních i možnosti využití v jaderných reaktorech a v jaderných elektrárnách • vysvětlí k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně a porovná je s přeměnami v tepelné a vodní elektrárně • porovná výhody a nevýhody uvedených tří typů elektráren	– atom – atomová jádra – izotopy a nuklidy – radioaktivita – řetězová jaderná reakce – jaderný reaktor – ochrana před zářením	Ch – částicové složení látek D – historie objevu přirozené a umělé radioaktivity ČZV – vliv životních podmínek na zdraví člověka (nebezpečí jaderných havárií) ENV – vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření
<i>Země a vesmír</i>		
• popíše, z čeho se skládá sluneční soustava • popíše, jaká síla způsobuje pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • vyjmenuje planety podle jejich vzrůstající vzdálenosti od Slunce • vysvětlí hlavní rozdíly mezi planetou a hvězdou	– Sluneční soustava – naše Galaxie – kosmonautika	D – vývoj kosmologických představ (např. geocentrismu a heliocentrismu)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
pozoruje a popisuje jevy kolem sebe, hledá jejich vzájemné souvislosti a odhaluje jejich příčiny		
<i>Fyzika</i>		
- měří délku, hmotnost, objem, teplotu, čas, sílu, elektrický proud a elektrické napětí - z naměřených hodnot výpočtem určí další veličiny (např. hustotu, průměrnou rychlost, práci, výkon, elektrický odpor) - v Tabulkách nalezne informace o jednotkách Mezinárodní soustavy SI	– měření fyzikálních veličin	

5.11 Vyučovací předmět: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie a dále z tematického okruhu Práce s laboratorní technikou ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce (RVP ZV a RVP GV).

Chemie pro nižší stupeň gymnázia má umožnit žákům vytvoření základních představ o stavbě látek a jejich přeměnách, zároveň i aplikaci v běžném životě.

Žáci získají také praktické dovednosti a zručnost při práci v chemické laboratoři, jsou seznámeni se základními bezpečnostními pravidly a striktně je dodržují.

Základní formou výuky je výklad často doplňovaný demonstračními pokusy. To vše je zpřesňováno ukázkami z internetu, videem, referáty a prezentacemi s případnými exkurzemi.

Časové a organizační vymezení

Chemie se vyučuje od tercie. Hodinové týdenní dotace: tercie – 2,5(0,5) hodiny, kvarta – 2,5(0,5) hodiny.

Hodiny chemie se vyučují zčásti ve specializované učebně chemie a zčásti v kmenových třídách. Učebna chemie je vybavena počítačem s připojením na internet, projektorem a videem. Dále je zde přívod vody, což je podmínka k tomu, aby se zde mohly provádět demonstrační pokusy. Půlené hodiny (třída je dělená na polovinu) jsou většinou využívány na laboratorní cvičení, která probíhají v dobře vybavené chemické laboratoři.

Na povinné hodiny navazují na vyšším stupni gymnázia volitelné semináře, kde dochází k prohloubení probírané látky a dostatečné přípravě na přijímací zkoušky na VŠ.

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace			2,5(0,5)	2,5(0,5)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- klade žákům jasné formulované otázky
- vede žáky k používání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k využívání odborné literatury, internetu,
- vede žáky k prezentaci své práce (za použití různých informačních zdrojů – viz předchozí bod)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade důkaz na argumentaci podloženou důkazy
- podporuje řešení problémů s mezioborovým přesahem
- zadává žákům problémové úlohy a důsledně dohlíží na jejich řešení
- pomáhá žáky směřovat ke správným zdrojům informací potřebných k řešení zadaných problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- v průběhu hodin (i laboratorních cvičení) vytváří podmínky pro vzájemnou komunikaci (otevřeně s žáky komunikuje)
- vede žáky k souvislému a dobře formulovanému projevu
- problémové úlohy zadává tak, aby žáci museli při jejich plnění kombinovat různé komunikační zdroje (např. Internet, ...)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům skupinovou práci a vytváří podmínky, které každému umožní zapojit se do činnosti
- vede žáky k samostatnosti při plnění zadaných úkolů
- respektuje individualitu žáků

- věnuje se jak mimořádně nadaným žákům, tak i slabým žákům,
- individuální přístup
- při práci s nebezpečnými chemickými látkami vede žáky k ochraně zdraví
- pomáhá svým výkladem vytvoření návyků zdravého životního stylu (především v oblasti stavování)

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k ekologickému myšlení (př. třídění odpadu, ...)
- je pro žáky příkladem ve vztahu k přírodě
- opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami
- vede žáky k odmítavému postoji k drogám a návykovým látkám
- důsledně dohlíží na slušné chování žáků nejen ve škole a při školních akcích, ale i mimo ně

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium (resp. povolání)
- vede žáky k bezpečnému ovládnutí laboratorní techniky při práci v chem. laboratoři
- důsledně dohlíží na dodržování zásad bezpečnosti při práci v laboratoři

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Úvod do studia chemie</i>		
• rozliší fyzikální tělesa a látky • uvede příklad chemického děje a čím se zabývá chemie	– vymezení pojmu chemie – vlastnosti látek: barva, skupenství, rozpustnost	fyzika
• určí skupenství různých látek • vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) základní hodnoty a v těchto hodnotách se orientuje	– změny skupenství: tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace, ... – hodnoty z tabulek: hustota, teplota tání, varu	fyzika
• rozliší různorodé a stejnorodé směsi • rozliší suspenzi, emulzi, pěnu, dým, mlhu	– různorodé a stejnorodé směsi – složky směsi – hmotnostní zlomek	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- použije správně pojmy: složka roztoku, rozpuštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost - připraví roztok daného složení: koncentrovaný, ředěný, nasycený, nenasycený	všechny pojmy, které jsou ve vedlejším sloupečku	
aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpuštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při použití v praxi	dtto jako ve vedlejším sloupečku	
<i>Úvod do obecné chemie + bezpečnost při experimentální činnosti</i>		
- uvede zásady bezpečné práce v chemické laboratoři - poskytne a přivolá první pomoc při úrazu	- zásady hygieny a bezpečnosti práce v chemické laboratoři - základní laboratorní přístroje - první pomoc při úrazu v laboratoři: poleptání, popálení, pořezání	výchova ke zdraví
objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	poučení o chování při haváriích s únikem nebezpečných látek	výchova ke zdraví
- sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci - popíše jednoduchou destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace - vysvětlí princip usazování a krystalizace	- usazování - filtrace - destilace - krystalizace - sublimace	
- navrhne postup oddělení složek směsí v běžném životě - uvede příklady chemických výrob založených na oddělování složek směsí	- usazování - filtrace - destilace - krystalizace - sublimace	
<i>Úvod do obecné chemie + anorganická chemie</i>		
určí oxidační čísla atomů prvků v oxidech	- názvosloví oxidů - oxidační číslo	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• zapíše z názvů vzorce oxidů a naopak		
• popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů • posoudí vliv některých oxidů na životní prostředí	– praktický význam oxidů – skleníkový efekt	
• popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin • orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku • bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při poleptání těmito látkami • vysvětlí vznik kyselých dešťů • zhodnotí vliv na životní prostředí • popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů	– názvosloví kyselin a zásad – kyselost a zásaditost roztoků – pH a indikátory pH – vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů	
• zapíše chemickou rovnici neutralizaci • zapíše vybrané soli vzorcem a naopak	– neutralizace – soli bezkyslíkatých a kyslíkatých kyselin – vznik solí – názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů a halogenidů	
• vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou • prakticky důležité soli	– vlastností, použití vybraných solí – průmyslová hnojiva – stavební pojiva: malta, sádra, beton – keramika	
<i>Obecná chemie + anorganická chemie</i>		
• popíše složení atomu a vznik kationtů a aniontů z neutrálních atomů	– atomy – molekuly – atomové jádro: protony – neutrony – el. obal: elektrony – valenční elektrony – ionty	fyzika
• používá značky a názvy vybraných chemických prvků	– chemické prvky	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vyhledá v tabulce názvy prvků ke známým protonovým číslům a zapíše správně ke značce prvku protonové číslo	– vybrané názvy a značky prvků – protonové číslo	
- rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny - odvodí chemické složení látky ze vzorce chemické sloučeniny - rozliší periody a skupiny v PSP - vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi	– chemický prvek – chemická sloučenina – uspořádání periodické tabulky	
rozliší kovy a nekovy a uvede příklady praktického využití vybraných kovů, slitin a nekovů	– kovy: Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au – slitiny: mosaz, bronz, dural – nekovy: H, O, N, Cl, S, C	
<i>Obecná chemie + anorganická chemie</i>		
orientuje se v základních typech chemických vazeb	– chemické sloučeniny – chemická vazba – názvosloví jednoduchých anorganických, případně organických sloučenin	
určí výchozí látky a produkty chemické reakce v konkrétních příkladech	– výchozí látky a produkty – chemický děj	
- provede jednoduché chemické reakce v laboratoři - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce, zformuluje závěry	– klasifikace chemických reakcí: slučovací, neutralizační, exotermické a endotermické	
<i>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</i>		
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami - posoudí nebezpečnost dostupných látek, se kterými zatím nepracuje	– H-věty, P-věty – piktogramy a jejich význam	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Směsi</i>		
• uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti • uvede příklady znečišťování vzduchu	– Voda, skupenské stavy vody, druhy vod (destilovaná, pitná, odpadní, – Čistota vody – Výroba pitné vody – Složení vzduchu – Čistota ovzduší	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Obecná chemie + organická chemie</i>		
• orientuje se v základních typech chemických vazeb	– chemické sloučeniny – chemická vazba – názvosloví jednoduchých anorganických, případně organických sloučenin	
• určí výchozí látky a produkty chemické reakce v konkrétních příkladech	– výchozí látky a produkty – chemický děj	
• provede jednoduché chemické reakce v laboratoři • vyhledá v dostupných informačních zdrojích podklady, které mu pomohou provést experimentální práci • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi	– klasifikace chemických reakcí: slučovací, neutralizační, exotermické a endotermické	
• uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využije ho při řešení praktických i teoretických úloh • zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce	– zákon zachování hmotnosti – látkové množství – molární hmotnost – jednoduché chemické rovnice – výpočty z chemických rovnic	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
přečte zápis chemické rovnice s využitím názvů chemických látek		
- rozliší anorganické a organické sloučeniny - uvede vzorce nejjednodušších uhlovodíků, dále vlastnosti a použití	– uhlovodíky: alkany, alkeny, alkyny, areny (metan, ethan, propan, butan, ethylen, acetylen, benzen, naftalen)	
vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu	– průmyslové zpracování ropy – paliva: ropa, uhlí, zemní plyn	
- rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku - rozliší uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu na příkladu vzorců známých derivátů - rozliší a zapíše vzorce: methanolu, ethanolu, fenolu, kyseliny mravenčí, kyseliny octové, formaldehydu, acetonu - uvede jejich vlastnosti a příklady využití - uvede výchozí látky a produkty esterifikace a rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí	– halogenderiváty – alkoholy – fenoly – aldehydy – ketony – karboxylové kyseliny – estery – esterifikace – ethylester kyseliny octové	
<i>Chemie přírodních látek + chemie a společnost</i>		
- uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi - orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy	– fotosyntéza	biologie
- rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitamíny - uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka - posoudí různé potraviny z hlediska obecně	– přírodní látky: tuky, sacharidy, bílkoviny, vitamíny – jejich zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle	biologie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
uznávání zásad zdravé výživy		
- rozezná hořlaviny a zná význam tříd nebezpečnosti - orientuje se zhruba v základních rizicích souvisejících s chemickým průmyslem a životním prostředím	– rozdělení hořlavin – hašení – chemický průmysl v ČR – recyklace surovin	
- rozliší plasty od dalších látek - uvede příklady jejich názvů, vlastností a použití - posoudí vliv používání plastů na životní prostředí - rozliší přírodní a syntetická vlákna - uvede výhody a nevýhody jejich používání	– plasty a syntetická vlákna: polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid, polyamidy, polyester – recyklace	
<i>Chemie a společnost</i>		
- uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek - uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami a výbušninami - uvede příklad volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků, které se objevují při jejich konzumaci	– otravné látky – pesticidy – biotechnologie, enzymy – léčiva – drogy – detergenty – potraviny – chemie a životní prostředí	biologie

5.12 Vyučovací předmět: Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět biologie zahrnuje kromě tematického okruhu Neživá příroda (integrován do ŠVP osmiletého studia vzdělávacího oboru zeměpis) celý obsah vzdělávacího oboru Přírodopis (RVP ZV, vzdělávací oblast

Člověk a příroda), tematické okruhy Ekosystémy a Základní podmínky života z průřezového tématu Environmentální výchova v RVP ZV; kromě toho naplňuje očekávané výstupy RVP ZV učiva: Zdravý způsob života a péče o zdraví, Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a Změny v životě člověka a jejich reflexe ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Svým vzdělávacím obsahem biologie také realizuje očekávané výstupy RVP ZV tematického okruhu Práce s laboratorní technikou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.

Biologie je koncipována jako předmět, který má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o pestrosti přírody, rozmanitosti organismů a složitosti jejich vzájemných vztahů. Výklad je zaměřen na zajímavosti způsobu života jednotlivých druhů resp. skupin organismů, jejich nároků na přírodní prostředí, rozšíření na Zemi. Hlediska taxonomická jsou redukována, výklad postupuje od konkrétních, dětem více či méně známých informací o jednotlivých druzích, k obecným informacím fyziologickým a ekologickým.

Časové a organizační vymezení:

Biologie se vyučuje od primy do kvarty.

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2	2	2	2(1)

Část hodin biologie probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků, část ve specializované učebně, která je vybavena dataprojektorem, počítačem s přístupem na internet aj. Pro praktická cvičení jsou k dispozici binokulární mikroskopy a stereoskopické lupy v biologické laboratoři.

Základní formou výuky je výklad s ukázkami (přírodniny, video, zpětný projektor, dataprojektor), který je doplňován skupinovou prací, tematickými diskusemi, referáty a projekty žáků a příležitostně exkurzemi.

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

OSV – rozvíjení dovedností a schopností

MDV – komunikace a kooperace, kritické čtení

MKV – vzájemné respektování

ENV – environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet apod.), a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení
- kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet)
- při hodinách biologie systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků
- vlastním zaujetím pro studium přírody pomáhá vytvářet vztah žáků k vědě a poznávání

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- svými výkony v hodinách biologie vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání "problému" a jeho řešení
- zadává žákům, zejména na hodinách laboratorních cvičení, problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení
- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevřeně komunikuje s žáky o problémech a biologických souvislostech
- se vyjadřuje jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům skupinou práci a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení
- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sama sebe

Kompetence občanské

Učitel:

- je svým vtažením k přírodě a lidem pro žáky příkladem
- dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků ve škole a během školních akcí

Kompetence pracovní

Učitel:

- v rámci laboratorních cvičení učitel umožní žákům pracovat s přístroji a pomůckami pro zkoumání přírody a živých organismů
- důsledně kontroluje dodržování pracovních povinností
- zadává žákům také dlouhodobější úkoly a tím je připravuje na soustavnou práci

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Země</i>		
• Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů. • Zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života.	– Země a život, vznik atmosféry a hydrosféry – Látky anorganické a org. – Názory na vznik Země a živé hmoty	zeměpis
<i>Buňka</i>		
• Porovná buňku rostlin, živočichů, bakterií. Vysvětlí funkci základních organel. • Posoudí význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka. • Poznává a zařazuje běžné druhy řas.	– Organismy jednobuněčné – Viry, bakterie, sinice – Jednobuněčné řasy – Jednobuněční živočichové – Jednobuněčné houby	Výchova ke zdraví
<i>Nižší rostliny, houby</i>		
• Porovná různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích. • Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků. • Vysvětlí první pomoc při otravě houbami. • Objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků.	– Organismy mnohobuněčné (řasy, houby, lišejníky) – Řasy mnohobuněčné – Houby mnohobuněčné – Houby nižší – Houby vyšší – Zásady správného houbaření – Lišejníky	Výchova ke zdraví
<i>Bezobratlí živočiši, paraziti</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- Rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů, orgánových soustav živočichů. - Rozlišuje a porovnává skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin. - Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování. - Rozpozná přenašeče nakažlivých chorob.	- Živočiši mnohobuněční - Žahavci, ploštěnci, hlísti - Kroužkovci, měkkýši - Členovci: korýši, pavoukovi, hmyz - Příčiny vývojové úspěšnosti hmyzu - Hmyz v ekosystémech - Hospodářský význam - Ochrana proti škodlivému hmyzu	Výchova ke zdraví
<i>Průběžně:</i>		
- Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody. - Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu).		Člověk a svět práce
<i>rizika v přírodě</i>		
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc		

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Vyšší rostliny výtrusné</i>		
• Porovnává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla. • Odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům. • Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek. • Poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kapraďorostů.	– Vyšší rostliny – Mechy, kapradiny, plavuně – Rhyniophyta – Mechorosty: játrovky, mechy – Kapraďorosty: plavuně, přesličky, kapradiny – Soustavy pletiv rostlinných těl	
<i>Studenokrevní obratlovci</i>		
• Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu. • Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin.	– Vyšší živočichové – Strunatci, pláštěnci, kopinatci – Obratlovci: kruhoústí, paryby, – Ryby, obojživelníci, plazi – Ryby regionu	Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- Objasní na základě pozorování projevy živočichů v přírodě. - Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. - Vysvětlí první pomoc při uštknutí hadem.		
<i>Nahosemenné rostliny</i>		
- Poznává a zařazuje naše jehličnany. - Dodržuje zásady chování v lese.	– Vyšší rostliny – Nahosemenné rostliny – Jehličnany	
<i>Ptáci</i>		
- Určuje vybrané skupiny ptáků. - Zařazuje do ekosystémů. - Rozlišuje hospodářsky významné druhy.	– Vyšší živočichové – Ptáci – běžci, plavci, letci – Vybraní ptáci ekosystémů – Ptáci regionu	
<i>Krytosemenné rostliny</i>		
- Uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů rostlinných těl a jejich vztahu v rostlině jako celku. - Vysvětlí fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování). - Určuje a rozlišuje skupiny rostlin pomocí atlasu.	– Vyšší rostliny – Krytosemenné rostliny – Opálení, oplození – Vývoj, plody – Třídění krytosemenných rostlin: – dvouděložné – jednoděložné – Příroda a její ohrožení – Ochrana přírody	Enviromentální výchova
<i>Průběžně</i>		
- Dodržuje základní pravidla bezpečné práce a chování při poznávání živé přírody. - Aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu (mikroskopování, práce s lupou, určovací klíče, atlasy, práce na počítači a internetu).		Člověk a svět práce

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Savci</i>		
- Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla savců. - Objasní na základě pozorování projevy savců v přírodě. - Uvede příklady chovu domestikovaných savců. - Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy.	- Vývoj savců - Stavba těla savců - Orgánové soustavy savců: - tělní pokryv - opěrná a pohybová - trávicí a dýchací - cévní a vylučovací - rozmnožovací - nervová a smyslová - Zjednodušený přehled třídění - Savci našich ekosystémů - Chráněné druhy, CITES - Biomy a jejich savci	Enviromentální výchova Výchova ke zdraví
<i>Člověk</i>		
- Objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinova vývojová teorie. - Vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka. - Rozpozná lidské rasy dle biologických znaků. - Objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla. - Vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla. - Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří. - Posoudí význam péče o jednotlivé orgánové soustavy a popíše nejdůl. - poruchy a nemoci.	- Člověk - Původ a vývoj člověka - Lidské rasy - Soustava kosterní a pohybová - Soustava cévní - Soustava trávicí - Soustava dýchací - Soustava vylučovací - Soustava rozmnožovací - Soustava kožní - Soustava smyslová a nervová - Soustava žláz s vnitřním vyměšováním	Výchova ke zdraví
<i>Genetika, Dělení buněk</i>		
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního	- Základy genetiky - Nukleové kyseliny a dědičnost	Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti. • Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě. • Uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismu.	– Dělení buněk a dědičnost – Dědičnost u člověka – Pohlaví a dědičnost – Dědičnost a zdraví, zhoubná bujení	
<i>Zdraví člověka</i>		
• Konkretizuje obecné zásady první pomoci. • Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla. • Ovládá zásady první pomoci umělého dýchání z plic do plic. • Ovládá zásady nepřímé masáže srdce.	– Člověk a zdraví – První pomoc, obecné zásady – Zástava dýchání při funkčním krevním oběhu, krvácení – Zlomeniny a polohování – Mdloba, podchlazení – Bodnutí hmyzem – Uštknutí hadem – Zasažení el. proudem – Otravy a poleptání	Výchova ke zdraví
<i>Prevence nemocí</i>		
• Rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami. • Uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny s ohledem na zdraví a jejich prevenci. • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	– Výchova ke zdraví – Infekční a civilizační nemoci, preventivní lékařská péče – Zdraví životní styl – Osobní a duševní hygiena – nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie – životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka – lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby	Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince – péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena – partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality – návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií – osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích, – přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku – mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
Výživa		
• Vysvětlí přímé souvislosti mezi složením stravy, způsoby stravování a civilizačními chorobami. • Rozlišuje specifické potřeby výživy člověka podle věku, zdravotního stavu, fyzické a duševní činnosti.	– Výživa a zdraví – Základní složky potravy – Zásady zdravého stolování – Alternativní výživové směry – Obezita, bulimie, anorexie	Výchova ke zdraví

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
Uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a odpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravovacích návyků.	Škodlivé látky v potravním řetězci	
<i>Sexuální výchova</i>		
- Vysvětlí role matky a otce v rodině. - Prokáže základní znalosti v problematice lidské reprodukce a v potřebách dítěte po narození. - Chová se ve vztahu k opačnému pohlaví kultivovaně. - Vyjmenuje nemoci přenosné pohlavním stykem. - Konkretizuje možnosti antikoncepce. - Rozhoduje se odpovědně ve vztahu k opačnému pohlaví	- Základy sexuální výchovy - Antikoncepční metody - Pohlavní nemoci - Životaspráva těhotné ženy	Výchova ke zdraví
<i>Návykové látky</i>		
- Uvede zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek, provozování hazardních her. - Posoudí souvislosti mezi jejich zneužíváním a životní perspektivou mladého člověka. - Vyjmenuje základní návykové látky (drogy). - Ovládá první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami.	- Návykové látky a zdraví - Drogy a hazardní hry - Zdravotní rizika	Výchova ke zdraví
<i>Průběžně</i>		
Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu.		

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Země</i>		
- Zhodnotí vznik jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života. - Vysvětlí stavbu Země.	- Země – planeta - Vznik Země - Vnitřní uspořádání Země - Postavení Země ve vesmíru	Zeměpis
<i>Minerály, horniny</i>		
- Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny. - Využívá základní principy krystalografie. - Zhodnotí praktický význam nerostů a hornin.	- Minerály a horniny - Vznik, vlastnosti, třídění, význam a využití - Prvky, sulfidy, halogenidy, - oxidy, hydroxidy, uhličitany, - sírany, křemičitany - Horniny: vyvřelé, usazené, - přeměněné - Horniny regionu	Člověk a svět práce Chemie, geometrie
<i>Geologické děje</i>		
- Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů. - Vysvětlí děj vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost. - Posoudí nebezpečí těchto dějů pro člověka	- Utváření zemského povrchu - Vnitřní geologické děje - Poruchy zemské kůry - Vrásnění, zemětřesení, sopky - Pohyby litosférických desek - Vnější geologické děje - Zvětrávání	Výchova ke zdraví Zeměpis
<i>Půda</i>		
- Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy. - Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší krajině. - Posoudí význam půd pro výživu rostlin a pro člověka. - Shromáždí příklady devastace půd a možnosti rekultivace.	- Půdy – vznik, složení, typy, význam - Působení gravitace, vody, - ledovců, větru - Činnost organismů a člověka	Enviromentální výchova Zeměpis
<i>Paleontologie, regionální geologie</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků. - Vysvětlí geologický vývoj a stavbu území České republiky. - Porovná geologicky území Českého masivu a Západních Karpat. - Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	- Dějiny Země - Geologická období - Geologická stavba území České republiky	Enviromentální výchova
<i>Ekologie</i>		
- Objasní základní princip existence každého ekosystému. - Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam. - Zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí. - Uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě.	- Základy ekologie a životního prostředí - Životní prostředí a člověk - Krajina a její přetváření - Přírodní zdroje a jejich využívání - Negativní vlivy lidské činnosti na pedosféru - Voda a její ochrana - Ovzduší a jeho ochrana - Ekologické katastrofy a jejich předcházení - Chráněná území	Enviromentální výchova Člověk a svět práce Zeměpis Výchova ke zdraví
<i>Průběžně</i>		
Dokáže získat z různých zdrojů další informace k probíranému učivu.		

5.13 Vyučovací předmět: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pokrývá oblast Informační a komunikační technologie podle požadavků uvedených v RVP ZV (prima - tercie) a je v ní integrován tematický okruh Využití digitálních technologií ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce (RVP ZV) s časovou dotací 1 h.

Časové a organizační vymezení

Předmět je zařazen do prvních tří ročníků osmiletého studia s hodinovou dotací dle následující tabulky. Výuka probíhá ve skupinách s maximálním počtem žáků 15. Předmět vyučován v dvouhodinových blocích.

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	1(1)	1(1)	0	1(1)

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pojetí procesu zpracovávání a vyhodnocování informací, k uvědomění si významového jádra sdělení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje v žácích snahu o samostatné nalezení řešení problémů
- provokuje intelekt žáků otázkami jdoucími za povrchní pohled na skutečnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- předkládá skupinové aktivity s přiřazením rolí a pravidel pro komunikaci
- vyžaduje od žáků střídme, jasné a logicky strukturované vyjádření
- podporuje v žácích zájem o smysluplné využívání komunikačních prostředků včetně komunikace živé

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabádá žáky k zodpovědnému přístupu k předmětu, řešení úkolů i k jiným každodenním aktivitám

Kompetence občanské

Učitel:

- na příkladech působení prvků z oblasti ICT na společnost odhaluje žákům základní pravidla zapojení jedince do jejího chodu
- učí žáky kriticky posuzovat jednotlivá řešení problémů z oblasti ICT ve společnosti, oceňovat ta dobrá a užitečná, a motivuje žáky k aktivnímu zapojení vlastní tvorbou

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Úvodní blok – seznámení s prostředím</i>		
• využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu • ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením • ovládá a využívá techniku a základní funkce operačního systému v souladu s pravidly	– přihlašování, popis systému a sítě, školní účty, e-mail, web, kvóty – služby a IS: služby intranetu, studijní skupiny – další školní technika a služby v oblasti ICT - scanner, tiskárny, digitální foto, kopírka – školní řád a legislativa ČR dotýkající se oblasti ICT	Humanitní studia
<i>Práce s myší a klávesnicí, základy práce s dokumenty</i>		
• pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru • ovládá základní funkce textového a grafického editoru • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s obrazem	– psaní na klávesnici, základní úpravy textu - odstavce, zarovnání a řádkování, vzhled, typ, řez a barva písma – pracovní plocha, rastr, nástroje pro kreslení, barevná paleta, ukládání a otevírání	Český jazyk a literatura Estetická výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické podobě	– prezentace informací pomocí prezentačního programu – využívá některého z grafických programů na úpravu fotek, kde dokáže změnit velikost fotografie, upravit základní vlastnosti (jas, kontrast) a provádí jednoduché změny (např. vložení textu do fotografie, orámování atd.)	
<i>Práce se soubory</i>		
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - provádí základní úkony v manipulaci se soubory	– složka, adresář, názvy, práce s programy pro správu souborů – cesta - absolutní a relativní, používané symboly – označování více objektů (výběr, od ...do) – vyhledávání souborů a jejich atributy – formátování záznamového média	
<i>Základy služeb internetu</i>		
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi - cestování, obchod, vzdělávání, zábava - využívá prostředky e-mailové komunikace a zvládá navigaci a vyhledávání na webových stránkách	– e-mail - tělo, přílohy, adresy, bezpečnost – webová stránka - prvky, navigace (odkazy), formuláře, adresa	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost		

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Textový editor</i>		
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru - ovládá práci s textovými a grafickými editory a využívá vhodných aplikací - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem - používá textový editor, uplatňuje základní typografická pravidla	- formátování písma, typografická pravidla - formátování odstavce - zarovnání, odsazení, řádkování, mezery, vazby - záhlaví, zápatí, čísla stránek a vzhled stránky - práce s objekty (obrázek, tabulka, editor rovnic)	Český jazyk a literatura, Estetická výchova
<i>Struktura dokumentu</i>		
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě - rozumí struktuře dokumentu, rozpoznává objektový model a vlastnosti jednotlivých objektů - tvoří jednoduché webové stránky a chápe vazby pomocí hypertextu	- struktura dokumentu - odstavce, tabulky, úseky stejným písmem, obrázky, jejich atributy - základy jazyka HTML - příkazy pro odstavec, změnu vzhledu písma, vkládání obrázku, tabulky a tvorbu odkazů; formát URL	Český jazyk a literatura, cizí jazyky
<i>Fungování PC</i>		
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - vysvětlí význam jednotlivých součástí počítače a základní	komponenty počítače: procesor, vnitřní a vnější paměti, vstupní a výstupní zařízení, obrazovka	Fyzika

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
principy fungování, umí řešit jednoduché problémy	– běh počítače - programy a jejich vykonávání, přerušení – problémové situace s během programů, při práci se soubory a záznamovými médii, při základních úkonech na webu a při používání e-mailové služby	

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Počítačové sítě</i>		
• komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení • rozumí fungování počítačových sítí, chápe význam protokolu, zná a umí používat běžné služby internetu • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví • používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	– historie počítačových sítí – běžné služby lokální sítě - sdílení dat, zařízení, práce nad společnými daty – vznik a rozvoj internetu, jeho základní služby – protokol, jeho význam, běžné příklady (TCP/IP, DNS, HTTP, FTP, POP3, SMTP, TELNET/SSH, &)	Český jazyk a literatura
<i>Tabulkový kalkulátor</i>		
• ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací • používá tabulkový kalkulátor ke zpracování dat a k prezentaci výsledků formou grafů	– organizace dat v sešitu - listy, řádky vs. sloupce, buňky – úprava formátu a datového typu v buňce – vzorec, adresace relativní a absolutní, základní matematické, statistické a logické funkce	Matematika

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– tvorba grafů na základě existujících dat, typy grafů a jejich úprava – tvorba a grafická úprava tabulek – porovnávání dat	
<i>Bezpečnost dat a OS</i>		
• chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • vysvětlí význam operačního systému, ovládá základní nástroje pro práci s daty a jejich bezpečné uchování • charakterizuje problematiku počítačových virů, zná základní zásady bezpečnosti a obrany proti virové infekci	– zálohování dat, hledání chyb a oprava záznamu na disku, defragmentace disku – konfigurace prostředí operačního systému – základní členění virů, způsoby zanesení infekce, způsoby ochrany znalostmi a pomocí speciálního software	

5.14 Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět je zahrnut do vzdělávací oblasti Umění a kultura, která přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké prožitky. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Má významný relaxační charakter. Vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít a poskytuje vhled do hudební kultury. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových dovedností.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován v 1. až 4. ročníku 1 hodinu týdně v odborné učebně hudební výchovy.

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	1	1	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje u žáků rozvoj hudeb. schopností a individuálních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke kultivovanému vystupování a podporuje tím získávání sebedůvěry

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a probouzí snahu chránit ji
- seznamuje žáky s kulturami jiných národů a etnik
- vede žáky k poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- rozvíjí u žáků estetické cítění a vnímání

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>vokální činnosti</i>		
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy	– hlasová hygiena – srovnávání hlasového rozsahu – a jeho postupné rozšiřování – deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí základních rytmů používaných v různých druzích taktů – reprodukce tónů a tónových řad – při nácviu písní – diatonický postup v dur a moll – při zpěvu písní – jednohlasý zpěv a zpěv kánonů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
<i>instrumentální činnosti</i>		
• vytváří a volí jednoduché doprovody	– seznámení se s nástroji Orffova instrumentáře	PT: Osobnostní a sociální výchova

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– seznámení se s technikou hry na nástroje Orffova instrumentáře – tvorba jednoduchých doprovodů dle návodu	TO: Kreativita (INT)
<i>hudebně pohybové činnosti</i>		
• rozpozná některé z tanců a předvede jednoduchou pohybovou vazbu	– polka, valčík, mazurka; pochod – paměťové uchování a reprodukce pohybů v rytmu jednoduchých lidových písní – pohybová reakce na rytmické – a harmonické změny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
<i>hudební pojmy v teorii i praxi</i>		
• orientuje se v zápise písní, tyto písně na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje • orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	– klíče – druhy not podle výšky a délky – hra a zpěv podle jednoduchého notového zápisu – takty – pohybové ztvárnění sudého a lichého taktu, – jeho identifikace při poslechu – vytvoření vlastního notového zápisu v daném taktu – dynamická a tempová znaménka, jejich interpretace – při zpěvu a hře na nástroje a vnímání poslechem – nástroje symfonického orchestru – rozpozná poslechem jednotlivé nástroje a pokouší se je postupně	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	identifikovat i ve skupině nástrojů – lidský hlas – znalost funkce hlasového a dechového aparátu aplikuje při vlastních pěveckých činnostech – hudební formy – v proudu znějící hudby si ověří základní formální strukturu variace, malé formy písňové, kánonu	

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>vokální činnosti</i>		
• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy a témata	– hlasová hygiena – srovnávání hlasového rozsahu, – jeho upevňování a další rozšiřování – deklamace textu jako prostředek k upevnění základních rytmů používaných v různých druzích taktů – reprodukce tónů a tónových řad – při nácviku písní – jednohlasý zpěv a zpěv kánonů	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
<i>instrumentální činnosti</i>		
• vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší o jednoduché hudební improvizace	– zvládnutí techniky hry na nástroje Orffova instrumentáře – pokusy o vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
<i>hudebně pohybové činnosti</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- orientuje se v zápise písni, tyto písně na základě individuálních schopností svým způsobem realizuje jako výsledek propojení získaných teoretických vědomostí i získaných praktických dovedností - orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	– stupnice a tónina – uvědomuje si durový nebo mollový tónorod písni – či poslouchané skladby – intervaly – uvědomuje si základní intervaly při zpěvu opěrných písni v rozsahu prima až kvinta – a pokouší se o oktavovou transpozici krátkých motivů – moll a dur akord – s pomocí opěrných písni zaintonuje nebo alespoň provede sluchové rozlišení – hudební formy – při poslechových činnostech vnímá, uvědomuje si a dokáže popsat základní specifika následujících skladeb: – koncert – sonáta – symfonie – kantáta – oratorium – opera – opereta – muzikál – balet	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>vokální činnosti</i>		
uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při	– hlasová hygiena – rozšiřování hlasového rozsahu	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy, témata i části skladeb	– deklamace textu jako prostředek ke zvládnutí rozmanitých rytmických figur – reprodukce tónů a tónových řad – diatonický postup v dur a moll při zpěvu písní i poslechu – jednohlasý a vícehlasý zpěv – převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	(INT)
<i>instrumentální činnosti</i>		
vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší o hudební improvizace	– technika hry na melodické nástroje Orffova instrumentáře – zdokonalování techniky hry na rytmické nástroje Orffova instrumentáře – tvorba doprovodů dle návodu – vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
<i>hudebně pohybové činnosti</i>		
- rozpozná některé z tanců různých slohových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti - předvede jednoduchou pohybovou vazbu na základě individuálních schopností předvede dirigování jednoduchých lidových písní	– taktovací schémata 2/4, 3/4, 4/4, 6/8	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INT)
<i>hudební pojmy v teorii i praxi</i>		
orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a	– durové stupnice	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje	– umí odvodit a jmenovat tónové řady – při interpretaci tónových řad si upevňuje schéma durové stupnice – v notovém zápise určí tóninu – základní intervaly – umí je vytvořit nebo naopak pojmenovat	
<i>dějiny světové hudby v teorii i praxi</i>		
• zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou světovou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	– Původ hudby, pravěk a starověk – Středověk – Renesance – Baroko – Klasicismus – Romantismus – Hudba 20. století – USA jako kolébka jazzu – Rock and roll a country and western – Anglie a rock 60. let – Popmusic – Současné styly a žánry ve světové hudbě	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>vokální činnosti</i>		
• uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě • zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase • dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	– hlasová hygiena – rozšiřování hlasového rozsahu – deklamace textu s rytmickými zvláštnostmi a nepravidelnostmi – reprodukce tónů a tónových řad při nácviu písní	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností jednoduché motivy, témata i části skladeb	– diatonický postup v dur a moll při zpěvu písní i poslechu – jednohlasý a vícehlasý zpěv – převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy	
<i>instrumentální činnosti</i>		
vytváří a volí jednoduché doprovody, dle svých individuálních schopností a dovedností se pokouší o hudební improvizace	– využití klasických hudebních nástrojů ve spojení s nástroji Orffova instrumentáře – tvorba doprovodů dle návodu – vlastní improvizované doprovody	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)
<i>hudebně pohybové činnosti</i>		
rozpozná některé z tanců různých slohových období	– paměťové uchování a reprodukce pohybů – vlastní pohybové ztvárnění hudby – pohybová reakce na rytmické a harmonické změny	PT: Osobnostní a sociální výchova TO: Kreativita (INTEGRACE)
<i>hudební pojmy v teorii i praxi</i>		
- orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	– základní harmonické funkce T, S, D, – postaví kvintakordy a ověří si jejich harmonickou funkci při doprovodu jednoduché písně – akordové značky – dešifruje základní značky v notovém záznamu – mollové stupnice – umí odvodit a jmenovat tónové řady – v notovém zápise určí tóninu	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)
<i>dějiny světové hudby v teorii i praxi</i>		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá užité hudebně výrazové prostředky	– počátky hudebních dějin v Čechách – česká hudební renesance – české hudební baroko – český hudební klasicismus – český hudební romantismus – zakladatelé české národní hudby – česká hudba 20. století – jazz a swing v české hudbě – trampská píseň – divadla malých forem (50. a 60. léta) – big beat – 70. a 80. léta – 90. léta	PT: MEGS TO: Jsme Evropané (INT)

5.15 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

- tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života, zprostředkovává nejen racionální, ale i umělecké osvojování světa
- ve tvůrčích činnostech vytváří prostor pro zúročení osobních zkušeností žáků, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření, poznávání zákonitostí umělecké tvorby a vytváří předpoklady pro zapojování se do uměleckého procesu, ať již v roli tvůrce či recipienta

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v sekundě a kvartě ve kmenových třídách s hodinovou dotací 2 hodiny týdně, v primě a tercii ve skupinách s hodinovou dotací 1 hodina týdně (respektive 2 hodiny za 14 dnů). V tercii je zařazena výuka počítačové grafiky, fotografie, videa a animace, výuka probíhá v počítačové učebně. Podle možností školy se třída dělí na skupiny.

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	1(1)	2(2)	1(1)	2(2)

Průřezová témata

MV – specifická řeč obrazu, znakové kódy, kritický postoj

OSV – vlastní kreativita, nápad a originalita, estetické souvislosti

MKV – vnímání rozmanitosti, harmonie, diferenciacie

EGS – vzájemné obohacování se, svěbytnost kultur, evropské kulturní kořeny, kulturní dědictví

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako způsob poznávání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vede žáky ke vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- otevírá možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- vede žáky ke kritickému myšlení při posuzování díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevírá možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuze o dojmu z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytuje prostor pro osobité výtvarné projevy žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vytváří potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- podchycuje individuální zájem žáků o kulturní dění a jeho podpora

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k osvojování si výtvarných technik a nástrojů

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i>		
vybírání a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- vizuálně obrazné sdělení, jeho prvky ve vztazích a uspořádání - linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	- uspořádání objektů do celků - vztahy lineární, světlostní a barevné	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly - reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí - smyslové účinky obrazných vyjádření - kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
<i>Uplatňování subjektivity</i>		
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností	osobnostní a sociální výchova – osob. vývoj a kreativita

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
užívaných vizuálně obrazných vyjádření		
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu	- manipulace s objekty, pohyby těl - typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, malba ...	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření ze současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních prožitků	- pravěké umění - umění Mezopotámie, Egypta, Kréty	
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných sdělení, vysvětluje své postoje k nim	přístupy k obrazným sdělením	
vyhledává souvislosti mezi výtvarným uměním a jinými druhy umění	módnost, modernost, kýč	
<i>Ověřování komunikačního účinku</i>		
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných sdělení v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny	

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Rozvíjení smyslové citlivosti</i>		
vybírá a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků,	- vizuálně obrazné sdělení, jeho prvky ve vztazích a uspořádání - linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků		
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	– uspořádání objektů do celků – vztahy lineární, světlostní a barevné	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	– vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly – reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí – smyslové účinky obrazných vyjádření – kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
<i>Uplatňování subjektivity</i>		
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	– prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností	osobnostní a sociální výchova – osob. vývoj a kreativita
rozlíší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu	– manipulace s objekty, pohyby těl – typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, malba ...	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření ze současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních prožitků	– umění Řecka a Říma, Byzantská říše, Islám, Vikingové, Velké Moravy – umění románské a gotické	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných sdělení, vysvětluje své postoje k nim	– přístupy k obrazným sdělením	
vyhledává souvislosti mezi výtvarným uměním a jinými druhy umění	– módnost, modernost, kýč	
<i>Ověřování komunikačního účinku</i>		
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných sdělení v sociálních vztazích, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci	– zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny	

Třída: tercie

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace	– vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly	mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, vytvoří rastrový a vektorový obrázek, orientuje se v základních grafických formátech, konvertuje mezi grafickými formáty, ovládá základní funkce grafických programů, pracuje s jednoduchou 3D grafikou,	– rastrová grafika – vektorová grafika – grafické formáty – konverze mezi formáty, výhody a nevýhody grafických formátů – grafické nástroje – programy pro kreslení – programy pro 3D grafiku – 3D grafika, freewareové a komerční programy 3D grafiky	Mezipředmětové vztahy: Informatika vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– tvorba animovaného filmu	
fotografuje s digitálním fotoaparátem, upravuje fotografie pomocí dostupného programového vybavení	– digitální fotografie – základy fotografování – zpracování a úprava digitální fotografie	
rozlišuje jednotlivé funkce digitální kamery, popř. digitálního fotoaparátu s možností digitálního videozáznamu, umí používat hlavní zásady při natáčení, kompozice záběru při natáčení digitální videokamerou, zná základní předpisy a etická pravidla při natáčení, co lze a nelze natáčet, pracuje s digitální videokamerou	– práce s digitální videokamerou, popř. s digitálním fotoaparátem s možností videozáznamu – kompozice záběru při natáčení digitální videokamerou – základní předpisy a etická pravidla při natáčení, co lze a nelze natáčet – práce s digitální videokamerou – základní zpracování videozáznamu, střih a ozvučení záznamu	mediální výchova – tvorba mediálního sdělení MV: informatika
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazných sdělení, vysvětluje své postoje k nim	– přístupy k obrazným sdělením (reklama apod.)	mediální výchova – vnímání autora mediálního sdělení

Třída: kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
vybírání a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	– vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích – uspořádání do celků	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností a zkušeností získaných ostatními smysly k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	– zaznamenání časového průběhu, vztahy lineární, světlostní a barevné	
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	– smyslové účinky obrazných vyjádření	osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj a kreativita
rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině symbolického obsahu	– prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušeností	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření ze současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních prožitků	– vizuálně obrazná vyjádření - socha, malba, animovaný film, komiks, fotografie...	
vyhledává souvislosti mezi výtvarným uměním a jinými druhy umění	– módnost, modernost, kýč, inspirace, provázanost	

5.16 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Časové a organizační vymezení

Tělesná výchova je vyučována ve všech ročnících osmiletého i čtyřletého gymnázia, předmět je realizován ve všech ročnících s časovou dotací 2 hodiny týdně (všechny hodiny jsou děleny), v sekundě je zařazen LVZ. Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Předmět souvisí zejména s biologií (anatomie a fyziologie člověka, výživa a regenerace ve sportu), s občanskou výchovou (první pomoc při úrazech). Součástí vzdělávacího oboru Tělesná výchova je tematický okruh Zdravotní

tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky primy až kvarty nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Týdenní hodinová dotace:

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Čas. dotace	2(2)	2(2)	2(2)	2(2)

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova

- tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti
- vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností)
- využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní)
- z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví
- vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami
- významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech
- velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení)

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

Výuka probíhá v nové hale, která je velmi dobře vybavená jak na sportovní hry - 3 volejbalová hřiště, házenkářské hřiště s oficiálními rozměry, 2 hřiště na basketbal, centrální kurt pro volejbal a basketbal, 3 kurty pro tenis, hřiště na florbal, kopanou, vybavení pro základy sportovní gymnastiky

Výuka v zimních měsících probíhá také na zimním stadionu, kde jsou vynikající podmínky na zdokonalování základů bruslení a dále je využíván i stadion s atletickou dráhou a doskočištěm a venkovní házenkářské hřiště.

Ve výuce jsou uplatňovány jak hromadné formy vyučování, individuální formy, skupinové formy (cvičení družstev, cvičení na stanovištích, kruhový trénink). Jsou vytvořeny podmínky pro aktivní zapojení žáků do řešení pohybových úkolů, vedení žáků ke vzájemné spolupráci a využívání soutěživých forem.

Při hodnocení úrovně dosažených výsledků se využívá především pozitivní motivace.

Vybraní žáci se účastní turnajů a soutěží v průběhu celého roku s velmi dobrými výsledky.

Žáci sekundy se účastní lyžařského kurzu.

Motivační hodnocení:

- poznávání zdraví jako důležité životní hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí.

Předmětem prolínají průřezová témata

Předmět Tělesná výchova zahrnuje průřezové téma:

OSV – řešení problémů, praktická etika, kooperace, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena, sebepoznávání, seberegulace, rozvíjení dovedností a schopností

VDO – rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobu řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat

EV – vztah k životnímu prostředí

MV – komunikace a kooperace, kritické čtení

MV – vzájemné respektování

EGS – evropská a globální dimenze vztahů mezi národy, odlišnost a podobnost kultur a národů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji
- vede k prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- vede k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- umožňuje hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírá prostor diskusi o taktice družstva
- vede žáka k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- směřuje žáka k dodržování pravidel fair play
- vede k prezentaci a podpoře myšlenek olympijského hnutí
- rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva
- rozděljuje a přijímá úkoly v rámci sportovního družstva

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje aktivní sportování
- objasňuje a dává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- objasňuje zásady první pomoci při úrazech lehčího charakteru
- seznamuje žáka se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

Učitel:

- dává příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vyhledává možná rizika při pohybových činnostech a hledá cesty jejich minimalizace
- zpracovává a prezentuje naměřené výkony

Nižší stupeň gymnázia

Ročník	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Časová dotace	2	2	2	2

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Třída: prima

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační	– správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím		
• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	– celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) – rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost – žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty) – reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	– seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu – zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) – orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– sportovní hry – vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost – košíková - správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování)	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– doplňkové sport. hry - – minikopaná, házená, florbal, ringet, ringo – průpravná cvičení – lyžování + snowboarding, – v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz – sportovní hry – přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč – košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb – odbíjená - nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem – doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, průpravná cvičení – atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování – hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– skok do výšky (flopem) – rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) – gymnastika - kotoul vpřed a vzad – stoj na rukou se záchranou – přemet stranou se záchranou – přeskok kozy v základní výšce – akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen – výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny – kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy – hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad – šplh na laně a tyči – moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí – úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládnutí těla a jeho částí podle daného rytmu) – soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	
• posoudí provedení osvojované • pohybové činnosti, • označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	– sebehodnocení v dané pohybové činnosti – zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti – sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	– komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	– historie olymp. her – MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k	– týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	– pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	– statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výšky práce se stopkami, pásmem – aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. Činností – práce s tabulkou (výsledkovou listinou) – doplňování příslušných dat – čtení potřebných dat – zjišťování potřebných dat	
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	– základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou,	– sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost,	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity – výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota – tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim – ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty – ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci – auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci – bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) – ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí – podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví – sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity – seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování – mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování – turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu,	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	

Třída: sekunda

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím	– správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	– celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) – rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost – žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	nejzatíženějších partií těla	
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	– drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty) – reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	– seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu – zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je	– turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu)	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– sportovní hry – vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost – košíková - správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování) – doplňkové sport. hry - – minikopaná, házená, florbal, ringet, ringo – průpravná cvičení – lyžování + snowboarding, – v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz – sportovní hry – přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb – odbíjená - nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem – doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, průpravná cvičení – atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování – hody granátem a kriketovým míčem, skok do dálky – skok do výšky (flopem) – rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) – gymnastika - kotoul vpřed a vzad – stoj na rukou se záchranou – přemet stranou se záchranou – přeskok kozy v základní výšce – akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen – výskok na švédskou bednu z trampolíny a	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny – kruhy - kotoul vpřed a vzad, houpání v sedě, rotace kolem své osy – hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad – šplh na laně a tyči – moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí – úpoly - význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje – sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti objetí zředu, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládání těla a jeho částí podle daného rytmu) – soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- posoudí provedení osvojované - pohybové činnosti, - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	– sebehodnocení v dané pohybové činnosti – zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti – sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	– komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	– historie olymp. her – MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	– týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel – pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - zpracuje naměřená data a informace o pohybových	– statistická zjištění - měření délky, rychlosti, výškypráce se stopkami, pásmem – aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. Činností – práce s tabulkou (výsledkovou listinou)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	– doplňování příslušných dat – čtení potřebných dat – zjišťování potřebných dat	
• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	– základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
• respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	– sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity – výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy – vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota – tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim – ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty – ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci – auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu) – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci – bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí – podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví – sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity – seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	vztazích; pomáhající a prosociální chování – mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování – turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	

Třída: tercie, kvarta

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
• aktivně vstupuje do organizace svého	– správné držení těla, zvyšování kloubních	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu – celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost – žák je schopen individuálního rozcvičení – strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	– seberegulace a sebeorganizace
• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	– drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptýl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu – zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a nářadí – pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna)	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) - orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou, příprava a organizace orientačního běhu –	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– sportovní hry – košíková - útok, obrana - osobní, zónová, poziční střelba, střelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem, bez míče – odbíjená - přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování – doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet – nácvik útoků a obrany, herní varianty – sportovní hry odbíjená - příjem podání spodem, vrchem, rozehrání balonu přes nahrávače, nácvik smeče, obrana (bloky), hra v poli – košíková - postupný útok, rychlý protiútok,	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	těsná osobní obrana po celém hřišti	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	– gymnastika - kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na rukou se záchranou, přemet stranou se záchranou na obě strany, přeskok kozy ve zvýšené výšce – akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes švédskou bednu do duchen – přeskok vyšší švéd. bedny z trampolíny – nácvik salta – kruhy - kotoul vpřed a vzad, stojka, houpání ve visu, houpání v sedě, rotace kolem své osy – hrazda - vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmyk – šplh na laně a tyči – moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí – estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním) – aerobic, taebo (aerobic kombinovaný s kickboxovými prvky) – společenské tance	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	– sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti – sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracují na jejich odstranění	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	– komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	
naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	– historie olymp. her – MOV, ČOV, ODM (olympiáda dětí a mládeže)	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	– týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel – pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí, přebírá roli rozhodčího – statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásma) evidují a vyhodnocují zjištěná data – organizace prostoru a pohyb. činností – postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	práce s tabulkou (výsledkovou listinou) grafické zpracování naměřených dat a jejich prezentace	
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví, a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích	- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	– tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim – ochrana před přenosnými chorobami - základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty – ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci – auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnutí, trestná činnost, dopink ve sportu) – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci – bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení – dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) – ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí – podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví – sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity – seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování – mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování – turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	

5.17 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výchova ke zdraví se vyučuje jako součást předmětu Tělesná výchova, Biologie a Občanská výchova v primě - kvartě.

Vzdělávání je zaměřeno na

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají průřezová témata:

VDO – angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování

OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy

EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí

EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení, ...

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Učitel

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
<i>Mimořádné situace</i>		
• charakterizuje mimoř. situace • popíše integrovaný záchranný systém • vysvětlí zásady ochrany člověka za mimořádných situací • popíše zásady kolektivní ochrany obyvatelstva	– charakter mimořádné situace – tísňová volání – potenciální nebezpečí – varovný signál a chování po jeho vyhlášení – evakuace – improvizovaná ochrana	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- specifikuje potenciální nebezpečí - popíše zásady chování po vyhlášení mimoř. situace - popíše zásady chování po vyhlášení evakuace	– havárie s únikem nebezpečné látky	OSV – obecné modely řešení problémů – zvládání rozhodovacích situací – poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích MKV – schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému – učí objevovat vzájemné vztahy a příčiny společens. jevů – schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita
<i>Péče o zdraví, Výživa a zdraví</i>		
- rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim brání - vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdrav. problémy - uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků - uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy - zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci - použije techniky pro zvládání stresu	– ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných – preventivní a lékařská péče – vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí – odolávání stresu – základní postupy 1. pomoci, obvazová technika – 1. pomoc v improvizovaných podmínkách – přivolání lékaře	OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
- rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními - samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky - poskytne nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních - uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu - orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti - posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy - orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání - vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy - rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor	- poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie - výživa a civilizační nemoci - zásady zdravé výživy - alternativní výživové směry - reklamy na potraviny - kvalita lidského života (handicapování lidí)	EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí
<i>Základy první pomoci</i>		
- popíše základy první pomoci a upevní si návyky poskytování první pomoci samostatně - uvědomí si důležitost preventivní ochrany zdraví a předcházení úrazům	- neodkladná resuscitace - zvláštní druhy neodkladné resuscitace - bezvědomí - stabilizovaná podoba - otravy - náhlé příhody	VDO – v samostatném a odpovědném řešení problémů - angažovaný přístup k druhým - zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, MP vztahy
	– krvácení – závažná poranění – popáleniny – poleptání – působení tepla a chladu – poranění kostí a kloubů – zvláštní druhy poranění – vybavení domácí lékárny	OSV – obecné modely řešení problémů - zvládání rozhodovacích situací - poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích EGS – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost, kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita OSV – učit dovednostem seberegulace, učit sociálním dovednostem, utvářet postoje a hodnotové orientace optimální pro zvládání „ provozu „ každodenní existence v jejich běžných i náročnějších formách VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým - projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních lidí

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Kritéria pro hodnocení žáků

Tato pravidla jsou součástí školního řádu, který po inovacích schvaluje školská rada a který je pravidelně aktualizován. Současné znění je přístupné na www.gvi.cz.

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků vychází ze zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů a z vyhlášky č. 13/2005 Sb., o středním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a z podmínek školy. Tato pravidla jsou součástí školního řádu.

Zásady hodnocení

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.

Třídní učitelé a výchovní poradci prokazatelně seznamují učitele s doporučením pedagogicko-psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

Učitelé jsou povinni aktualizovat průběžnou klasifikaci v elektronické evidenci 1x za 14 dní.

Na konci klasifikačního období v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději 24 hodin před jednáním pedagogické rady zapíše učitelé výsledky hodnocení do elektronické evidence žáků a nesou odpovědnost za zapsané známky. Třídní učitelé zapisují hodnocení chování a další potřebné údaje.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad Kraje Vysočina. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad Kraje Vysočina nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu Kraje Vysočina.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitel školy, krajský úřad Kraje Vysočina, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2. v případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad Kraje Vysočina výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu Kraje Vysočina.

Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a který na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti. O opakování žádá písemně zákonný zástupce žáka. Součástí žádosti zákonného zástupce nezletilého žáka je souhlas žáka; žák, který plní povinnou školní docházku, v těchto případech opakuje ročník vždy.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.

Vyučující důsledně uplatňuje pedagogický takt a přiměřenou náročnost vzhledem k věkovým zvláštnostem žáka.

Na začátku klasifikačního období učitel prokazatelně seznámí žáky s podmínkami klasifikace v daném předmětu (počet známek, absence). Každý žák musí být v klasifikačním období hodnocen v jednohodinovém předmětu nejméně dvakrát, jinak třikrát. Tento počet hodnocení však nemusí být postačující pro celkovou klasifikaci žáka. Pokud je to možné, využívá vyučující různé formy ověřování vědomostí a dovedností žáka. v případě absence žáka, která přesáhne 20 % odučených hodin v daném předmětu, může vyučující žáka za pololetí v řádném termínu neklasifikovat.

Jedním ze základních předpokladů hodnocení žáka za 1. a 2. pololetí je absolvování všech písemných zkoušek stanovených v učebních osnovách jednotlivých předmětů.

Vyučující je povinen vést úplnou evidenci o každé klasifikaci žáka tak, aby mohl doložit správnost celkové klasifikace žáka.

Písemné a grafické projevy žáka uložené učební osnovou daného předmětu ukládá vyučující po celou dobu studia žáka. Ostatní písemné práce a grafické projevy žáka ukládá po dobu školního roku.

Zkoušení je prováděno před kolektivem třídy, pokud to není možné pak v přítomnosti dalšího učitele nebo žáka. Výjimku tvoří komisionální zkouška.

Vyučující oznamuje výsledek každé klasifikace, při ústním zkoušení okamžitě, při písemném zkoušení, které trvá méně než 25 minut, do 2 týdnů, jinak do 3 týdnů.

Vyučující je povinen každou klasifikaci zdůvodnit s poukazem na klady a nedostatky hodnoceného výkonu. U písemných a grafických zkoušek umožní vyučující žákovi prohlédnout si opravenou práci.

Doba ústního individuálního zkoušení nesmí přesáhnout 15 minut. Maximální rozsah jedné písemné práce nesmí být delší než 1 vyučovací hodinu, pokud učební osnova daného předmětu nestanoví jinak.

Písemná práce v rozsahu přesahujícím 25 minut může být zadána v jednom dni pouze jedna. Vyučující konání takové písemné práce předem oznámí žákům.

Klasifikační stupeň prospěchu na konci každého pololetí nemusí odpovídat aritmetickému průměru dosaženého hodnocení. Vyučující je však povinen klasifikaci žákovi objektivně zdůvodnit.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části zkoušky. Nabídku povinných a nepovinných zkoušek v profilové části maturitní zkoušky podle rámcového a školního vzdělávacího programu zveřejní ředitel školy nejpozději 7 měsíců před konáním první zkoušky profilové části maturitní zkoušky. Maturitní zkoušky se řídí dle platné legislativy.

Žák má právo nahlédnout do všech materiálů týkajících se jeho osoby, které mají význam pro rozhodnutí o výsledku závěrečné nebo maturitní zkoušky.

Pochybnosti o správnosti hodnocení

Každý, kdo konal maturitní zkoušku, kromě dílčí zkoušky společné části konané formou didaktického testu, anebo byl z konání těchto zkoušek vyloučen, může písemně požádat krajský úřad Kraje Vysočina o přezkoumání průběhu a výsledku této zkoušky nebo rozhodnutí o vyloučení. Krajský úřad rozhodne o žádosti ve lhůtě 30 dnů ode dne jejího doručení, a to tak, že výsledek zkoušky změní, nebo zruší a nařídí opakování zkoušky, pokud zjistí, že při této zkoušce byly porušeny právní předpisy nebo se vyskytly jiné závažné nedostatky, které mohly mít vliv na řádný průběh nebo výsledek zkoušky; v opačném případě výsledek zkoušky potvrdí. Škola, v níž žák konal maturitní zkoušku, Česká školní inspekce a Centrum při plnění úkolů podle § 80 odst. 3 poskytují krajskému úřadu součinnost při posuzování žádosti. Opakování zkoušky s výjimkou dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce se koná nejpozději do 15 dnů ode dne vydání rozhodnutí, a to před zkušební komisí, kterou jmenuje krajský úřad.

Opakování dílčí zkoušky společné části maturitní zkoušky konané formou písemné práce se koná v nejbližším možném termínu, který stanoví prováděcí právní předpis.

Každý, kdo konal zkoušku společné části maturitní zkoušky konanou formou didaktického testu, nebo byl z konání této zkoušky vyloučen, může písemně požádat ministerstvo o přezkoumání výsledku této zkoušky nebo přezkoumání rozhodnutí o vyloučení ze zkoušky. Ministerstvo žadateli odešle písemné vyrozumění o výsledku přezkoumání nejpozději do 30 dnů ode dne doručení žádosti.

Žádost podle odstavce 1 nebo 2 lze podat příslušnému správnímu úřadu do 20 dnů od konce období stanoveného prováděcím právním předpisem pro konání příslušné závěrečné nebo maturitní zkoušky nebo v případě dílčích zkoušek společné části maturitní zkoušky od konce období stanoveného prováděcím právním předpisem pro konání příslušné dílčí zkoušky.

Komisionální zkouška

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- a) koná-li opravné zkoušky
- b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodů pochybností o správnosti hodnocení.

Uvolnění z vyučování

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Žák nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa v předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Zástupce ředitele školy pro vzdělání určí způsob zaměstnání žáka v době vyučování předmětu, ze kterého byl uvolněn. Je-li předmět zaražen na první nebo poslední vyučovací hodinu, může ředitel školy na základě žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka uvolnit žáka na dobu vyučování tohoto předmětu zcela.

Předávání informací o prospěchu a chování žáka zákonným zástupcům žáka

Informace jsou předávány 4x ročně:

- a) v 1. čtvrtletí – schůzka třídních učitelů s rodiči (listopad)
- b) ve 2. čtvrtletí – pololetní výpis z vysvědčení. v případě, že je žák neklasifikován, obsahuje výpis termíny dodatečné klasifikace.
- c) ve 3. čtvrtletí – schůzky třídních učitelů s rodiči (duben)
- d) ve 4. čtvrtletí – vysvědčení. v případě, že je žák nehodnocen, obdrží vysvědčení s termíny dodatečné klasifikace.

V případě udělení odměn a trestů informuje ředitel školy nebo třídní učitel zákonné zástupce neprodleně. Rodičům, kteří se třídní schůzky nezúčastní, zašle třídní učitel poštou písemnou informaci o prospěchu a chování žáka jen v případech hodných zřetele (špatný prospěch, neplnění úkolů, velká absence, hrozba neklasifikace apod.).

Zákonní zástupci žáka mohou obdržet informace o prospěchu a chování žáka i mimo výše uvedené termíny po předchozí domluvě s vyučujícím nebo dálkovým způsobem prostřednictvím webových stránek školy.

Kritéria stupňů prospěchu ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní a samostatný. Pracuje tvořivě, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je působivý a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. O vyučovaný předmět projevuje trvalý zájem.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech většinou aktivní, převážně samostatný. Pracuje většinou tvořivě a využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je většinou působivý a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje převážně tvořivě. O vyučovaný předmět projevuje zájem.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je méně působivý, dopouští se v něm chyb. Chyby dovede s pomocí učitele opravit. O vyučovaný předmět projevuje občasný zájem.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a nesamostatný. Jeho projev je velmi málo působivý. Úkoly řeší s častými chybami. Chyby dovede žák se značnou pomocí učitele opravit. O vyučovaný předmět projevuje velmi malý zájem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní až zcela pasivní. Jeho projev není působivý a většinou chybný. Pokud osvojené minimální vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat bez trvalé pomoci učitele. O vyučovaný předmět má minimální zájem až nezájem.

V tělesné výchově se žák při úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Kritéria stupňů prospěchu ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření a praktických činností

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice, zákonitosti uceleně, přesně a plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný. Grafický projev je bez chyb. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní. Samostatně studuje vhodné texty. O vyučovaný předmět projevuje trvalý zájem.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a produktivně nebo s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů i zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je bez větších nepřesností. Samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty. O vyučovaný předmět projevuje zájem.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, fakt, pojmů, definic a zákonitostí. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a praktických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. v ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. v kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev má menší nedostatky. Chyby dovede s pomocí učitele opravit. O vyučovaný předmět projevuje občasný zájem.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a praktických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. v uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. v kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky. Chyby dovede žák se značnou pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. O vyučovaný předmět projevuje velmi malý zájem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky.

v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. v ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. O vyučovaný předmět má minimální zájem až nezájem.

Klasifikace chování

Chování se klasifikuje těmito stupni:

a) Stupeň 1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje a aktivně prosazuje ustanovení školního řádu, zásady a pravidla občanského soužití a humanistické morálky. Žák aktivně přispívá k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Ojedinele se může dopustit méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu.

b) Stupeň 2 – uspokojivé

Chování žáka je v podstatě v souladu s ustanovením školního řádu, se zásadami humanistické morálky a pravidly občanského soužití. Dopustí se závažného přestupku, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu. Je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

c) Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka je v rozporu se školním řádem, se zásadami humanistické morálky a občanského soužití. Dopouští se takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Je velmi málo přístupný až nepřístupný výchovnému působení a nesnaží se své chyby napravit.

Výchovná opatření

Odměny

- a) ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- b) třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- c) ředitel školy, třídní učitel nebo učitel odborného výcviku neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo jiného ocenění prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.
- d) udělení pochvaly a jiného ocenění zaznamená třídní učitel do dokumentace žáka.

Tresty

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy,
- d) podmíněčné vyloučení ze školy,

V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího závažného porušení povinností stanovených školním řádem, může ředitel školy rozhodnout o jeho vyloučení.

Žáka lze podmíněně vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

- e) vyloučení ze školy,

Žáka lze vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči spolužákům a vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených tímto řádem.

Žák má právo se k výši trestu před jeho uložením vyjádřit.

Třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí a důtky řediteli školy.

V případě neomluvené absence je podle její výše žákovi vždy uděleno kázeňské opatření:

- a) 1–4 neomluvené hodiny ... napomenutí třídního učitele,
- b) 5–10 neomluvené hodiny ... důtku třídního učitele,
- c) 11–30 neomluvené hodiny ... důtku ředitele školy,
- d) 31 a více neomluvené hodiny ... ředitel školy může rozhodnout ve správním řízení o podmíněném vyloučení nebo vyloučení ze školy.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení trestu a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci nezletilého žáka.

Uložení trestů zaznamená třídní učitel do dokumentace žáka.

Průběh a způsob hodnocení v dálkové a distanční formě vzdělávání

V závěru každého pololetí vykoná žák zkoušku ze všech předmětů, kterým se v příslušném pololetí vyučovalo.

V jednom dni se mohou konat zkoušky maximálně ze tří předmětů.

Klasifikace se provádí podle stejných kritérií stupňů prospěchu jako pro žáky denního studia.

Průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu

V každém pololetí absolvuje žák minimálně dvě konzultace.

V závěru každého pololetí vykoná žák zkoušky ze všech předmětů, kterým se v příslušném pololetí vyučovalo.

V jednom dni se mohou konat zkoušky maximálně ze tří předmětů.

Klasifikace se provádí podle stejných kritérií stupňů prospěchu jako pro žáky denního studia.

6.1.1 Sebehodnocení žáků

Součástí výchovně vzdělávací strategie gymnázia je rovněž sebehodnocení žáků.

Předmětem sebehodnocení žáků jsou výsledky samostatné i skupinové práce (prezentace, referáty, výstupy projektů, mediální výstupy, výtvarné práce, hudební a dramatická vystoupení aj.); vlastní učební pokrok za určité časové období; přístup ke studiu; osobní přínos týmové spolupráci a vlastní silné a slabé stránky.

Cílem sebehodnocení žáků na gymnáziu je, aby se žák naučil

- přistupovat kriticky k vlastní práci
- hodnotit práci svoji i práci svých spolužáků
- obhájit výsledky své práce a práce skupiny
- při vynášení soudů používat vhodnou argumentaci
- vyslovit kritiku adekvátním způsobem (hodnotit produkt, nikoliv osobu)
- konstruktivní kritikou produktu podnítit autora k jeho vylepšení

Způsoby (portfolio, dotazník, verbální autoevaluace, rozhovor aj.) i četnost sebehodnocení záleží na charakteru vyučovacího předmětu a rozhodnutí předmětové komise. Pro hodnocení výsledků samostatné a skupinové práce se používají společná kritéria.